

သုံးဆယ့်တစ် - သံသရာဇာတ်နိ - ဒုက္ခရုံကြီးမှ
ထွက်ရပ်လမ်းပေါက်ကို ဖွင့်ပြသော

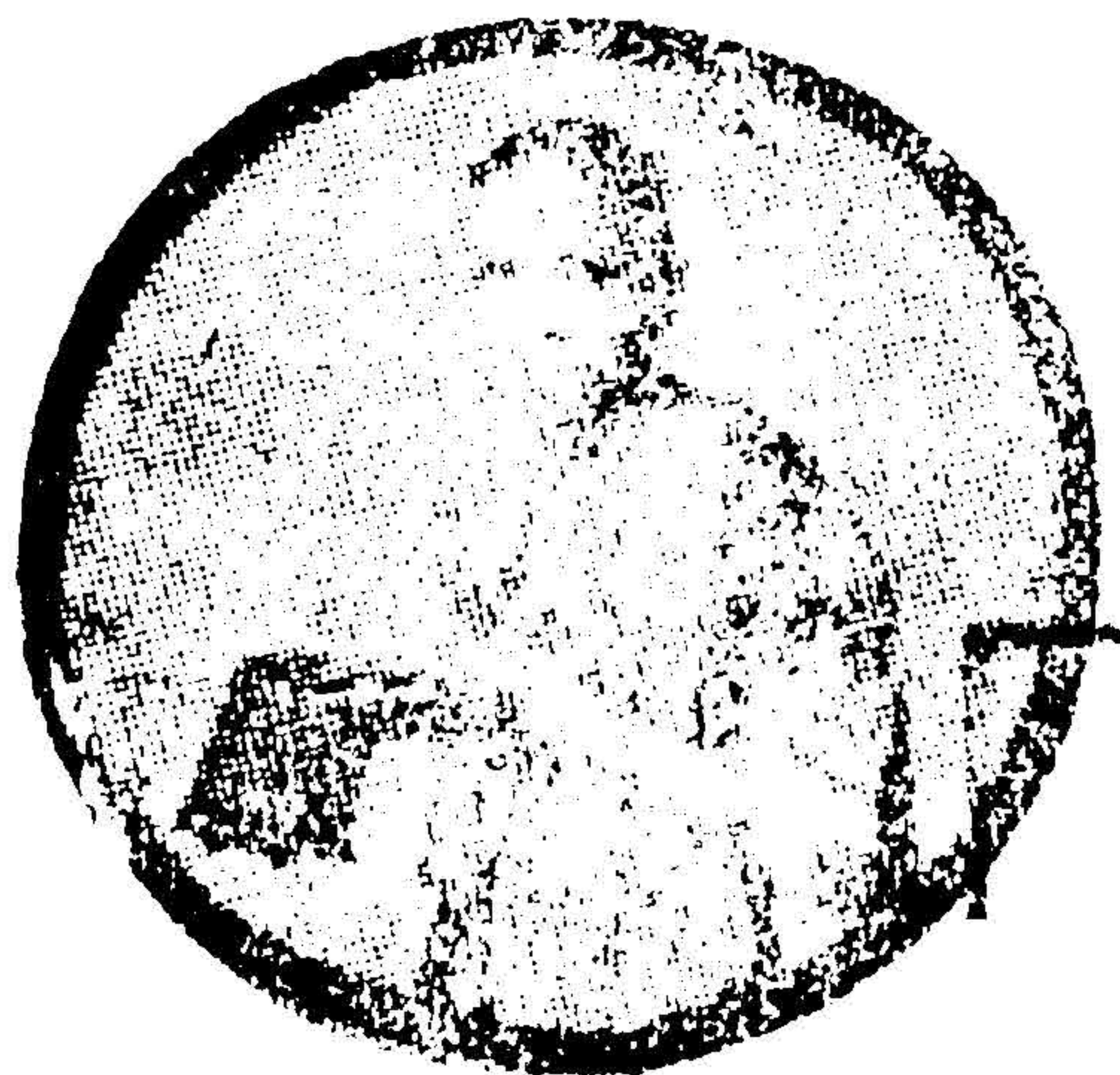
မြိုင်နံ့သာ - မြီးကုဏ္ဍလ

ရေး

ကဝဏ္ဏ

သံ သ ရွှေ

ဒုတိယအကြိမ် (၂၅၀၀)

မြိုင်နံ့သာ

သန်း-စာပေပြန့်ချိရေးဌာန

မှတ် (ဘိ-၇၀)၊ စက်လမ်း၊ သယံဇာတန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

(မူပိုင်-ခေါ်သန်း)

အဘိ ၁-၃။

၁၉၅၉-ခုနှစ်၊ ပုံနှိပ်သူများနှင့် ထုတ်ဝေသူများ

(မှတ်ပုံတင်) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇-(င)အရ

ပေးအပ်စသောဝန်ခံချက်များ

အောက်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးသူ ကျွန်ုပ်တို့ ဦးစီးသည့် ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ ပုံနှိပ်သူများနှင့် ထုတ်ဝေသူများ (မှတ်ပုံတင်) အက်ဥပဒေ၏ ဒုတိယပုဒ်မတွင် ဖော်ပြထားသည့် အောက်ပါဝန်ခံချက်များနှင့်အညီ။ ထာဝရစွာ ဆောင်ရွက်ရန် ဂတိခံနေချက်ပြုပေသည်။

(က) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေတွင်ပါရှိသော မူလအခွင့်အရေးများကို ပျက်ပြစ်စေရန် ကြံရွယ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်ပြားမည့် အကြောင်းဖြစ်ပေါ်စေသောမည်သည့် အကြံပေးမှု၊ တိုက်တွန်းမှု၊ လှုံ့ဆော်မှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝါဒဖြန့်မှုမျိုးကိုမဆို မည်သည့်အခါမျှ မပြုပါ။

(ခ) ဘာသာရေး ဆိုင်ရာ ကိုးကွယ်မှုကို သော်ငြား၊ သို့မဟုတ် ကြည်မှုကိုသော်ငြား၊ မည်သည့်အခါမျှ မပုတ်ခတ်၊ သို့တည်းမဟုတ် မရှုတ်ချပါ။

(ဂ) နိုင်ငံရေးအာဏာကို လက်နက်ဖြင့် သိမ်းယူရန် မည်သည့်ရှေ့ရှုချက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျင့်သုံးချက်မျိုးကိုမဆို၊ မည်သည့်အခါမျှ ထောက်ခံခြင်း၊ တိုက်တွန်းခြင်း၊ လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ အားပေးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝါဒဖြန့်ချိပေးခြင်းမပြုပါ။

(ဃ) ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် မည်သို့သော နိုင်ငံရေးအာဏာရှင်စနစ်မျိုးကိုမဆို၊ ရှေ့ရှုရန် တည်ထောင်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျင့်သုံးရန် မည်သည့်အခါမျှ ထောက်ခံခြင်း၊ တိုက်တွန်းခြင်း၊ လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ အားပေးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝါဒဖြန့်ချိပေးခြင်း မပြုပါ။

(င) အတိုက်အခံ နိုင်ငံရေး အဖွဲ့အစည်းများ ထားရှိခွင့် ပြုသော ပါလီမန် ဒီမိုကရေစီ စနစ်ကို ပျက်ပြားစေရန် ကြံရွယ်စေ

မှတ်ပုံတင်အက်ဥပဒေ

သို့တည်းမဟုတ် ပျက်ပြားစေမည့် အကြောင်းဖြစ်စေသော မည်သည့် အကြံပေးမှု၊ တိုက်တွန်းမှု၊ လှုံ့ဆော်မှု၊ အားပေးမှု၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝါဒဖြန့်မှုမျိုးကိုမဆို၊ မည်သည့်အခါမျှ မပြုပေ။

(ဗ) လျှို့ဝှက်ရဲအဖွဲ့ () ဖွဲ့စည်း၍ စိုးမိုး အုပ်ချုပ်သည့် စံနှစ်မျိုး တည်ထောင်ခြင်းကိုသော်၎င်း၊ တည်ထောင်ရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခြင်း ကိုသော်၎င်း၊ မည်သည့်အခါမျှ အကြံပေးခြင်း၊ လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ တိုက်တွန်း ၎င်း၊ ထောက်ခံခြင်း အားပေးခြင်း ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝါဒဖြန့်ချိပေးခြင်း မပြုပါ။

(ဆ) အခြားနိုင်ငံတစ်ခုခုမှ ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံခြားသားများထံမှ ဖြစ်စေ၊ ရံပုံငွေအတွက် ငွေကြေး၊ သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းအကူအညီ အထောက်အပံ့ကို မှတ်ပုံတင် အင်္ဂဏာပိုင်၏ ကြိုတင် သဘောတူ ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ၊ တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်၍ဖြစ်စေ၊ မည်သည့် အခါမျှ လက်ခံခြင်းမပြုပါ။

(ဇ) ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၏ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ၏မူများကို ဆန့်ကျင်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့်လုပ်ငန်းများကို မည်သည့်အခါမျှ ထောက်ခံခြင်း၊ အားပေးခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ဝါဒဖြန့်ခြင်းမပြုပါ။

သန်း-ဝေ ဖြန့်ချိရေးဌာန။

အမှတ် (ဘီ-၇၈) သာယာကုန်း။

ရန်ကုန်မြို့။

(ဒေါ်သန်း)

ထုတ်ဝေသူလက်မှတ်

မာ ထိ ကာ

ဦးရေ၊

အကြောင်းအရာ။

စာမျက်နှာ။

နိဒါန်း

ပဏာမ

၁။ မျက်ကွယ်ဗျာဒိတ်	၁၁
၂။ ရင့်မာတကျပ်	၁၃
၃။ နည်းစုံအောင်မှတ် ဂုဏ်တော်မြတ်	၁၄
၄။ မန္တာန်တော်အကြောင်း	၂၀
၅။ အနန္တမန္တာန် ပုတီးစိတ်နည်း	၂၂
၆။ ဗုဒ္ဓအံဘွယ် (၁၈)ပါး	၂၄
၇။ ဟိရိသြတ္တပ္ပ (၂)ပါး	၂၈
၈။ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးသီလ ငါးပါးသီလပေးပုံ	၃၄
၉။ နိမ့်တုမြင့်တု တဝမျိုးစုံ	၄၁
၁၀။ စိတ်အစဉ်	၄၅
၁၁။ သတ္တဝါသေပြီး တဝသစ်ကူးပုံ	၄၉
၁၂။ ပဋိသန္ဓေစွဲတည်ပုံ	၅၀
၁၃။ လမ်းကြောင်းသုံးဖြာ သံသရာ	၆၀
၁၄။ သေမင်းလက်အောက်ခံများ	၆၇

မာတိကာ

၁၅။	သောတာပန်	၆၉
၁၆။	ပုထုဇန့်တို့ရက်စက်ပုံ	၇၃
၁၇။	ယခုခေတ်နှင့်အရိယာ	၇၆
၁၈။	ဈာန်ပျံ့ရသေ့	၈၀
၁၉။	ပုထုဇန့်ကိုရင်ကလေး	၈၂
၂၀။	ကိုယ်သံသရာနှင့်ကိုယ်	၉၇
၂၁။	ဘုရားမပွင့်သောကာလ	၉၉
၂၂။	ဘုရားပွင့်ရာကာလ	၁၀၀
၂၃။	ပြဿာ	၁၀၁
၂၄။	ယမမင်းကြီးရုံးထိုင်၍စစ်ပြီ	၁၀၈
၂၅။	ပွဲသိမ်းဒေသနာ	၁၁၂

နိဒါန်း

သံသရာဆိုသည်မှာ တယောက်တယောက်သော သတ္တဝါဟု ဆိုအပ်သောခန္ဓာအာယတန ဓာတ်တို့၏ အနုမတဂ္ဂ သံသရာကာလ၌၊ ဘဝ အဆက်ဆက် ကမ္ဘာ အဆက်ဆက်အားဖြင့် အစဉ်မပြတ် လည်လျက်ရှိသော အစဉ်သည် သံသရာမည်၏။

သို့ကြောင့် သံသရာသည်ရှိ၏။ သံသရာ ဝဋ်ဒုက္ခသည်ရှိ၏။ သံသရာဝဋ်ဒုက္ခမှ လွတ်ခြင်းသည်ရှိ၏။ ရဟတ်ကြော လည်သကဲ့သို့ ဆုံးစမထင် အစဉ် မပြတ် လည်လျက်ရှိသော ဝဋ်ဒုက္ခ သံသရာမှ ထွက်ရာလမ်းကြောင်းကို ဖွင့်ပေါ်ပြသ လမ်းညွှန် နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကား ရှင်တော်ဗုဒ္ဓပင်ဖြစ်ပေသည်။

သံသရာတွင် ကျင်လည်စေတတ်သော အထက်လမ်းအောက်လမ်းတရားများကား၊ ဗုဒ္ဓပွင့်ပေါ်သည်ဖြစ်စေ၊ မပွင့်ပေါ်သည်ဖြစ်စေ၊ ရှိစမြဲ ရှိနေပေသည်။ ၎င်းတို့မှာ အပါယ်ရောက်ကြောင်း အောက်လမ်းတရာစုနှင့် လူ့နတ်၊ ဗြဟ္မာ ဖြစ်ကြောင်း အထက်လမ်းတရာစုတို့ပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဆိုတရားစုမှာ ဘဝသံသရာမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းမဟုတ်၊ ထွက်ရပ်လမ်း တရားမဟုတ်၊ သံသရာမှ ထွက်ရပ်လမ်းတရားကား ရှင်တော်ဗုဒ္ဓ ပွင့်ပေါ်မှသာလျှင် ပေါ်ပေါက်နိုင်သည့် မဇ္ဈိမ ပဋိပဒါ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အကျင့်တရားပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဤဘဝကြာသံသရာ စာအုပ်ငယ်တွင်၊ ထိုထွက်ရပ်ပေါက်ပဇ္ဈိမ ပဋိပဒါ အထက်လမ်း တရားသဘောများကို အကျယ်

နိဂါနိ၊

ဖွင့်ပြလျက်၊ ဘဝစကြာသံသရာမှ ထွက်မြောက်ကာ၊ အောက်
လမ်းအထက်လမ်းတို့၌၊ မကျင်လည်စေဘဲ၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော
အေးငြိမ်းချမ်းသာ လွန်သာယာသည့် မဟာအမတ အမြို့က်
တရားကိုခံစားရရှိ ဘဝစကြာသံသရာ၌ နာမ်ခန္ဓာဆိတ်သုဉ်းဘိ၍
ဝဋ်ဒုက္ခကင်းလွတ်မည့် လမ်းစဉ်ကို ချဲထွင်စေဘန် စီမံရေးသား
ထားသည် ဖြစ်ပေကြောင်း။

သွားချင်ပါလျက် မရောက်ခက်၊ ကျင့်ချင်ပါသော် လမ်းစဉ်
ချော်၊ ဒါးများပါလျက် သွားမထက် ဆိုသည့်အလား၊ မိမိ
ရည်ရွယ်ချက်လည်း ပြည့်မြောက်၊ သံသရာဇာတ်ခုံ ဒုက္ခရုံကြီးမှ
ထွက်မြောက်လိုစသော ပါရမီရှင်များလည်း ခရီးပေါက်ဆိုသော
စကားနှင့်အညီ၊ ဤစာအုပ်ကိုဘတ်ရှုသူတိုင်း မိမိတို့၏အနာဂတ်
လမ်းမှန်ကို မိမိတို့သာ ပြုပြင်ဖန်တီး၍ သွားနိုင်ကြပါစေဟူသော
ကောင်းမြတ်သော အာသိသကို ရှေ့ထား၍ ဖော်ပြ အပ်ပေ
သတည်း။

(ပုံ) မြိုင်နံသာ ဦးကုဏ္ဍလ

ရွှေဘုန်းပွင့်ကျောင်း

ပုဇွန်တောင်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပ ကာ မ

နမောတေ သဗ္ဗ ဒဿာဝီ၊

နမောတေ တရုဏာကမ၊။

နမောတေ တိဏ္ဏ သံသာရ၊

နမောတေ အမတံဒဒ။

သဗ္ဗဒဿာဝီ၊ တရားဥဿုံ အလုံးစုံကို အကုန် သိမြင်တော်
မူသောမြတ်စွာဘုရား။ တေ၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင်အရှင်မြတ်ဘုရား
အား။ နမော၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုး ကန်တော့ပါ၏
ဘုရား။ ကရုဏာကရ၊ မဟာကရုဏာတော်၏ တည်ရာအစစ်ကြီး
ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။ တေ၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင် အ
ရှင်ဘုရားအား။ နမော၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်
တော့ပါ၏အရှင်ဘုရား။ တိဏ္ဏသံသာရ၊ ဩဃလေးဖြာ သံသရာမှ
ထွက်ကြွစင်ရောက်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရား။ တေ၊ ရွှေဘုန်း
တော်သခင် အရှင်မြတ်ဘုရားအား။ နမော၊ ရိုသေမြတ်နိုးလက်စုံ
မိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ဘုရား။ အမတံဒဒ၊ ဆုမွန်ကဲမြတ် နိဗ္ဗာန်
ကို ကေနိပေးသနားတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။ တေ၊ ရွှေဘုန်း
တော်သခင် အရှင်မြတ်ဘုရားအား။ နမော၊ ရည်ညွတ်သဒ္ဓါ စေ
တနာဖြင့် ပန်ထွာမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ အရှင်
ဘုရား။

ဇိန သာသနံ ဝိရံ တိဋ္ဌတု

အဝေကြာသံသရာ

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

သက်ရှိသက်မဲ့ အားလုံး သတ္တဝါ၊ ရေ၊ မြေ၊ တော
တောင် ဟူသမျှမှာ သဘာဝတရား၏ ဖန်တီးချက်တွေ
သာဖြစ်၍၊ နိဿာမစဉ်လာကို မသိသော ဘာသာများ
တွင်သာ ဘုရားသခင် ဖန်ဆင်းသည်။ ဘုရားက လုပ်
သည်ဟု ပြောကြသည်။ အမှန်မှာ..... သတ္တဝါ သင်္ခါရ
ဖြစ်စေ၊ ရေ၊ မြေ၊ တော၊ တောင် သင်္ခါရ ဖြစ်စေ၊ ဘယ်
ဘုရားကမျှ မဖန်ဆင်းခဲ့ပေ။ အကြောင်းတရား လေး
ပါး ဖြစ်သော ကံ၊ ဝိတ်၊ ဥတု၊ အဟာရသည်သာ သင်္ခါရ
တရားတွေကို ဖန်ဆင်း၍ နေလေသည်။ ဥတုသည်
ရေ၊ မြေ၊ တောတောင်စသည် သင်္ခါရကို ဖန်ဆင်းသည်
ကံ၊ ဝိတ်၊ ဥတု၊ အဟာရသည် သတ္တဝါ သင်္ခါရကို ဖန်
ဆင်းသည်။ အကျိုးအကြောင်းကို သိတော် မူသော
ထုရားရှင်က တပည့်များအား သိတော်မူသော အ
ကြောင်းအကျိုးကို ပြန်၍ ဟောကြား တော်မူ၏။
အကြောင်းအကျိုး သိတာ ဘုရား။

ဗုဒ္ဓံ အသိဉာဏ်မြင်ဘုရားရှင်ကို။ သေဏံသေဏံ
ဣတိ။ အားကိုးရာ-အားထားရာဟူ၍၊ ဂစ္ဆာမိ ဆည်း
ကပ်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။ ဓမ္မံ၊ တရားတော်မြတ်ကို။

အားကိုးပါ၏၊ အားထားပါ၏၊ ယုံကြည်သိမှတ်ပါ၏
အရှင်သုရား။ သံဃာ၊ သံဃာတော်မြတ်ကို အားကိုးပါ
၏၊ အားထားပါ၏၊ ယုံကြည်သိမှတ်ပါ၏အရှင်သုရား။

သုရားဆိုတာ တရားကျင့်နည်းကို သုတပါးထံမှ
နည်းမခံဘဲ၊ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နှင့် ရှာပြီးတွေ့တယ်။ အဲဒီ
နည်းအတိုင်း ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ကျင့်ပြီး ကိလေသာ
အလုံးစုံလဲ ကင်းကွာတယ်။ ထရားအလုံးစုံကို အကုန်
သိတယ်။ ရဟန္တာ ဆိုတာကတော့ တရားကျင့်နည်း
ကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နှင့်မသိဘူး။ ဗုဒ္ဓ၊ သုရားထံမှ နည်း
ခံပြီး ကျင့်ရမှ ကိလေသာ အကုန်ကင်းသည်။ ဒါပေမဲ့
သုရားလိုတော့ အလုံးစုံကို အကုန်မသိနိုင်။ တန်ခိုးဣန္ဒြိယ
ပါနဲ့လဲ ရဟန္တာတိုင်းမှာ ပြည့်စုံတာမဟုတ်။ ပြည့်
စုံတဲ့ရဟန္တာမှာလဲ။ ဗုဒ္ဓ သုရားလို အကုန်လုံးပြည့်စုံ
သည်မဟုတ်။ ဘဝိတ် တဒေသ လောကီဘာ ပြည့်စုံ
သည်။ ဗုဒ္ဓ သုရားရှင်ကတော့ တလောကလုံး အကြွင်း
အကြံမရှိ အကုန် သိတော်မူသည်။

သမထ၊ ဘာဝနာကို အားထုတ်လျှင် ဈာန်ရိုးရိုး
လောကီ ရတာလဲရှိသည်။ အဘိဉာဏ်ပါ ရတာလဲ ရှိ
သည်။ ဝိပဿနာ၊ ဘာဝနာ အားထုတ်လျှင် မဂ်ဖိုလ်
လောကီ ရတာလဲရှိသည်။ အဘိဉာဏ်ပါ ရတာလဲ
ရှိသည်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေထဲမှာ အဘိဉာဏ်ခေါ်တဲ့ ဉာဏ်
ထူးများပါသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ရှေ့ဘဝနောက်ဘဝ
တွေကို သိနိုင်၊ မြင်နိုင်သည်။ ဈာန် မဂ်ဖိုလ်လောကီရတဲ့

ပုဂ္ဂိုလ်များကတော့ မသိနိုင်။ ဗုဒ္ဓ ဘုရားရှင်ကတော့
တလောကလုံး သိစရာရှိသမျှတွေကို အကြွင်းအကျန်မရှိ
အကျန်သိတော်မူ၏။

အရှင်သာရိပုတ္တရာ အရှင်မြတ်သည်၊ ကောင်းကင်
အနီး၊ အပြား ရွာသွန်းသောရိပ်းရေ-ရိပ်းပေါက်တို့ကို
မဟာသမုဒ္ဒရာအတွင်း မည်မျှကျသည်၊ တောတောင်
အတွင်း မည်မျှကျသည်ဟု မကြွင်းမကျန် ရေတွက်
တော်မူနိုင်၍၊ ပညာအရာ၌ တေဓဂီရသော အရှင်မြတ်
ပင်ဖြစ်သော်လည်း၊ တဦးသောသူအား သောတာပန်
အဖြစ် တည်အောင် မတတ်နိုင်ပေ။

အရှင်မြတ်သည် သူဌေးသား အဖြစ်၌ ဦးပဟိဿ
ဟူသော အမည်ဖြင့် မသေတတ်သော တရားကို ရှာ
တော်မူသောကာလ၊ ကောလိဘဟူသော အရှင်မောဂ္ဂ
ထံ-အလောင်းရှင်တို့ကွ၊ သိဉ္ဇည်း ဆရာကြီးထံ ရှစ်ဦး
တိုင်ပင်၍ တလမ်းစီ သွားရောက်ပြီး၊ ရှာတော်မူသော
အခါ၊ အရှင် အဿဇိ မထေရ်မြတ်ကို တွေ့မြင်လျှင်
ဣန္ဒြေ အမူအရာ သိမ်မွေ့လှ၍၊ အရှင်၌ တရားထူးရှိရာ
၏ဟု ကြံပြီးသကာလ၊ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်
မူသော တရားတော်မြတ်ကို ဟောကြားတော်မူရန်
လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း၊ ယေဓမ္မာ ဟေတု ပဘဝါ-
ဟူသော ၄-လုံး တပါးရှိသည့် တရားတော်ကို အရှင်
အဿဇိမထေရ်က ဟောကြားတော်မူသော အဆုံး၌၊

အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို အကုန်သိမြင်ကာ၊ သောတာပတ္တိ ဖိုလ်၌ တည်တော်မူလေသည်။

လက်ဝဲတော်ရံ အရှင်မေတ္တလောန သည်လည်း၊ မြေ ကိုလေဖြစ်အောင်၊ လေကို မြေဖြစ်အောင် ဖန်ဆင်းတော် မူနိုင်သဖြင့် တန်ခိုးအရာ၌၊ တေဓဂ် ရတော် မူသော အရှင်မြတ်ဖြစ်သော်လည်း၊ တဦးသော သူနား သော တာပနီတည်အောင် မတတ်နိုင်ပေ။ သူဌေးသားအဖြစ် မှ ကောလိတ ဟူသော အမည်ဖြင့် မသေတတ်သော တရားကို ရှာတော်မူစဉ်၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာအလောင်း တော်သည်၊ အရှင်အဿဇိယံတရားတော်ကို နားကြား ရ၍ ဖြန့်ခဲ့သောအခါ၊ အမူအရာကို မြင်လျှင် မြင်ခြင်း လိတော်မူသည့်အတွက် အရှင်နာခဲရသော တရားတော် ကို ဟောတော်မူပါဟု တောင်း ပန်သဖြင့်၊ အရှင် အဿဇိယံမှ နာကြားခဲ့ရသော တရားတော်ကို တဖန် ဟောကြားတော်မူရာ၊ တရားအဆုံး၌ သောတာပတ္တိ ဖိုလ်၌ တည်တော်မူ၏။

သဗ္ဗဒါနံ ဓမ္မဒါနံ ဇီနာတိ

ဒါန အဆိုင်ဆိုင် သတ္တိချင်းဖြင့် ဓမ္မဒါနကနိုင်ဟု ကျမ်းဂန်လာရှိသည့်အတိုင်း၊ စိတ်စေတနာ ကောင်း ထား၍ လှူဒါန်းသော အလှူရှင် မေတ္တာတရားတွေကို သံသရာ တကော့ တွေ့ကြုံရမဲ့ ၁၀၀ အခြေအနေက အဖြေထွက်ပါလိမ့်မည်။

သို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဝိသယဆိုတဲ့ဘုရားသခင်တို့ရဲ့ အရာ
မကြံစီ ထိုက်ဘူးလို့ ဆိုလိုသည်။ ဗုဒ္ဓဝိသယဆိုဒါ
အခြားမဟုတ်ဘူး။ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော် အစရှိတဲ့
ဘုရားဂုဏ်တော်များကို ဆိုပါသည်။ အလုံးစုံသော
တရားကို သိတော်မူခြင်း၊ ဝါသနာနှင့်တကွ၊ ကိလေ
သာတို့ကို ပါယ်စွန့်တော်မူခြင်း၊ လောကသုံးပါးကို
မြင်တော်မူခြင်းစသောဂုဏ်တော်များကိုဘယ်လိုသိပါ
လိမ့် စသည်ဖြင့် ကြံစီစိတ်ကူးလို့ မရနိုင် မသိနိုင်၊ ကြံစီ
စိတ်ကူးသော်လည်း၊ စိတ်နောက်ခြင်းနှင့် စိတ်ပင်ပန်း
ခြင်းသာဖြစ်ရာ၏။ ဘုရားလို သိခြင်လျှင် ဘုရားဖြစ်
အောင် အလုပ်ကိုလုပ်၊ ကြံစီ စိတ်ကူးနေရုံနှင့် မရနိုင်
မသိနိုင်ဘူးတဲ့။

ဈာနဝိသယော- ဈာန၏အရာ ဆိုတာကလဲ တခြား
မဟုတ်၊ မြေလျှိုင်းမိုးပျံ တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်း၊ ဝေးနည်း
ကာဆီးနေတဲ့ အာရုံများကို မြင်ရခြင်း၊ ကြားရခြင်း၊
ရှေ့ဘဝ နောက်ဘဝတွေကို အောက်မေ့ နိုင်ခြင်းစတဲ့
အဘိဉာဏ်တန်ခိုးအရာကို ဆိုပါသည်။ အဲဒီတန်ခိုးတွေ
ကိုလဲ ဘယ်လို မြေလျှိုင်းမိုးပျံ ပါလိမ့်၊ ဘယ်လိုအောင်း
မေ့ ပါလိမ့် စသည်ဖြင့် ကြံစီစိတ်ကူးလို့ မရနိုင်ဘူး
ဒါကြောင့် မကြံစီထိုက်ဘူးလို့ ဟောတော်မူသည်။

ကမ္မဝိပါက ဆိုတာကလဲ တခြားမဟုတ်၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မ
ဥပပဇ္ဇစတဲ့ ကံတို့ရဲ့ အကျိုးပေးပုံ အကုသိုလ်ကံ

ကြောင့် ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသုရကယ် ဖြစ်ကြ၍၊
ကုသိုလ်ကံကြောင့် လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ ဖြစ်ကြတယ်။ ကံကို
ကြည့်ပါယ်ပြီးတော့ ဘာပြုလို့ ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊
အသုရကယ် ဖြစ်ရပါလိမ့်၊ ဘာပြုလို့ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ
ဖြစ်ရပါလိမ့်သည်ဖြင့် ကြံစိတ်ကူးလို့ မရနိုင်ဘူးတဲ့
မသိနိုင်ဘူးတဲ့၊ ကံ၏ အကျိုးပေးပုံကိုလည်း မကြံစိ
ကောင်းဘူးလို့ ဟောတော်မူသည်။

ဤ ဗုဒ္ဓဝိသယ၊ ဈာနဝိသယ၊ ကမ္မဝိပါက ၃-ပါးကို
သာမန်ပုဂ္ဂိုလ် အရာမဟုတ်လို့ မကြံစိကောင်းဘူးဟု
ဆိုလိုသည်။ လောကဋီသယ ဆိုတာကတော့ လ၊ နေ
တို့ကို ဘယ်သူလုပ်ထားပါလိမ့်၊ သမုဒ္ဒရာကို ဘယ်သူ
တူးထားပါလိမ့်၊ မဟာပထဝီမြေကြီးကို ဘယ်သူစီမံ
ထားပါလိမ့်၊ သတ္တဝါတွေကို ဘယ်သူဖန်ဆင်းထားပါ
လိမ့်၊ သရက်ပင်၊ အုန်းပင်၊ ထန်းပင်တို့ကို ဘယ်သူအစ
စိုက်ပျိုးထားပါလိမ့် စသည်ဖြင့် ရှေးရှေးက လောကဿ
ယတဆရာတွေကြံစိသလို မကြံစိကောင်းဘူးတဲ့၊ တာ
တွေဟာ လောကတံထွာ ဓမ္မတာအလျောက် ဓါတ်သ
ဘာစုအလျောက် ဖြစ်နေကြတာမို့ ကြံစိတ်ကူးသော်
လည်း အကြောင်းထူးမည် မဟုတ်၊ သို့အတွက် လော
ကဓါတ်ဆရာကြီးတွေ ကြံစိသလို လောကကိစ္စ အဝဝ
နှင့် ဓါတ်သဘာဝကို ကြံစိကောင်း၏၊ လောကဿတ
ဆရာတွေ ကြံစိသလိုတော့ မကြံစိကောင်းဘူးလို့ အဋ္ဌ

၁၀၀ ကြာသံဆရာ

ကထာဆရာ ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဇောသက အဓိပ္ပါယ်ပြတ်၊
အတိုင်း ဖော်ပြအပ်ပါသတည်း။

သို့ကြောင့် လူတိုင်း ဘုရားဆု တောင်းကြတာပေ၊
သာဓကပြရသော် သဗ္ဗညု၊ မြတ်စွာ ဘုရားရှင်သည်၊
ခြောက်ပါးအလွန် ခုနစ်ပါးအရမှာ၊ တာဝတိန်နတ်နန်းရှိ
မယ်တော် ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော သန္တ၊ သမ္မိတ နတ်သား
အမျိုးပြုသည့် နတ်ဗြဟ္မာ အများတို့အား ဝါးတွင်း
သုံးလပါးလုံး အဘိဓမ္မာ တရားတော်ကို ဟောကြား
တော်မူခဲ့လေသည်။

တာဝတိန်သာ နတ်မြို့မှ သီတင်းကျွတ်သောအခါ၊
သင်္ကဿနဂိုရ်မြို့သို့ ဆင်းသက် ကြွမြန်းတော်မူခဲ့လေရာ
နတ်ဗြဟ္မာအများတို့ကလည်း၊ ပတ္တမြား၊ ရွှေ၊ ငွေ သုံး
ထွေသော စောင်းတန်းကြီးတို့ သွယ်တန်းဖန်ဆင်းကာ၊
စိမ်းလဲ ညှို့ပြာ-နိကျာဝါရွှေ-ထိန်ထိန်ဇေသော မီးရှူး
မီးတိုင်တို့ကိုကိုင်ဆောင်ကြကုန်လျက်၊ မြတ်စွာဘုရား၏
နောက်ပါးမှ လိုက်ပါ ပို့ဆောင်ကြကုန်၏၊ လောကရှိ
လူအပေါင်းတို့ကလည်း နတ်ပြည်နှင့်လူ့ပြည်တဆက်
ထည်း သွယ်တန်းလျက်ရှိသော စောင်းတန်းကြီး သုံး
သွယ်နှင့်နတ်ဗြဟ္မာအများစန့် ရံခါ ကြွမြန်းလာတော်
မူသော မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဗုဒ္ဓဗျော်၍ မစနိုင်အောင်
ရှိကြကာ၊ ပြုံးပြက်ရောင်ရှိန်ထိန်ထိန်ပဝင်းတမိဃ်းလုံး
လင်းမျှ ဆီးမီးတိုင်တို့ဖြင့်ထွန်းညှိပူဇော်ကြလေသည်။

ထိုအချိန် အခါက၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်

အနန္တကြောင့်ဥဒ္ဓံသြလောကေသိယာဝ ဗြဟ္မာလော
ကာ ကေင်္ကကော အဟောသုံ၊ အထက်ကို ရှုမျှော်၍
ကြည့်လိုက်သော်၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင် တပြင်တည်း
တစပ်တည်း တည်ရှိလေပြီ၊ အဝေသြလောကေ သိ
ယာဝ အဝိစိတော ကေင်္ကကာ အဟောသိ၊ အောက်ကို
ရှု၍ကြည့်လိုက်ပြန်သော်၊ အဝိစိတိုင်အောင် တပြည်
တည်း တစပ်တည်း တည်ရှိလေသည်၊ ဒိဝါဝိဒိသာသြ
လောကေသိ အနုကာနိ စက္ကဝါဠ သတ သဟဿာမိ
ကေင်္ကကာနိ အဟောသုံ နှစ်ဘက်ဝဲယာ ရှေ့နောက် အ
ရပ်မျှားကိုကြည့်လိုက်ပြန်လျှင်၊ တသောင်းမက များလှ
စွာသော စကြာဝဠာတို့သည် တစပ်တည်း တပြည်
တည်းလို တည်နေကြလေသည်။

ဒေဝါမနုဿပဿိ'' သု၊ နုတ် ဗြဟ္မာ တို့ကလဲ လူ
တို့ကိုမြင်ကြရ၏၊ မနုဿာပိ ဒေဝေ ပဿိ'' သု၊ နုတ်နှင့်
လူ အားလုံးတို့ဟာ အချင်းချင်း မျက်စိရှေ့၌ပင် မြင်
နေကြရပြီ။

ထိုအခါ ၃၆-ယူဇနာ မြေ ပြင် အပြည့် ဘုရားဖူး
ရောက်နေ ကြကုန်သော လူအပေါင်းတို့တွင်၊ ကောဝိ
ဗုဒ္ဓဘဝံ အပတ္တေန္တောနာမနတ္ထိ၊ ဘုရားအဖြစ် ဆုကို
မတောင်းခဲ့သူ တယောက်မှ မရှိဟုဆိုသည်။

ယောကျာ်းများက အရေးရှိလျှင်အတောင်နှစ်ဆယ်
ဝတ် မင်း ယော ကျား ဘုရားဆုပန် ဟုသာ ကြွား
နေကြသည်၊ မိန်းမများကမူ၊ ယောကျာ်းများကဲ့သို့

မကြွားနိုင်အံ့လော၊ အပါဓါနိာတ္တတော်ကြီး ပဌမတွဲ စာမျက်နှာ ၄၆-တွင် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားသည် မိန်းမဘဝ ကပင် စတင်၍ ဘုရားဆုတောင်းခဲ့ကြောင်းကို အောက် ပါအဘိုင်း တွေ့ရလေသည်။

နဝသင်္ချေယ ဝါစကံ၊ နှုတ်မြွက်ဖွင့်ဆို၍ ဘုရားဆုကို တောင်းသော ကိုးသင်္ချေ အတွင်း၌၊ ပွင့်တော် မူကုန် သော ပေါရာဏ၊ ဂေါဟမ၊ အစရှိကုန်သော တထိန်း၊ နှစ်ပောင်း၊ ငါးထောင် ကုန်သော ပေါရာဏဒီပင်္ကရာ ဘုရား၏ လက်ထက်တော်၌၊ ငါတို့ ဘုရားအလောင်း တော်သည်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ နှမတော် ဝေမတိက မင်းသွီးဖြစ်၏။

တနေ့သ၌ ပေါရာဏဒီပင်္ကရာဘုရား၏ တပည့်ဖြစ် သော သာမဏေငယ် တပါးသည်၊ ပေါရာဏဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာဘုရားကို ဆီးမွှေးပူဇော်ရန် သပိတ်ကို ပိုက်၍ မြို့တွင်းသို့ ဆီအလှူခံ လှည့်လည်သွားသည်ကို ဝေမတိ ကမင်းသွီးမြင်၍၊ နန်းတော်ပေါ်သို့ ပင့်ပြီးလျှင် သိဒ္ဓတ္ထ မည်သော မှညှင်းဆီ တသပိတ်ကိုလှူ၍ ဤသိဒ္ဓတ္ထ မည်သော မှညှင်းဆီ တသပိတ်ကိုလှူရသော ကုသိုလ် ကြောင့် နောင်အခါ သိဒ္ဓတ္ထ ဟူသော အမည်ဖြင့် ဘုရား ဖြစ်ရပါလိမ့်ဟူ၍ ဆုတောင်းလိုက်၏။

ဤသို့ ဆုတောင်းကြောင်းကို ပေါရာဏ ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားပါလေဟူ သာမဏေ

ငယ်ကိုမှာလိုက်၏။ ထိုသာမဏေငယ်သည် ဝေမတိက
မင်းသွီးက လှူလိုက်သော သိဒ္ဓတ္ထ မည့်သော မုညင်း
ဆီကို သပိတ်ဖြင့်ယူဆောင်၍၊ ကျောင်းတော်သို့ရောက်
လျှင်၊ မြတ်စွာဘုရားအား ကပ်လှူ၍ အရှင်ဘုရား၏နှမ
တော် ဝေမတိကမင်းသွီးက လှူလိုက်လောမုညင်းဆီ
ပါဘုရား၊ မောင်တော်မြတ်စွာဘုရားကဲ့သို့နောင်သော
အခါ သိဒ္ဓတ္ထဟူသော အမည်ဖြင့် ဘုရား ဖြစ်ရပါလိမ့်
ဟူ၍ ဆုတောင်းလိုက်ကြောင်း လျှောက်ထား၏။

မျက်ကွယ်ဗျာဒိတ်

ထိုအခါ ပေါရာဏ ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာဘုရားသည်၊
သင်သာဏေငယ်သည် နောက်ကမ္ဘာအတွင်း၌၊ ငါ့ကဲ့
သို့ ဒီပင်္ကရာဟူသော အမည်ဖြင့် ဘုရား ဖြစ်လတံ့၊
ဒီပင်္ကရာဟူသော အမည်ဖြင့် သင်သာမဏေငယ်ဘုရား
ဖြစ်သောအခါ၊ ငါ၏နှမတော် ဝေမတိကမင်းသွီးသည်
သုမေဓါဟူသော အမည်ဖြင့် ဗြဟ္မဏမဟာသမ္မာဓိမျိုး၌
အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ယောကျ်ားဖြစ်လတံ့၊

ထိုအခါ ငါကဲ့သို့ ဒီပင်္ကရာ ဟူသော အမည်ဖြင့်
ဘုရားဖြစ်သော သင်သာမဏေငယ်သည် ငါ၏နှမ
တော်ဖြစ်ဘူးသော သုမေဓါမုသေ့ကို နိယတဗျာဒိတ်
ပေးလတံ့ ဟူ၍ မျက်ကွယ် ဗျာဒိတ်စကား မိန့်ကြား
တော်မူလိုက်၏။

ဤသာဓကကို ထောက်၍၊ မိန်းမများလည်း ဘုရား

ဆုပန်နိုင်ကြက၊ လေးတောင်ဝတ်မိန်းမထုရားဆုပန်ဟု
ဆိုနိုင်ကြလေသည်။

ဘုရားပွင့်ရာ စကြာဝဠာသည်ကား၊ ဤစကြာဝဠာ
တခုသာပွင့်၏။ စကြာဝဠာ အနန္တတွေ ကျန်ရှိသေး၏။
ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ရှိကြကုန်သော ဗြဟ္မာတို့သည်၊ မိမိတို့၏
အောက်၌ များစွာသော စကြာဝဠာများကို ပကတိ
မျက်စိဖြင့်ပင် မြင်ကြကုန်၏။ ဗြဟ္မာ့ပြည်မှ စုတသော
အခါ၊ စကြာဝဠာ အနန္တတို့တွင် ရောက်မိ ရောက်ရာ
ရောက်ကြရလေကုန်၏။ နိယတများဒိတ်ရရှိပြီးသော အ
လောင်းတော်ကြီးများသာ ဤစကြာဝဠာ၌မြင်ကြကုန်၏။

ဘုရားပွင့်ခိုက်နှင့် ကြိုကြိုကပ်ပါမူ၊ ဤစကြာဝဠာ
တသောင်းအတွင်း ရှိကုန်သော နတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ တို့သာ
ကျွတ်နိုင်ကြကုန်၏။ ပြင်ပ စကြာဝဠာ၌ နတ်ကုန်သော
နတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ တို့အား ကျွတ်ခြင်းမရှိကြကုန်၊ လူဖြစ်မူ
ဇမ္ဗူဒီပ၊ တောင်ကျွန်းသားတို့သာ ကျွတ်ခွင့်ရကြကုန်
၏။ အရှေ့ကျွန်း၊ အနောက်ကျွန်း၊ မြောက်ကျွန်းတို့၌နေ
ကြကုန်သောသူတို့အား ကျွတ်ခွင့်မရကြကုန်။

ဤမျှသော အထောက်အထားကို မြင်သဖြင့် တ
ယောက်တယောက်သော သတ္တဝါတို့အား လူအဖြစ်ကို
ရခဲမှုထက်၊ ဘုရားပွင့်ရာသာသနာနှင့် တွေ့ကြုံရမှုသည်
သာလွန်၍ခဲယဉ်းလှပေ၏။ ဘုရားလောင်း၊ တသိန်း၊ တ
သန်း ပွင့်သော်လည်း၊ စကြာဝဠာတပါး၌ လွင့်ပါးနေ
ပါက၊ တွေ့ကြုံရမည်ဝေးစွာသတင်းမျှပင်မကြားရပေ။

တိရစ္ဆာန်ဘဝ၌ မြောနေ ပါကလည်း၊ သာသနာနှင့်
လွဲရပြန်လေသည်။

နောင် အရိမေတ္တေယျ ဘုရားကို အားကိုးယောင်
ယောင်နှင့် ရှောင်သာ-တိမ်းသာ ဓမ္မတာ အတိုင်း
ဆုတောင်းကြသေး၏။

ဘုရားဆု တောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည်၊ ဘယ်
သောအခါ ဘုရားဖြစ်လိမ့်မည်၊ မည်သည့် ကမ္ဘာ၌
ဘုရား ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု သိနိုင်သော ကိစ္စမှာ မြတ်စွာ
ဘုရားရှင်တို့သာလျှင် သိနိုင်သောကိစ္စဖြစ်သည်။ သူသူ
ငါငါ ပုလူဖာန် ပုဂ္ဂိုလ် မဆိုထားဘဲ၊ ဈာန် တန်ခိုး
အုဒ္ဓိပါန်နှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန္တာ အရှင်မြတ်များပင်
သိနိုင်သည့် ကိစ္စမျိုး မဟုတ်ပေ။

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင် ပွင့်တော် မူပြီးနောက်၊
ဤဘဒ္ဒ ကမ္ဘာတွင် ပွင့်တော်မူမည့် အရိမေတ္တေယျ
ဘုရားရှင်ကိုယ်တော် အကြောင်းကိုသာ ဗျာဒိတ်တော်
ထားခဲ့သည့်အတိုင်း၊ မှတ်ဘူးကြားဘူးသဖြင့်ပြောကြား
ကြရသည်။ ကိုယ် အသိနှင့် ပြောကြား နေကြသည်
မဟုတ်၊ ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ၏ နောက်များတွင် ပွင့်တော်မူ
လတံ့သော အလောင်းတော် အရင့် အမာများ ရှိ
ကြောင်းကိုလည်း၊ အနာဂတဝင် ကျမ်းကို အကီး
အကားပြု၍၊ ဘုရားအလောင်းများ ရင့်မာ တကျီဝင်
ရှိကြောင်းကို အောက်ပါသံပေါက်အတိုင်း မှတ်သားမိ
ပါသည်။

၁၀၀ ကြာသံသရာ

ရင့်မာတကျိဝ်

- (က) ဘုရားဆုပန်၊ ရင့်မာသံ၊
ကေနိမှတ်ကွဲ့၊ တကျိဝ်တဲ့။
- (ခ) ရှေ့ဦးအစ၊ မေတ္တေယျ၊
သိကြလေကွဲ့၊ အလောင်းတဲ့။
- (ဂ) ရာမမင်းကောင်း၊ ဆုပန်တောင်း၊
တကြောင်းမှတ်ကွဲ့၊ အလောင်းတဲ့။
- (ဃ) ကောသလမင်း၊ ကျော်သံဖြင်း၊
မယွင်းဘူးကွဲ့၊ အလောင်းတဲ့။
- (င) အဘိဘူနတ်၊ ကျော်နံ့စပ်၊
သိတတ်စေကွဲ့၊ အလောင်းတဲ့။
- (စ) အသုမိန့်နတ်၊ ခေါ်ပညတ်၊
သိတတ်စေကွဲ့၊ အလောင်းတဲ့။
- (ဆ) ဒီဃသောဏီ၊ ပုဏ္ဏားမည်၊
သညီမှတ်ကွဲ့၊ အလောင်းတဲ့။
- (ဇ) ဝင်္ဂကဆိ၊ ပုဏ္ဏားပျို၊
အိုအောင်မှတ်ကွဲ့၊ အလောင်းတဲ့။
- (ဈ) တောဒေယျခေါ်၊ ပုဏ္ဏားကျော်၊
ပျော်ပျော်မှတ်ကွဲ့၊ အလောင်းတဲ့။
- (ည) နာဠာဂိရိ၊ ဆင်ဟတ္ထိ၊
သိကြလေကွဲ့၊ အလောင်းတဲ့။
- (ဋ) ပလလဲဆင်၊ အရည်တွင်၊
ထင်ထင်မှတ်ကွဲ့၊ အလောင်းတဲ့။

ဤရင့်မာတကျော် အလောင်းတော် အရင့်အမာများ
ကား၊ ဤကမ္ဘာ၏ နောက်ကမ္ဘာ များတွင် ပွင့်တော်
မူလတံ့သော အလောင်းတော်များဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ၌
ဘယ်သောအခါ ဘုရား ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု သိနိုင်သော
ကိစ္စမှာဘုရားရှင်တို့သာလျှင်သိနိုင်သောကိစ္စဖြစ်သည်။

ဘုရားငါးဆူ ပွင့်တော်မူသော ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ ကုန်
ဆုံးပြီးနောက်၊ ရောက်လာမည် ဖြစ်သော မဟာကပ်
ပေါင်း ထသင်္ချေသည် ဘုရားရှင်တို့ ပွင့်ပေါ်မည်။ အရိပ်
နိမိတ် အလိမ္မော် ရှေ့ပြေး ကြာပန်း အရောင်မျှ မပေါ်
သောကြောင့် သုည ကမ္ဘာဟုခေါ်၏။

ထိုသုညကမ္ဘာ မဟာကပ် တသင်္ချေကာလပါတ်လုံး
နတ်၊ လူ အပေါင်းတို့သည်၊ ဘုရားဟူ၍၎င်း၊ တရား
ဟူ၍၎င်း၊ သံဃာဟူ၍၎င်း၊ ကိုယ်ဖြင့် ကိုင်းညွတ်ရုံ၊
နှုတ်ဖြင့်မြွက်ဆိုရုံ၊ စိတ်ဖြင့် သွတ်သွင်းရုံမျှ မဖြစ်နိုင်ကြ
ကုန်၊ မဟာကပ်ပေါင်းအရ အတွက်အားဖြင့် တသင်္ချေ
တို့ပါတ်လုံး ဘုရားပွင့်တော်မူခြင်းမှ ဆိတ်သုဉ်းသော
ကြောင့် သုညကမ္ဘာမည်သည်ကို ညွှန်ပြပေသည်။

နည်းစုံအောင်မှတ်မှတ် ရုဏ်တော်မြတ်က
သင့်ကို ကံယ်မည်။

ပဌမ ရက် သောဘဂဝါ ဣတိဝိအရဟံ။

ဒုတိယ ၊ သောဘဂဝါ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။

တတိယ ၊ သောဘဂဝါ ဝိဇ္ဇာဝရဏသမ္ဗုဒ္ဓော။

စတုတ္ထ ၊ သောဘဂဝါ သုဂတော။

ပဉ္စမ ရက် သောဘဂဝါ လောကဝိဒ္ဓါ၊

ဆဋ္ဌမ ၊ သောဘဂဝါ အနုတ္တရော ပုရိသ
ဓမ္မသာရထိ၊

သတ္တမ ။ သောဘဂဝါ သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ

ဆဋ္ဌမ ၊ သောဘဂဝါ ဗုဒ္ဓေါ။

နဝမ ၊ သောဘဂဝါ ဘဂဝါတိ၊

စသော ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏ ဂုဏ်တော်များကို
တနေ့ တဂုဏ်တော် ပုတီးစိတ်ဖြင့် ဗိတ်ပြီး စီးဖြန်းရ
ပေမည်။ ဂုဏ်တော်များသည် အရိုးခံဖြစ်၍ အမျိုးမှန်
ပါသည်။ ဧ၊ကြောင့် အဘိုးတန်ဆုံးလို့ မှတ်ရပေမည်။
ဤဂုဏ်တော်ကြီးများကို ဝိပဿနာ မဟာ ဓမ္မကထိက
ဖြစ်တော်မူသော ကျေးဇူးရှင် လယ်တီ ဆရာတော်
ဘုရားကြီးနှင့်သေက္ခ၊တောင်ဦးတိလောကဆရာတော်
ဘုရားတို့ အမြဲ နှလုံးသွင်းလျက်၊ ရွတ်တတ် ပွားများ
စီးဖြန်းထော်မူသည့် မူမှန်နည်းပေတည်း။

လူမင်း၊ နတ်မင်း၊ ဗြဟ္မာမင်းတို့၏ ဖြတ်သော အလှူ
ကို ခံတော်မူသောကြောင့် အရဟံ-ဟူသောဂုဏ်တော်။

အလုံးစုံသော တရားတို့ကို မပေါက်မပြန် ကိုယ်
တော်တိုင်သာ သိထော် မူသောကြောင့် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ-
ဟူသောဂုဏ်တော်။

ဝိဇ္ဇာ ၃-ပါး၊ ဝိဇ္ဇာ ၈-ပါး၊ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားသော
ကြောင့်စရဏ ၁၅-ပါးနှင့် ဖြည့်စုံတော်မူသောကြောင့်
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န-ဟူသောဂုဏ်တော်။

ကောင်းသော စကားကိုဆိုတော်မူတတ်၍ ကောင်းသော နိဗ္ဗာန်သို့ ကြွတော် မူသောကြောင့်၊ သုဂတ-ဟူသောဂုဏ်တော်၊

လောက သုံးပါးကို ကုန်ဝင်အောင် သိတော်မူတတ်သောကြောင့်၊ လောက.ဝိဒူ-ဂုဏ်တော်၊

လူကြမ်း၊ နတ်ကြမ်း၊ တိရစ္ဆာန်ကြမ်းတို့ကို အတုမရှိယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမတော်မူတတ်သောကြောင့်၊ အနုတ္တရော ပုဏ္ဏ ဓမ္မသာရထိ-ဟူသောဂုဏ်တော်၊

လူ၊ နတ်တို့ကို၊ လောကီ-လောကုတ္တရာ နှစ်ဖြာသော အကျိုး၌၊ ဆုံးမတော်မူသည်ဖြစ်၍၊ နတ်၊ လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသောကြောင့်၊ သတ္တာဒေဝ မနုဿ-ဟူသောဂုဏ်တော်၊

သတ္တာ လေးပါး တရားတို့ကို အကြွင်းမရှိ သိတော်မူသောကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓ-ဟူသော ဂုဏ်တော်၊

ဘုန်းတော် ၆-ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော် မူသောကြောင့်၊ ဘဂဝါ-ဟူသော ဂုဏ်တော်ဖြင့်၎င်း၊ ပြည့်စုံတော်မူသည်ဖြစ်၍၊ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သဏ္ဌဝါ အပေါင်းတို့၏ ညွတ်ငြောင်းမိကြိုး လက်စုံချီး၍၊ နန်းပူဇော် ဖူးမွှော်ခြင်းကို ခံရတော်မူလေပြီ။ ဤသို့ အတုမရှိသော ဂုဏ်တော်တို့၏သခင် အနက်မြက်ဘုရားအား၊ တရားတော်သည့် တော်သည့် ငါးပါးသော ပဉ္စပတိဋ္ဌိတ သုံးပါးသော ဂါရဝ ပဏာမဖြင့် ကြည်ဆူသွ၍ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား၊

(ဘုရားရှိခိုးပြီးတိုင်း သတ္တာဆိုပါ။)

ပဌမ-သစ္စာဆိုပါ

ဒိဝါတပတိ အာဒိစ္စော၊
 ရတ္တိမ ဘာတိ စန္ဒိမာ။ ။
 သန္တဗေ၊ ခတ္တိယော ဘာတိ၊
 ဇာယိတ ပဟိ ပြဟ္မနော။ ။
 အထ သဗ္ဗ မဟော ရတ္တိံ၊
 ဗုဒ္ဓေါ တပတိ တေဇသာ။ ။
 ဧတေန သစ္စ ပဇ္ဇေန၊
 သောတ္ထိမေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။ ။

အဓိပ္ပာယ်

နေ့အခါ နေမင်းသည်၊ အလင်းကို ပေး စွမ်း နိုင်
 ပါ၏။ ညအခါ လမင်းသည်၊ အလင်းကို ပေးစွမ်းနိုင်
 ပါ၏။ ဘုရင်မင်းသည်၊ မင်းမြှောက်တန်ဆာရှိမှ တင့်
 တယ်ပါ၏။ ရဟန္တာဖြစ်တို့သည်၊ ဈာန်ဝင်စားမှသာ
 ရောင်ဝါတင့်တယ်၏။ ဘုရားရှင်သည်၊ အလုံးစုံသော
 ပါရမီတော် တန်ခိုးတော်ကြောင့် အခါခပ်သိမ်း တင့်
 တယ်၍ အလင်းကို ဆောင်တော် မူပါပေ၏။ ဤသစ္စာ
 စကားကြောင့် တ ပည့် တော် သည်၊ အခါခပ်သိမ်း
 ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာခြင်းနှင့် ပြည့်စုံရပါလို၏
 အရှင်ဘုရား။

ဤသို့ ဇ-ရက်စေ့အောင် ဇ-ပါးသီလကို ဆောက်
 တည်ပြီးလျှင်၊ ဘုရားဂုဏ်တော် (အရဟံ) တပါးကို

ပုတီးပိတ်ပါ။ ဇ-ရက်အတွင်း၊ အထက်ပါ ဂါထာကို အမြဲရွတ်၍ သစ္စာဆိုပါ။

ပဌမ ဇ-ရက်ပြီးလျှင် ဂုဏ်းတင် ကိုးပါး ပြီးပြီ၊ ဒုတိယ ဇ-ရက် ဇ-ပါးသီလ ခံယူပြီးလျှင် (သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓေါ) ဂုဏ်တော်တပါးကို ပုတီးပိတ်ပါ။ အောက် ပါ ဂါထာကို ရွတ်၍ သစ္စာဆိုပါ။

ဒုတိယ-သစ္စာဆို

မာရ် အာဇ္ဇာဝကံ ပာတ္တိ၊

အင်္ဂုလိမာလဉ္စ စိဉ္စမာနံ။ ။

ကုဏ္ဍဏိံ နာ ရာဇဉ္စ၊

ဗကံ အဇိနိ တေဇသာ။ ။

ဧတေန သစ္စ ဝဇ္ဇေန၊

သောတ္ထိမေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။ ။

အဓိပ္ပာယ်

မာရ်မင်း၏ ရန်ကို အောင်တော် မူသော မြတ်စွာ ဘုရား။

အာဇ္ဇာဝကံ ဘိလူး၏ ရန်ကို အောင်တော် မူသော မြတ်စွာဘုရား။

နာဇ္ဇာရိမိ ဆင်ကို အောင်တော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရား။

အင်္ဂုလိမာလ၏ ရန်ကို အောင်တော် မူသော မြတ်စွာဘုရား။

ဝိဇ္ဇမာန မိန်းမ၏ ရန်ကို အောင်တော် မူ သော
မြတ်စွာဘုရား။

သစ္စက ပရပိုဋ်၏ ရန်ကို အောင်တော် မူ သော
မြတ်စွာဘုရား။

နန္ဒော ပနန္ဒ နဂါးမင်း၏ ရန်ကို အောင်တော် မူ
သော မြတ်စွာဘုရား။

ဗက ဖြော့မင်းကြီး၏ ရန်ကို အောင်တော် မူသော
မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ဘန်နိုးဘော်ကြောင့် အောင်ပွဲ
ကြီးကို ရပေပြီ။ ဤသစ္စာစကားကြောင့် တပည့်တော်
သည်၊ အခါခပ်သိမ်း ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာရပါ
လိ၏ အရှင်ဘုရား။

ဒုတိယ ဇ-ရက်ပြီးလျှင် ဂုဏ်ဘော် ကိုးပါးပြီးပြီ။

တတိယ ဇ-ရက်၊ ဇ-ပါး သီလ ခံယူ ပြီးလျှင်၊
(ဝိဇ္ဇာ စရဏ သမ္ပန္နော) ဂုဏ်တော်တပါးကို ပုဂ္ဂိုလ်စိတ်
ပါ၊ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်၍ သစ္စာဆိုပါ။

တတိယ-သစ္စာဆို

ဇယစက္ကော ဇယန္တောယော၊

ဇယိတဗ္ဗေ ဇယာသဇနံ။

ဇရာပေသိ ဇယေသိနံ၊

ဇယံဒေတု ဇယုတ္တဇရာ။

ဇေတန သစ္စ ဝဇ္ဇေန၊

သောတ္ထိမေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

အဓိပ္ပါယ်

အောင်အပ် ပြီးသော ဓမ္မစကြာ ရှိတော် မူသော
ဘုရားရှင်သည်၊ အောင်ခြင်း၏ အဆုံးသို့ ရောက်တော်
မူပေပြီ၊ အောင်ပွဲကြီးကို လိုနေကြကုန်သော ဆတ္တဝါ
အပေါင်းတို့အား အောင်ချမ်းသာ ဆုကြီးကို ပေးသ
နားတော်မူလေပြီ၊ အတွင်း အပြင် အောင်တော်မူ
သော ဘုရားရှင်သည်၊ တပည့်တော်အား အောင်ဆု
တော်ကြီးကို ပေးတော်မူပါသည်။

ဤသစ္စာ စကားကြောင့် တပည့်တော်သည်၊ အ
ခါခပ်သိမ်း စိတ်၏ ချမ်းသာခြင်း၊ ကိုယ်၏ ချမ်းသာ
ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံရပါလို၏ ဖြစ်စွာဘုရား။

တတိယ ဇ-ရက်စေ့လျှင်၊ ဂုဏ်တော် ကိုးပါးလုံး
ပြီးပြီ၊ ဤသို့ရက်ပေါင်း ၂၇-ရက် အောင်မြင် သွား
ပါက အန္တရာယ်မရှိ၍၊ ရှေ့တဆင့် ဝိပဿနာ ဆက်
ပွားသွားပါက မင်္ဂလာဆင်သာ ရှိတော့သည်။

အချို့သူ ၂၇-ရက်နှင့် ကြေးနပ် နှိုင်းလောက်အောင်
အသိဉာဏ်ပေါက်ကြ၏၊ အချို့သူ ၂၇ ရက်၊ ၂-ပါတ်
အချို့ ၃-ပါတ်ကြာမှ အလင်းရောက်ကြသုတေလည်း
ရှိကြ၏၊ ပါရမီ အနု-အရင့် အလိုက်ဖြစ်၍၊ သဘော
ကျသလို အားထုတ်ကြပါလေ။

မန္တာန်တော်-အကြောင်း

ထထုံ၊ မန္တဟော၊ ပုဂံ-အနော်ရထာတို့လက်ထက်က

သုတေသနစာကြည့်တိုက်

အသံအသံကြောင့်သံရည်ပွားနေရင်းစီးရွာ၊ ၁
ထမ္မာအေး၊ ရန်ကုန်။

ရဟန္တာရှင်အရဟံထံမှ အဆင့်ဆင့် ပြန့်ပွားလာသော

ရှေးအခါက မထေရ်ကြီး တပါး သည်၊ သမထ

ထိုအခါ၊ တကာမ တယောက်သည်၊ မထေရ်ကြီး

ထိုအခါ၊ ဘုန်းတော်ကြီးက အသက်၊ ရာဇဝတ်၊

တော့ တဆယ်၊ ရှစ်နှစ်လောက် ရှိလိမ့်မယ်လို့ ထင် ပါသည်ဟု မိန့်တော်မူသေးသည်။

ထိုအခါ၊ ဒါယိကာမလေးက တပည့်တော် အ သက် သုံးရာ ရှိပါပြီဘုရားဟု လျှောက်ထားလေရာ၊ ဘုန်းတော်ကြီးက အံ့၊ ဩသောအမှုအရာနှင့် အော်..... ဒီလောက် အသက်ရှည်ပြီး၊ နုနယ်ပျိုမြစ် နေတာဟာ ဘယ်အာယုဓမ္မ ဆေးများကို ငှိပ် စားသောက်နေလို့ လဲဟု မေးမြန်းသည်တွင် ဘယ်လို ဆေးမှတော့ ငှိပ် ပါဟုလျှောက်ထား၍ (ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ) စသော မန္တာန်တော် ပါဠိကို အဆုံးတိုင် ရှုတ်ဆိုပြုပြီး၊ ဒီမန္တာန် ကိုတော့ နေ့စဉ် အခေါက်ပေါင်း မိမိသက်စေ့ ရှုတ် ဘတ်သရ ဣယံပွားများအား ထုတ်နေပါသည် ဘုရားဟု လျှောက်ထားလေသည်။

အနန္တမန္တာန် ပုတီးစိတ်နည်း

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ နာမရူပံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ၊
ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ နာမရူပံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ၊
သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ နာမရူပံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ၊
ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သံဃံ
သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ နာမရူပံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ၊ အနန္တံ
ဗလဝံ ဗုဒ္ဓံ အနန္တံ ဂေါစရံ ဓမ္မံ အနန္တံ အရိယသံဃာ
အနန္တံ ပေါမိမုတ္တမံ။

အခြား မူ ကွဲ လည်း ရှိသေး၏။ သဘောမှာ အတူတူပင်။

ဗုဒ္ဓံ၊ ဖြတ်စွာဘုရားကို၊ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆည်းကပ်ပါ၏။ နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ အမြဲမရှိ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ အနတ္တံ၊ အနှစ်ကင်းပ အစိုးမရ။

ဓမ္မံ၊ တရားတော်ဖြစ်ကို၊ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆည်းကပ်ပါ၏။ နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ အမြဲမရှိ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ အနတ္တံ၊ အနှစ်ကင်းပ အစိုးမရ။

သံဃံ၊ သံဃာတော်ဖြစ်ကို၊ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆည်းကပ်ပါ၏။ နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ အမြဲမရှိ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ အနတ္တံ၊ အနှစ်ကင်းပ အစိုးမရ။

ဗုဒ္ဓံ၊ ဖြတ်စွာဘုရားကို၊ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆည်းကပ်ပါ၏။ ဓမ္မံ၊ တရားတော်ဖြစ်ကို၊ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆည်းကပ်ပါ၏။ သံဃံ၊ သံဃာတော်ဖြစ်ကို၊ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆည်းကပ်ပါ၏။ နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ အမြဲမရှိ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ အနတ္တံ၊ အနှစ်ကင်းပ အစိုးမရ။

ဗလဝံ၊ အားတော်နှင့် ပြည့်စုံသော။ ဗုဒ္ဓံ၊ ဖြတ်စွာတရားသည်။ အနန္တံ၊ အတိုင်းမသိတန်ခိုးတော်တည်း။

ဂေါတမံ မဂ်ဗိလ်တို့၏အာရုံဖြစ်သော၊ ဓမ္မံ၊ တရားတော်
 ဖြစ်သည်။ အနန္တံ၊ အတိုင်းမသိ တန်ခိုးထော်တည်း။
 အရိယံ၊ အရိယာဖြစ်သော၊ သံဃာ၊ သံဃာတော်သည်။
 အနန္တံ၊ အတိုင်းမသိတန်ခိုးတော်တည်း။ ဗေဒိမုတ္တမံ၊
 ဖြစ်သော ဗေဒိပက္ခိယ တရားတော်သည်။ အနန္တံ၊
 အတိုင်းမသိ တန်ခိုးတော်တည်း။

အထူးမှတ်ချက်

ပါဠိကို၎င်း၊ ပါဠိအနက်ကို၎င်း၊ ငါးပုဒ်ကုန်ဆုံးမှ
 ပုတီးတလုံးချ၍ သက်စေ့ အသက်ရှိသည့်အတိုင်း၊ ပုတီး
 စိတ်ရမည်၊ အသက်ထက် ပို၍လည်း စိတ်နိုင်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓါ နုဿတိ၊ ဓမ္မာ နုဿတိ၊ သံဃာ နုဿတိ၊
 ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နေ့စဉ်စီးဖြန်းသည်မည်ခြင်း၊ ထရဏာရုံ
 ဆုံးပါးနှင့် အရဟံ ရုဏ်တော်များကို ပွားများအား
 ထုတ်သည်မည်ခြင်း၊ နာမ်ရပ်နှစ်ပါးကို သိမ်းဆည်း၍
 အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ လက္ခဏာရေး ဆုံးပါး၊ ဝိပဿနာ
 တရားများကို ပွားများသည်မည်ခြင်းကြောင့်၊ အကျိုး
 အနန္တရမည်ကို ယုံကြည်မှန်းမျှော်လျက်၊ မန္တာန်တော်
 ပါဠိအနက်ကို ကျက်မှတ်ရှုတ်ဘတ်ကြရန် ထည့်သွင်း
 ဖော်ပြလိုက်ရပေသတည်း။

ဗုဒ္ဓ၏ အံ့ဘွယ် (၁၀) ပါး

- (၁) ဝတ်ရုံတော် မှုသော သင်္ကန်း တော် သည်၊
 ညှိုးခြင်း၊ နွမ်းခြင်း မရှိသည်လည်းတပါး။

- (၂) ဆံတော်သည်၊ တောထွက်တော် မူသော အခါ၊ ဖြတ်တော် မူသည်မှ မတို-မရှည် လက်လေးသစ်မျှသာ သက်တော်ရှည်မျှ ကာလပတ်လုံး တည်တော်မူခြင်းလည်းတပါး။
- (၃) ဆောင်တော်မူသော ကိုယ်ဝတ်၊ ဒုက္ခဋ္ဌ၊ သင်းပိုင်၊ ခါးပန်း၊ အပ်၊ သပိတ်၊ ရေစစ်၊ ဝဲခွတ်၊ တည်းဟူသော ပရိက္ခရာတို့သည်၊ ကိုယ်တော်နှင့် မထည့် ဟူ၍ လက်လေးသစ်ခန့် ခြားတော်မူခြင်းလည်းတပါး။
- (၄) သပိတ်တော်ဆေးလျှင်၊ လက်တော် စင် နှင့်သည်၊ လက်တော် ဆေးလျှင်၊ သပိတ်တော် စင်နှင့်သည်လည်းတပါး။
- (၅) မုညင်းသီးခွံ တွင်းသို့ ဝင်တော်မူနိုင် သည်လည်းတပါး။
- (၆) ခြောက်ပါးသောရောင်ခြည်တော်တို့ကို လွှတ်တော် မူသည်ရှိသော်၊ အရပ် ဆယ်မျက်နှာတို့ကို နှံ့နိုင်သည်သည်တပါး။
- (၇) တန်ခိုးတော်ဖြင့် ရာ၊ ထောင်၊ သိန်း၊ သန်းမက ဖန်ဆင်းတော် မူပြီးလျှင်၊ ဝေနေလျာသတ္တဝါတို့ အလိုသို့ လိုက်သဖြင့် ချွတ်တော်မူနိုင်ခြင်းလည်းတပါး။

- (၈) သုံးဖြာ သော ခေတ် တို့ တွင် အလင်းအတိ၊ အဓိကအတိ ဖြစ်အောင် ဇန်ဆင်းတော်မူနိုင်ခြင်းလည်းတပါး။
- (၉) ကိုယ်တော်ကို လဝန်းကဲ့သို့ အထက် ကောင်းကင်၌ ထားတော် မူနိုင်ခြင်းလည်းတပါး။
- (၁၁) ခြားနား သိသာ ချိုသာယာလျက် လေးနက် ဝဲတင် ရှစ်စုံအင်ဖြင့် ထင်ထင် ဟောကြား မြတ်တရားသည် လေးပါး ပရိသတ်ကြား၌ ခြင်းလည်းတပါး။
- (၁၁) အလုံးစုံအကြွင်းမရှိသော သတ္တဝါ အပေါင်းတို့၏ စိတ်အလိုကို သိတော် မူနိုင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော အာသယာ နှိသယ ဉာဏ်တော် လည်းတပါး။
- (၁၂) ကျွတ်ထိုက်၊ မကျွတ်ထိုက်သော သတ္တဝါတို့ကို သိတော် မူနိုင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော မဟာ ကရုဏာ သမာပတ္တိ ဉာဏ် တော် လည်းတပါး။
- (၁၃) သတ္တဝါ တို့၏ ဣန္ဒြေ နှစ်ခု သည်၊ ရင့် သည် ကို သိတော် မူနိုင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဣန္ဒြိယ ပရော-ပယတ္တိ ဉာဏ်တော်လည်းတပါး။
- (၁၄) နိဗ္ဗာန်ဝိကာရ လက္ခဏာ ပညတ်မှ တပါး၊ ကုန်သော တရားအရဟု ဆိုအပ်သော သင်္ခါရ၊

တို့ကို သိတော်မူခြင်းဟုဆိုအပ်သော ညေယျ
ဓမ္မလည်းတပါး။

(၁၅) လဟုတာရုပ်၊ မုဒိတာရုပ်၊ ကမ္မညတာရုပ်၊
ကာယဝိညုတ်၊ ဝစီ ဝိညုတ်ဟု ဆိုအပ်သော
ဝိကာရရုပ် ၅-ခုတို့ကို သိတော် မူနိုင်ခြင်း
ညေယျ ဓမ္မလည်းတပါး။

(၁၆) ဥပစယ၊ သန္တတိ၊ ဇေတု၊ အနိစ္စတာတည်းဟူ
သော လက္ခဏာရုပ် လေးခုတို့ကို သိတော်မူနိုင်
ခြင်း ညေယျဓမ္မလည်းတပါး။

(၁၇) အသင်္ခါအဝေါဏ် နိဗ္ဗာန်ကို သိတော် မူနိုင်ခြင်း
ညေယျဓမ္မလည်းတပါး။

(၁၈) ဝိဇ္ဇာမာနပညတ်၊ အင်္ဂုဇ္ဈမာနပညတ် စသော
ပညတ်တရား အပေါင်းတို့ကို သိတော်မူနိုင်
ခြင်း ညေယျဓမ္မလည်း တပါး။

ဤသို့အားဖြင့် ဗုဒ္ဓအံ့တွယ်(၁၈)ပါးဖြစ်သည်။

ဩကာသလောက၌၊ သင်္ကရိန္နံ၊ သင်္ကမေ၊ နှစ်မျိုးရှိရာ
သင်္ကရိတို့၌၊ ရုပ်တရားနှင့် နာမ်တရား ၂-ပါး တည်
ရှိ၍၊ သင်္ကမေတို့၌ ရုပ်တရားတပါးသာ ရှိပါသည်။
သင်္ကရိသတ္တဝါတို့သည်၊ ကံ၊ ဗိဇ္ဇာ၊ ဥတု၊ အဟာရ ဟူ
သော အကြောင်းတရား လေးပါး တို့ကြောင့် ဖြစ်
သည်။ သင်္ကမေတို့၌မူ နာမ်တရားမဲ့များ ဖြစ်ကြ၍
ကံမရှိ၊ ဗိဇ္ဇာမရှိ၊ အဟာရမရှိ၊ ဥတုကြောင့်သာ ဖြစ်
ကြသည်။

သက်ရှိ သတ္တဝါ တို့တွင်လည်း လူနှင့် တိရစ္ဆာန် မှာကား၊ ကံရှိပုံခြင်း တူကြသည်။ စိတ်ရှိပုံခြင်း တူကြ သည်။ ဥတုကို ဖြိုခိုသည်ခြင်းတူကြသည်။ အဟာရကို ဖြိုဝံ့ခြင်း တူကြသည်။ သို့သော် တိရစ္ဆာန်၌ အိပ် ခြင်း၊ စားခြင်း၊ ကာမဂုဏ်ခံစားခြင်း သုံးပါးသာ ရှိ သည်။ လူမှာကား ထိုသို့မဟုတ်။ ဟိရိ-ဩတ္တပ္ပတရား နှစ်ပါးကို စောင့်ထိန်းရသည်။ သို့ကြောင့်ပင် လူနှင့် တိရစ္ဆာန် ခြားနားကြပြန်သည်။ အကယ်၍သာ ဤသို့ ခြားနားမှု မရှိခဲ့လျှင်၊ လူနှင့် တိရစ္ဆာန် အတူအိပ်ကြသို့၊ အတူစားကြသို့၊ အတူကာမဂုဏ် ခံစားကြသို့သာ ရှိ တော့သည်။

ဟိရိ ဩတ္တပ္ပ တရား နှစ်ပါးကား၊ သုရား ပွင့်ပွင့် မပွင့်ပွင့် ဘယ်ကန္တာမဆို ရှိသည်ဟု သိရသည်။ လူမှန် လျှင် ဤတရားနှစ်ပါးကို စောင့်ထိန်းရမည်။ မစောင့် ထိန်းလျှင် လူမ-မည် လူမ မည်လျှင် တိရစ္ဆာန်ပင်ဖြစ် တော့သည်။ ငါသည် လူသားလော၊ တိရစ္ဆာန်လော ဟူ၍ မိမိကိုယ်ကို မေးခွန်းထုတ်လေ။ အကယ်၍ လူ သားဟု အဖြေ ထွက်လာလျှင်၊ လူတို့ စောင့်ထိန်း အပ် သော ဟိရိ ဩတ္တပ္ပတရားနှစ်ပါးကို စောင့်ထိန်းရပေ မည်။ သို့မှသာလျှင် လူနှင့်တိရစ္ဆာန် ခြားနားပေမည်။ ခြားနားချက်ကို သိရလည်း ကိုယ် ကိုယ်ကို မှန်ရာ၌ အသုံးချတတ်မည်။ မှန်ရာ အသုံးချတတ်မှ အမြင်မှန်ကို ရပေမည်။

ဟိရိ၊ မကောင်းမှုပြုရမည်ကို၎င်း၊ မကောင်းပြော
ရမည်ကို၎င်း၊ မကောင်းကြံစည်ရမည်ကို၎င်း ရှက်ရ
ခြင်း၊ ဩတ္တပ္ပ၊ မကောင်းမှုပြုရမည်ကို၎င်း၊ မကောင်း
မှုကြံစည်သည်ကို၎င်း ကြောက်ခြင်း ဆိုတဲ့ တရား
နှစ်ပါးပင်ဖြစ်သည်။ ဤတရား နှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံလျှင်
တိရစ္ဆာန်ဟုတ်၊ လူသားဖြစ်တော့၏၊ လူသားဖြစ်ပြီး
သော လူတိုင်း၊ လူတိုင်း မိမိတို့ ရရှိပြီးသော သူ့ဘဝ
ကလေးကို ဆုန်းရှုံး မသွားကြစေရန် အရေးသည်
အလွန်တရား ကြီးလှပေ၏။

ဘုရားရှင်က သားတော် ရာဟုလာအား၊ မေးသည်
မှာ ချစ်သား-ရာဟုလာ ကြေးမှုန်သည် အဘယ်သို့ အ
ကျိုးရှိသနည်းဟု မေးတော် မူ၏။ ကြေး မှုန် သည်
သင့်မတင့်-တော်မတော်၊ တင့်တယ်သည်၊ မတင့်တယ်
သည်ကို သိစေခြင်းငှာ ကြည့်ရှုရာ၌ အကျိုး ရှိပါ၏
ဘုရားဟု ရာဟုလာ ဖြေကြားလေ၏။ ထိုအခါ ဘုရားရှင်
က ချစ်သား-ရာဟုလာ ကိုယ်လုံးပေါ်ထင် မှန်အပြင်
ဝယ် ရုပ်သွင်တွင် အမျိုးကျအောင် ပြင်ကြတမူ အလား
တူပင်၊ ငါဘုရား ဆုန်းမတော်မူသော တရားတည်းဟူ
သော မှန်ပြင်ကို အမှားအမှန် စေတနာပိုင်းခြား၍ သိတတ်
သော ပညာစက္ခုဖြင့် ကြည့်ရှုလျက်၊ သင်သည် ဆင်
ခြင်၍ ကိုယ်ဖြင့် အမှုကိုပြုအပ်၏၊ မပြတ်ဆင်ခြင်၍ နှုတ်
ဖြင့် အမှုကိုပြုအပ်၏၊ ထပ်တလဲလဲ စိတ်အမှုကို ပြုပြင်
အပ်၏ဟု မိန့်ကြား ထော်၏။ ရှင်တော်ဘုရား မိန့်ကြား

တော်မူသော ကြေးမှုန်မှန်ပြင် တရားစဉ်ကို သေချာ
၈၃ ကြည့်ရှုကြပြီးလျှင် မကောင်တဲ့ ကိုယ်အမူအရာ၊
နှုတ်အမူအရာ၊ စိတ်အမူအရာများကို ပြုပြင်ကြရန်ပင်
ဖြစ်ပါသည်။

လူ့ဘဝတွင်၊ ပျော်လှိုက်ခါအသက်မွေးဝမ်းကြောင်း
အတွက် အလျဉ်းသင့်ရာ အလုပ်ကို နာရီပိုင်း၊ မိနစ်ပိုင်း၊
စက္ကန့်ပိုင်းမျှ လုပ်ကိုင် နေကြလေ့ ကိစ္စဟာ အခြား
မဟုတ်ဘူး။ အရောင်းနဲ့ အဝယ်အလုပ်ပဲ ဘဲ။ ပစ္စည်း
ဥစ္စာရလျှံမှုနှင့် နေ့တိုင်း ရောင်းဝယ်နေကြတယ်။ လူရှိ
တဲ့နေရာမှန်သရွေ့ ဘယ်နေရာမှာဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ အကဲခတ်
ချင်တဲ့နေရာမှာ အကဲခတ် နိုင်သည်။ မရောင်းရင်လဲ
ဝယ်၊ မဝယ်ရင်လဲ ရောင်းသည်။ သို့ရောင်းဝယ် လုပ်
ကိုင်ရာတွင် မိမိပြုလုပ်သော ကံသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာ
ဆိုသဖြင့်၊ အလုပ်ဆိုတာ စေတနာ ကောင်း ထား၍၊
လုပ်ကိုင်ပြောဆိုမှု၊ ကြံဖန်မှု ကောင်းလျှင်၊ စေတနာ
သာ မူသဆိုသည့် ကံအရင်းခံဖြစ်၍၊ စေတနာကောင်းမှ
ကံကောင်းကြမည်ဖြစ်သည်။

သို့ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းအတွက် ပစ္စည်းရှာရ
သော အလုပ်အကိုင် အရောင်းအဝယ်ဟူသမျှကို ပါဠိ
လို အာဇီဝ ဟု ခေါ်သည်။ မတရားသော ပစ္စည်းရှာမှု
ရှောင်ကြဉ်၍ တရားသဖြင့် ပစ္စည်းဥစ္စာရှာလျှင် အာဇီဝ
စင်ကြယ်သဖြင့် ကောင်းသော အသက်မွေးခြင်းဟု
ဆိုသည်။

မုဆိုး၊ တံငါ အလုပ်ဖြင့် သူ့အသက်ကို ထိန်း၍
 ပစ္စည်းရှာရသော ပါဏာတိပါတမှု၊ သူခိုး၊ ဓါးပြ လုပ်၍
 ပစ္စည်းရှာရသော အဒိန္နာဓါနမှု၊ သူတပါး ပစ္စည်းပေး
 ထဖြင့် ဖျက်ဆီးရသော ကာမမှု၊ မတရားသက်သေ
 ရှေ့နေလိုက်၍ ပစ္စည်းရှာရသော မုသာဝါဒမှု၊ ပစ္စည်း
 ရအောင် ရန်တိုက်ပေးရသော ဝိသုဏ္ဏဝါစာမှု၊ သူတ
 ပါးပစ္စည်းပေး၍ အဆဲခိုင်းထဖြင့် ဆဲရသော ဖရုဿ
 ဝါစာမှု၊ ကြားရသူ စိတ်လေလွင့်ရုံသာဖြစ်သော သမ္ဗုပ္ပ
 လာပမှုများသည်၊ 'လူ့ဘုံ၏ အသက်မွေး ဝမ်းကြောင်း
 မကောင်းသော ဝိန္နာဇီဝအသက်မွေးမှုများဖြစ်သည်။

ကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ပါဏာတိပါတ အဒိန္နာဓါန၊
 ကာမေသုဝိန္နာစာရ ဟူသော ကာယကံသုံးပါး၊ မုသာ
 ဝါဒ၊ ဝိသုဏ္ဏဝါစာ၊ ဖရုဿဝါစာ သမ္ဗုပ္ပလာပ ဟူသော
 စစ်ကံလေးပါး၊ အဘိဇ္ဈာ၊ ဗျာပါဒ၊ ဝိန္နာဒိဋ္ဌိ ဟူ
 သော မနောကံသုံးပါး၊ ပေါင်းအက္ခယလ ကမ္မပထ
 တရား ဆယ်ပါးတို့ပေတည်း။

သင်္ဂါထာဝဂ္ဂ သံယုတ်၊ ကောသယသုတ်၌၊ ကော
 သလမင်းကြီးလျှောက်ထားထဖြင့် ဘုရားရှင်ဖြေကြား
 တော်မူခြင်း အဘိဗျုပ်အာဘော်မှာ မင်းကြီးမိမိကိုယ်ကို
 မိမိချစ်လှပါသည် ဆိုသော သူတို့သည် ကာယဒုစရိုက်
 သုံးပါး၊ စစ်ဒုစရိုက်လေးပါး၊ မနောဒုစရိုက်သုံးပါး၊
 ဤဒုစရိုက် ဆယ် ပါးကို ရှောင်ကြဉ်၍၊ ကာယသု
 စရိုက်၊ ဝစီသုစရိုက်၊ မနောသုစရိုက်တို့ကို ကြံစိစိတ်

ကူး ပြောဆိုလုပ်ကိုင် ရောင်းဝယ် နေထိုင် သုတို့သာ
လျှင် မိမိကိုယ်ကို မိမိတကယ်ချစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ ငါ
ဘုရား ဆုးမတော်မူ၏ဟု ဖြေကြား တော်မူသည်။

ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဓိ
ယာမိ(ပါဠိ)၊ သူ့အသက် ထိတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်
ပါ၏(မြန်မာလို)။

အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဓိယာမိ၊
သူ့ဥစ္စာကိုခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏၊ ၎င်း၌အဓိန္နာ
ဒါနာ ဟုဆို၊ အဋ္ဌိန္န မဆိုနှင့်။

ကာမေသု ဗိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိ သိက္ခာ ပဒံ
သမာဓိယာမိ၊ သူတပါး၏မယားနှင့်အုပ်ထိန်းခြင်း မ
ကင်းသော သွီးပျိုများကို မေထုန်ပြုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်
ပါ၏။

မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဓိယာမိ၊
မဟုတ်မမှန်သော စကားကိုပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်
ပါ၏။

သုရာမေရယ ဓမ္မပမာ ဓဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာ
ပဒံ သမာဓိယာမိ၊ ထေရည်ထေရက် ထောက် ခြင်းမှ
ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။

တပါးနုစိပါး တွေ့ရက် လိုက်သောအခါ၊ ငါးပါး
ရှိသောကြောင့် ငါးပါးသီလလို့ ခေါ်သည်။ ငါးပါး
သီလကို ဆောက်တည် စောင့်ထိန်းသည် ဖြစ်စေ၊ မ
စောင့်ထိန်းသည် ဖြစ်စေ၊ လွန်ကြူးလျှင် အပြစ်ခံရ

မည်ဖြစ်၏။ လွန်ကြူးလျှင် သေတဲ့အခါ၊ အပါယ်လေး
တုံသို့ ရောက်မည်သာဖြစ်၏။ အပါယ်မှတဖန် လူ့ဘုံ
သို့ရောက်လာပြန်လျှင် အနာရောဂါများခြင်း၊ ဆင်းရဲ
ဒုက္ခရောက်ခြင်း၊ သူတပါးပြုသော မကောင်းမှုများ
မိမိပေါ်သို့ ကျရောက်ခြင်း စသောအပြစ်တွေကို ခံရ
ပြန်ပါသည်ဟု အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် အဋ္ဌကထာ၌ ဒီအတိုင်း
အသေးစိတ်အားဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။

ခါးဝတ်ပုဆိုးကဲ့သို့ မြဲမြံစောင့်ထိန်းသူများကိုတော့
သေတဲ့အခါ နတ်ပြည် ရောက်ပါသည်။ လူ့ဘုံသို့ ပြန်
ဖြစ်လာသောအခါ၊ သူတပါးလက်နက်နှင့်မသေရခြင်း
အနာရောဂါကင်းခြင်း စသော အကျိုးတွေကို ခံစားရ
သည်ဟု ဣတိဝုတ္တက အဋ္ဌကထာ တိကနိပါတ်အသေး
စိတ်အားဖြင့် ဒီအတိုင်း ဖော်ပြ ထားသည်။

ထိုငါးပါးသီလကို လူတို့ စောင့်ထိန်း အပ်သော
သီလဖြစ်သောကြောင့် ဂဟဋ္ဌ သီလဟူ၍လည်း ခေါ်
သည်။ ခါးဝတ်ပုဆိုးကဲ့သို့ အမြဲမပြတ် စောင့်ထိန်း
အပ်သောကြောင့် နိစ္စသီလ ဟူ၍လည်း ခေါ်သည်။ ထို
ငါးပါးသီလကို အရိယာသုတေသိကောင်းတို့၏ တရား
ဖြစ်သောကြောင့် အရိယာဓမ္မသီလ ဟူ၍လည်း ခေါ်
သည်။ ထိုငါးပါးသီလကို အရိယာသုတေသိကောင်းတို့
နှစ်သက်အပ်သော သီလ ဖြစ်သောကြောင့် အရိယာ
ကန္တ သီလဟူ၍လည်း ခေါ်သည်။ ထိုငါးပါးသီလ
သိက္ခာပုဒ်များကို ကြူးလွန်မိလျှင် လောက၌ဖြစ်ရှိသော

လောကဝဇ္ဇ သိက္ခာပုဒ်များ ဖြစ်သောကြောင့် သီလ
မခံယူဘဲ၊ မဆောက်တည်ဘဲ၊ ကြူးလွန် လျှင်လည်း
အပြစ်ရှိသည်၊ ငဲ့ကျသည်၊ သီလခံယူ ဆောက်တည်
ပြီးမှ လွန်ကြူးလျှင်လည်း အပြစ်ရှိသည်ဟုမှတ်လေ။

ရှေးရှေးအခါ၊ ကမ္ဘာ စဉ်ဆက်က စကြာဝတေး
မင်းဟူသမျှတို့သည်၊ ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားတို့ကို အုပ်
ချုပ်ရာ၌၊ အထူးတလည် ဥပဒေ ဓမ္မသတ် မထားဘဲ၊
ဤငါးပါးသီလကို ဓမ္မသတ် ရာဇသတ် ဥပဒေပြု၍၊
အုပ်ချုပ်ကြသောကြောင့် ငါးပါးသီလကို စက္ကဝတ္တိ
ဓမ္မသတ်စကြာဝတေးမင်းတို့၏ ဓမ္မသတ်ဟုခေါ်သည်။

ဘုန်းတော်ကြီး ဦးသီလသည်၊ ဤသိက္ခာပုဒ်ငါးစု
ငါးပါးသီလ ပေးပုံမှာ ပရိသတ်ကြီး တရလုံးက
ဩကာသဆို ကြ၍အဆုံးတွင် ပလ္လင်ပေါ်မှ ဘုန်းတော်
ကြီး ဦးသီလက ဆုပေးခြင်းမရှိဘဲ၊ အဟံဘန္တေ ဆိုကြ
နမောတဿ ဆိုကြ၊ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဆိုကြ၊
ပါဏာတိပါ ဘာဆိုကြ၊ အဒိန္နာဒါနာဆိုကြ၊ ကာမေ
သုဒိန္နာစာရာဆိုကြ၊ မုသာဝါဒါ ဆိုကြ၊ သူရာမေ
ရယ ဆိုကြ၊ အပ္ပမာဒေန သမ္ပာဒေသဟု အဆုံးသတ်
ချီးတော်မူ၏ ထိုနောက် တရားရှေ့ရှေ့ ဟောတို့မရှိဘူး၊
ယခုခံယူကြတဲ့ ငါးပါးသီလကိုသာ မြဲအောင် စောင့်
ထိန်းကြ၊ ငါးပါးသီလ မြဲလျှင် စိတ်ချရသည်ဟု မိန့်
တော်မူပြီးလျှင် ပလ္လင်ပေါ်မှ ဆင်း၍ ကြွတော်မူလေ
သည်။

ဘုန်းဘော်ကြီး ဦးသီလကား၊ ငါးပါးသီလကိုပင်
ကဆုံးမဆု၊ အစလောကသာ ဖော်၍ ဆုကြဆုကြ
နှင့် ပရိသတ် ကိုသာ ဆိုခိုင်းတော်မူသည်။ ပရိသတ်မှာ
ဦးသီလ၏ ငါးပါးသီလ ပေးတော်မူပုံနှင့် ငါးပါး
သီလကိုသာ မြဲအောင် စောင့်ထိန်းကြဟူသော မိန့်
ခွန်းကို အုလှိုက် သဲလှိုက် နှစ်ချိုက်တော် မူကြလျက်၊
သီလမြဲကြလေသည်။

သီလမြဲပါကယ် ဆုတဲ့ လူတွေတောင်တခါတလေ
ခမြဲချော် လက်ချော် ဖြစ်ပြီး အပါယ်လေးဘုံသို့ကျသွား
နိုင်သေးရင် ငါးပါးသီလဆုတာ ဘာမှန်းမသိတဲ့ လူ
တွေ သိပြန်လျှင်လည်း မစောင့်ထိန်းတဲ့ သူတွေဟာ
အပါယ်လေးဘုံသို့ ကျမည်မှာ မူအားဖြင့် ကိန်းသေ၏။
အရုံးအမြတ်စကားနှင့် ပြောလျှင် လူကသောက်ဟာ
သေပြီးတဲ့ နောက်၊ လူ့ဘုံမှာ လူပြန်ဖြစ်ရင် အတိုးမရှိ
အချင်းအတိုင်း ဝင်ဖြစ်၏။ နတ်သော်၎င်း၊ ဗြဟ္မာသော်
၎င်းဖြစ်လျှင်ဖြစ် မည်။ ဘိန္န နှင့် ပြိတ္တာ၊ အသုရကယ်
ရေသူရေ သားတွေထဲက ကဦးဦး ဖြစ်ရလျှင် ရုံးသည်။

လွန်လေပြီးသော အတိတ်က နှင့် ယခုပစ္စုပ္ပန်
ကာလတို့မှာ အကြောင်းအကျိုး တဆက်တည်း ဖြစ်
သကဲ့သို့ ယခုပစ္စုပ္ပန်ကာလနှင့် တဆက်တည်း အနာဂတ်
ကာလသည်လည်း အကြောင်းအကျိုး တဆက်တည်း
ပင်ဖြစ်ရမည်။ အတိတ်ဘဝက ကောင်းမှုကံကို ပြုလုပ်
သူသည်၊ ယခုဘဝပစ္စုပ္ပန်နှင့် ကောင်းကျိုး ကိုရသကဲ့သို့

ယခုဘဝပစ္စုပ္ပန်မှ ကောင်းမှုကို ပြုလုပ်သူသည်လည်း နောင်အနာဂါတ် ဘဝတွင် ကောင်းကျိုးကို ရပေလိမ့်မည်။

ရှေးအခါက၊ ရာဇဂုရု တံဆိပ်တော်ရ ဆရာတော် ကြီးတပါး ဆွမ်းဘုန်းပေးနေခိုက်၊ ကျောင်းအောက်မှ တယောထိုးကာ တောင်းစားသူတယောက်က ဆရာတော်ကြီး ကြားလောက်အောင် ရှေးက ကောင်းလို့ ခုကောင်းတယ်၊ ယခုကောင်း နောင်ကောင်းပါလိမ့်မယ်၊ ဟု သိချင်းဆိုကာ၊ ချီးကျူး တောင်းဆိုလေသော်၊ ဆရာတော်ကြီးကြားတော်မူလျှင် အင်း-တယော သမားဆို လိုက်တဲ့သိချင်းဟာ တရားသဘောနဲ့ ကိုက်ညီလှပေတယ်၊ အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အနာဂါတ် ကာလ သုံးပါးဟာ တခုနှင့်တခု အကြောင်းအကျိုး ဆက်နေတယ်၊ ရှေးအတိတ်ကကောင်းလို့ ယခုကောင်းတယ်၊ ယခုကောင်းလို့ရှိရင် နောင်ဘဝလဲကောင်းမှာတဲ့ဆိုတာ ဘယ်သူမှ မငြင်းနိုင်ဘူးဟု မိန့်တော်မူသတဲ့။

ယခုဘဝနဲ့ နောင်ဘဝ အကျိုးအကြောင်း ဆက်နေပါလျက်၊ ယခုဘဝသည်နောက်ဆုံးဘဝဖြစ်၏၊ နောက်ဘဝဟူ၍ မရှိ ဟူသော ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ အယူ ရှိသူများ ဖြစ်ပေါ်လာသည်မှာ အလွန် အံ့ဩဘွယ် ကောင်းပေသည်။ ယခု ဘဝတခုကိုသာ မြင်၍ လာလတ်သော ဘဝကိုမမြင် သဘောမကျ၊ ဤသို့သောပုဂ္ဂိုလ်များသည် နောင်ဘဝအတွက် စိုးရိမ်ဘွယ် ထိတ်လန့်ဘွယ်ရှိသည်။

ဟု မယုံကြည် သောကြောင့် ယခု ဖြစ်နေဆဲ ဘဝမှာ
 ချမ်းသာသာလျှင် ပြည့်စုံလျှင် အထက်တန်း ရောက်လျှင်
 တော်ဖြီ ကြေနပ်ပြီဟု သဘောပိုက်ကာ၊ တရားလမ်းမှန်
 မမှန်ကို ပမာမထားတော့ဘဲ၊ မိမိပစ္စည်းရရေး၊ ပြည့်စုံ
 ရေး၊ အထက်တန်း ရောက်ရေး တခုကိုသာ ကြည့်၍
 ထင်သလို ပြုကျင့် တော့သည်။ ယခုဘဝသည် နောက်
 ဘဝဖြစ်ရန် အကြောင်းခံဖြစ်သည်။ အကြောင်းမကင်း
 သမျှ အကျိုး ဘဝတွေ ဆက်၍ ဖြစ်ဦးမည်။

ပဒေသာပင်

လူ့ဘုံ၊ လူ့ဘဝသည်၊ ပဒေသာပင်နှင့်တူသည်။ ပဒေ
 သာပင်၏ သဘောသည် အသုံးအဆောင် ဝတ္ထုမျိုးစုံ
 ပါရှိသဖြင့် အမျိုးမျိုး ကြိုက်ရာကို ဖြုတ်ယူ သုံးစွဲနိုင်
 သလို ပဒေသာပင်နှင့်တူသော လူအဖြစ်၊ လူ့ဘဝကမ္မ
 မိမိကိုလိုရာ နတ်၊ ဗြဟ္မာ အဖြစ်ကို ရနိုင်ပေသည်။ လူရပ်
 လူဌာနံက ပါရမီ အရင်းခံပြီး၊ ဧ၊နု၊သီလ အားထုတ်မှု
 နတ်ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ ဘာဝနာပွားမှ ဗြဟ္မာ ဖြစ်နိုင်ပေ
 သည်။ ရဟန္တာ ဖြစ်အောင်၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဖြစ်အောင်၊
 ဘုရားဖြစ်အောင် ဆယ်ဝသော ပါရမီ၊ ငါးလီသော
 စာဂ၊ စရိယ သုံးထွေတို့ကို မနေမနား ကြိုးစားအား
 ထုတ်ရာတွင် လူဘုံလူ့ဘဝကမ္မ အားရ ပြည့်ဝအောင်
 ကြိုးစားခွင့်ရပေသည်။ သို့အတွက် လူ့ဘဝလူအဖြစ်
 သည် အရင်းမူလ ပဒေသာပင်ဟု ဆိုရပါသည်။ နတ်၊

ဗြဟ္မာသည် အကိုင်းအခက်နှင့်တူသောကြောင့် နုလွှာတရားတွင် ပါဝင်သည့်သွင်းခြင်းမပြုရပေ။

တနည်း ဆိုပြန်ပါသော် လူဘုရားလူဘဝသည် ပင်လယ် ဆိပ်ကမ်းကြီးနှင့် တူပေသည်။ ဆိပ်ကမ်းမှ သင်္ဘော၊ လှေ၊ သမ္ဗန်စီးပြီး၊ မိမိတို့လိုရာ ခရီးသို့ စုန်ဆန်သွားလာနိုင်သလို လူဘုရားလူအဖြစ်ဟူသော ဆိပ်ကမ်းမှ ဈာန်တရား၊ မဂ်တရားများရအောင် ကြိုးစားပါက၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ ဘုရား၊ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်အောင် လိုက်၍ ဆန်တက်နိုင်သည်။ အမိသတ်အဖေသတ် ခြင်းစသောကံကြီးများကို ကြူးလွန်မိပြန်လျှင်လဲ မဟာအဓိဗ္ဗင်ရဲရောက်အောင် စုံဆင်းနိုင်ပေသည်။ သို့ကြောင့် လူဘဝသည် ဘဝဆိပ်ကမ်းကြီးနှင့် တူသည်ဟု ဆိုသည်။

ကံကောင်း၍ လူဘဝလူအဖြစ်သို့ ရောက်လာတဲ့အခါ အထူးသတိထား၍ စိတ်ကောင်း ကလေး တခုမွေးမြူပါ။

သူများအကျိုး ပျက်စီးတာကို ဘယ်သောအခါမျှ မလုပ်နှင့်၊ မပြောနှင့်၊ မကြံနှင့်၊ ကြမ်းတမ်းသောစကားကို မဆိုနှင့်၊ မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စကားကို ဖြစ်စေရမည်။ အကောင်းကြံ၊ အမှန်လုပ်၊ အဟုတ်ပြော၊ ယခုလက်ရှိအချိန်ထက် ကောင်းသောအချိန်မရှိ လက်ရှိအချိန်ကို နိဗ္ဗာန်အထိအကျိုးရှိအောင် ကျင့်သုံးသွားပါ။

ကြည်သော ရေရှိသော ရေအိုင်ငယ် တခုတွင် အထက်ကောင်းကင်၌ ရံခါ ကျိုးတို့သည် ပျံသန်းကုန်၏။

ရံခါ ဗျူင်းဖြူတို့သည် ပျံ့သန်းကုန်၏။ ကျွမ်းပျံ့သော အခါ ရေထဲမှာ ကျွမ်းရိပ်သည် ပျံ့သန်းလျက်ပေါ်၏။ ဗျူင်းပျံ့သောအခါ ရေထဲမှာ ဗျူင်းရိပ်သည် ပျံ့သန်း လျက်ပေါ်၏။ ပျံ့သန်းသူ မရှိသောအခါ ရေ ထဲမှာ ကောင်းကင်ရိပ်သာပေါ်နေ၏။ ကျွမ်းရိပ်သည် ကျွမ်း ကောင်နှင့်ရေကြည်နှစ်ပါး ဆုံတွေ့ဆဲအခါ၌သာ ဖြစ် ပေါ်၏။ အထက်ကောင်းကင်မှာ ကျွမ်းမရှိလျှင် ကျွမ်းရိပ် မပေါ်နိုင်။ ကျွမ်းရိပ်မှကျွမ်းကောင်ပေါ်နိုင်၏။ ဗျူင်းရိပ် မပေါ်နိုင်။

နှစ်လုံးအိမ်သည် ရေအိုင်ငယ်နှင့်တူ၏။ နှစ်လုံးသွေး သည် ရေကြည်နှင့်တူ၏။ ယောနိသော မနာသိကာရ စသည်တို့နှင့် ဖြစ်ကုန်သော အဆင်း၊ သဏ္ဌာန်၊ အာရုံ ဝတ္ထုမျိုးတို့သည် ကျွမ်းကောင်၊ ဗျူင်းကောင် ကောင်း ကင်များနှင့်တူ၏။ ထိုအဆင်း၊ သဏ္ဌာန်စသည်ကို အာရုံ ပြု၍ နှစ်လုံးသွေးထဲတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော စိတ်ညွှာဉ် များသည် ရေထဲတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော အရိပ်များနှင့် တူ၏။ အကုသိုလ်စိတ်သည်မည်းနက်နေသော ကျွမ်းရိပ် နှင့်တူ၏။ ကုသိုလ်စိတ်သည် ဖြူဖွေးသော ဗျူင်းရိပ် နှင့်တူ၏။ အဗျာဂဘာ စိတ်သည် မထင်ရှားလှသော ကောင်းကင်ရိပ်နှင့်တူ၏။

သို့ကြောင့်၊ သတ္တဝါတို့၏ စိတ်သဏ္ဌာန်မှာ ရံခါ ဓါနစိတ်၊ သီလစိတ် စသော ကုသိုလ်မျိုးနှင့် နေကြ၏။ ရံခါ လောဘစိတ်နှင့်၊ ရံခါ ဓေါသစိတ်နှင့်၊ ရံခါ ဝိဝိ

ကိစ္ဆာ၊ ဥဒ္ဓစ္စ မောဟစိတ်မျိုးနှင့်နေကြကုန်၏။ အိပ်ပျော်နေစဉ်အခါ၊ ဘဝင် အဗျာဂတစိတ်မျိုးနှင့်နေကြကုန်၏။ ကုသိုလ်စိတ်၊ ကောင်းသော အကြံအစည်မျိုး၊ အကုသိုလ်စိတ်၊ မကောင်းသော အကြံအစည်မျိုး၊ ထဝင် အဗျာဂတစိတ်၊ ကောင်းသည်။ မကောင်း သည်ဟု ပြောဆိုရန် ဗျာပါရကိစ္စ မထင်ရှားဘဲ၊ ၎င်းမြှုပ်နှံမှေးသော အကြံအစည်မျိုးကို ဆိုလိုသည်။

အဝိဇ္ဇာသည် အကုသိုလ်ဗိုလ်ရှူးကြီးဖြစ်၍၊ နှစ်လုံးသွေးတွင် မည်းညစ်သော အကုသိုလ် စိတ်မျိုးဖြစ်ပေါ်နေမှတ်သာလျှင် နှစ်လုံးသွေးမှာ ဖြစ်ပေါ်ရှိနေ၏။ နှစ်လုံးသွေးမှာ ပြုစင်သော ကုသိုလ်စိတ်မျိုး အဗျာဂတစိတ်မျိုးဖြစ်ပေါ် လှည့်ကျသောအခါ၊ နှစ်လုံးသွေးမှာ အကုသိုလ်စိတ်မျိုး ကွယ်ပျောက်၏။ ချုပ်ဆုံး၏။ အဝိဇ္ဇာလည်းကွယ်ပျောက်၏။ ချုပ်ဆုံး၏။ ဤသို့ကွယ်ပျောက် ချုပ်ဆုံးမှုကို အနိစ္စသက္ခဏာဆိုသည်။ တယောက်သောသူ၏ သဏ္ဌာန်တွင် တနေ့အတိုမှာ လောဘ အကုသိုလ်၊ ဒေါသအကုသိုလ်၊ မောဟ အကုသိုလ်မျိုး အလှည့်ပေါင်းတထောင်မက ဖြစ်ပေါ်၍ ထထောင်မက ကွယ်ပျောက်ချုပ်ဆုံး၏။ ရေအိုင်တွင်း၌ တနေ့အတိုမှာပင် မည်းနက်သော ကျိုးရိပ် အခါခါဖြစ်ပေါ်၊ အခါခါ ကွယ်ပျောက်သည်နှင့် အလားတူ မြင်ရှုလေ၊ တနေ့တရက်မှာ မြင်တတ် ပါလျှင်၊ တဘဝ လုံးမှာ အဝိဇ္ဇာချုပ်ဆုံးမှုတွေကို မြင်နိုင်တော့သည်။ အကုသိုလ်

စိတ်မျိုးထွင် လောဘမှု စိတ်မျိုး၊ ဒေါသမှု စိတ်မျိုး၊
မောဟမှု စိတ်မျိုးများသည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားမျိုး၊
ဖြစ်ကြ၍၊ သူ့ အကြောင်းတရား ဆိုက်လာ ခိုက်၌သာ
သူ့ အကျိုးတရား ဖြစ်ပေါ်နိုင်၏။ သူ့ အကြောင်းတရား
ရှိနေခိုက်သာလျှင် သူ့ အကျိုးတရား ရှိနေနိုင်၏။

နိမ့်တုမြင့်တု အဝမျိုးစုံ

မြတ်စွာ ဘုရား သည်၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၊ ဝေဠုပန်
ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ်၊ အခါတပါး
နောက်ပါ သံဃာတော်များနှင့် မြို့တွင်းသို့ ဆွမ်းခံဝင်
တော်မူ၏။ ရာဇဂြိုဟ်မြို့တွင်း တခုသော အိမ်၏တံခါးဝ၌
ဝက်ပျိုမလေးတကောင်ကို တွေ့မြင်တော် မူသည်နှင့်
ဘုရားရှင် ပြုံးတော်မူ၏။ ပြုံးတော် မူသောကြောင့်
မြို့ဝင်းသော အလင်းရောင် တို့သည် တခဏခြင်း ဖြာ
ထွက်လာသည်ကို နောက်တော်ပါးမှ ပါလာသော
အရှင် အာနန္ဒာက မြင်သောကြောင့် ပြုံးတော်မူခြင်း
အကြောင်းကို မေးလျှောက်တော်မူရာ။

ဘုရားရှင်က၊ ချစ်သား အာနန္ဒာ..... ဤ ဝက် ပျို မ
လေးကို ကြည့်စမ်း ဤဝက်ပျိုမလေးဟာ ကံကုသန်
ဘုရား လက်ထက်တော်က၊ ယောဂီ ရိပ်သာအတွင်းရှိ၊
ဇရပ်တခု၏ အောက်၌ ကြွက်မကလေး ဖြစ်ခဲ့ဘူးတယ်။
ဇရပ်ပေါ်မှ ယောဂီတဦး၏ ရှုတ်ဘတ်သော ဝိပဿနာ
ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားသံကို ကြားနာရသောကြောင့် ကြွက်မ

ဘဝမှသေလွန်သောအခါ၊ မင်းမျိုး၌ ဥပရိ မည်သော
မင်းသွီးကလေးဖြစ်ရပြန်ပြီး၊ တနေ့သော် နောက်ဖေး
ရေအိမ်၌၊ ပိုးလောက် အစုတို့ကို မြင်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို
ယူကာ ပွားများသောကြောင့်၊ တည်ကြည်သောသမာ
ဇိဖြစ်၍၊ ကိလေသာတို့ ကင်းရှင်းကာ အဆင့်ဆင့်
ပွားများအပ်သောကြောင့် ပဌမဈာန်ကိုရခဲ့သည်။ ထို
ရရှိအပ်သော ပဌမဈာန်ဖြင့်ပင်၊ မင်းသွီးလေး ဘဝမှ
စုတေသောအခါ ဗြဟ္မာဘုရား၌ တဖန် ဖြစ်ရပြန်ပြီး၊ ဗြဟ္မာ
ဘုရားမှ သက်တန်းတန်၍ စုတေသောအခါ၊ သုဋ္ဌေးသွီး
ကလေးဖြစ်ပြန်ပြီး မကြာမီ စုတေသောအခါ၊ လားရာ
ဂတိ မစင်ကြယ်သောကြောင့် ရာဇဂြိုဟ်မြို့တွင်းဝယ်၊
ဤကဲ့သို့ ဝက်မျိုး၌ ဝက်ပျိုမကလေးဖြစ်ရရှာသည်။ ဤ
အကြောင်းကြောင့် ငါဘုရား ငြုံးတော်မူသည်ဟု မိန့်
တော်မူ၏။ ဘုရားရှင်က ရဟန်းတို့အား သံဝေဂဖြစ်စေ
၍၊ ဘဝ၌ စွဲလန်းသော တဏှာ၏အပြစ်ကို လမ်းခရီး
အကြား၌ ရပ်လျက်၊ ယထာပိမူလေ နှုပဒ္ဒစေ စသော
ဂါထာကို ဟောတော်မူ၏။

ဂါထာ၏အဓိပ္ပာယ်

သစ်ပင်၌ အမြစ်မပြတ်လျှင်၊ အခက်အလက်အရှက်
တို့ကို ဖြတ်သော်လည်း၊ သစ်ပင်သည် တဖန်ပြန်၍ ရှင်
သကဲ့သို့ စွဲလန်းမှုတဏှာမပြတ်လျှင်၊ ဤကဲ့သို့ ပဋိသန္ဓေ
နေရခြင်းသည် ထပ်ခါထပ်ခါဖြစ်ရလေသည်။ သတ္တံ

တို့မှာ ချစ်ခြင်းတို့သည်၎င်း၊ အောက်မေ့ခြင်းတို့သည်
၎င်း၊ ဝမ်းသာခြင်းတို့သည်၎င်း ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါ
တို့သည်၊ စင်စစ်အားဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၊ အိုခြင်းသို့
ရောက်ကြကုန်၏။ တဏှာ ခြံရံကုန်သော သတ္တဝါ
တို့သည် မဆိုး ကြော့ကွင်း၌ မိသော ယုံငယ်ပမာ
ကြောက်နေရ၏။ ထို့ကြောင့် မိမိ၏ ရာဂကင်းမှုကို
တောင့်တ သူသည် တဏှာကို ပယ်ပျောက်ရာ၏ဟု
ဟောတော်မူ၏။ ဒေသနာ၏ အဆုံး၌ များစွာသော
ရဟန်းတို့ သောတာပန် တည်ကြကုန်၏။

ထိုဝက်ပျိုမကလေးသည်၊ ဝက်ဘဝမှ စုတေသော်၊
သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ မင်းမျိုးတွင် မင်းသွီးကလေးဖြစ်ရပြန်၏။
မင်းသွီးကလေး ဘဝမှ စုတေပြန်သော်၊ တောရွာ၌
ဖြစ်ရပြန်၏။ ထိုတောရွာမှ စုတေသောအခါ သီဟိုဠ်
ကျွန်း၊ သုပ္ပါဒက သင်းဘောဆိပ်၌ မြင်းကုန်သည်မျိုး၌
ဖြစ်ရပြန်၏။ ထိုဘဝမှ စုတေပြန်သောအခါ၊ ကာဝိရ
သင်္ဘောဆိပ်၊ လှေသူကြီးအိမ်၌၊ တဘဝဖြစ်ရပြန်သည်။
ထိုအိမ်မှသောသောအခါ၊ အနုရာဇမြို့ မင်းမျိုး၌ မင်းသွီး
ကလေးဖြစ်ရပြန်၏။ ထိုမင်းမျိုး သေသောအခါ၊ အနု
ရာဇမြို့၏ တောင်ဘက်၊ သက္ကန္တရာ၌၊ သုမနသုကြွယ်၏
သွီးဖြစ်ရပြန်သည်။ ထိုသုမန သုကြွယ်သည်၊ ထိုရွာမှ
ရွှေ့ပြောင်း၍ ဒီဃဝါဒီတိုင်း၊ ပဟာမနိရွာကြီး၌ နေ
ထိုင်ကြလေသည်။

ထိုအခါ၊ ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်း၏ အမတ်ကြီးလက်ထက်က

အတိရသည့် တခုသော ကိစ္စနှင့် ထိုရွာသို့ အသွား
 သူကြွယ်၏သို့ သုမနကလေးကို တွေ့သည့်အခါ၊ ချစ်
 ကွမ်းဝင်ကာ မင်္ဂလာသဘင် ဆင်ယင်ကျင်းပ၍၊ ခေါ်
 ယူခဲ့ပြီး မဟာဂါမ အမည်ရသော အရပ်မှာ နေထိုင်
 ကြလေသည်။ ကြက်မ ဝက်မ၊ မင်းသမီး၊ သူဌေးသမီး၊
 ဘဝ အမျိုးမျိုး၊ မိန်းကလေးက အမတ်ကတော်
 ဖြစ်နေပြန်ပြီး။

တနေ့တော့၊ ကောသုတောင်ကျောင်း၌၊ သီတင်းသုံး
 သော အရှင်အနုရုဒ္ဓါ မထေရ်သည်၊ မဟာဂါမရွာသို့
 ဆွမ်းခံ ကြွေတော်မူရာ၊ အမတ်ကတော် သုမနလေးကို
 မြင်တော် မူတယ်။ မြင်တဲ့အခါ အဘိညဉ်းဖြင့်
 ရှေးဘဝက ဖြစ်ခဲ့တဲ့ အကြောင်းတွေကို မြင်တဲ့အခါ
 ငါ့အရှင်တို့... ဤအမတ်ကတော် သုမနလေး သည်၊
 ရှေးဘဝက ဝက်မဖြစ်ခဲ့ဘူးတယ်၊ ဝက်မဘဝက အမတ်
 ကတော်လေးဖြစ်လာပြန်ပြီး၊ အံ့ဩတွယ်ကောင်းလေစွ
 ဟု အချင်းချင်း မိန့်ဆိုတော်မူတဲ့ မထေရ်၏ စကားကို
 ကြားတဲ့အခါ၊ ရှေးဘဝက အဖြစ် အပျက် တွေကို
 ပြန်ပြီး ကြည့်လိုက်တော့ ချက်ချင်းပင် ဇာတိဿရ
 ဉာဏ်ကိုရရှိတယ်။ ဇာတိဿရဉာဏ်ဆိုတာရှေးဘဝ
 နောက်ဘဝ အကြောင်းတွေကို အကုန် သိမြင်နိုင်တဲ့
 ဉာဏ်ကို ခေါ်တယ်။ ဒီဉာဏ်ကို သူတိုင်းမရဘူး၊ အထူး
 ဆုပန်လာ သူများသာ ရရှိနိုင်သည်။ အမတ်ကတော်
 လေးသည်၊ ရှေးဘဝက ကြက်မ၊ ဝက်မ ဖြစ်ခဲ့တာတွေ

မင်းသွီး၊ သူဌေးသွီး ဖြစ်ခဲ့တာတွေကို မြင်တော့ များစွာ ထိတ်လန့်ခြင်း ဖြစ်၍ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ အမတ်ကြီးအား ခွင့်ပန်ပြီး၊ ဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့သွား၍၊ ရဟန်းမိန်းမ ပြုလုပ်သွားတယ်။

ထိုးနာက် တိဿ အမည်ရှိတဲ့ ကျောင်းတိုက်ကြီး မှာ မဟာသတိပဋ္ဌာန် တရားပွဲကြီး ပြုလုပ်ခဲ့က်။ မဟာ သတိပဋ္ဌာန်တရားတော်ကိုနာရသဖြင့် သုမနဘိက္ခုနီမ လေးသည် သောတာပန် တည်လေ၏။ ထိုးနာက်မှ မိမိဖွားရာ သက္ကန္တရွာသို့ ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်တဲ့ အခါ၊ ကလ္လကမည်သော ကျောင်းတိုက်ကြီးမှ အာသီဝိသော ပမ သုတ်ကို ကြားနာရသဖြင့်၊ ကိလေသာ ကင်းပြီး၊ ရဟန္တာမကြီး ဖြစ်သွားလေ၏။

လူ၊ ကြက်၊ မင်းသွီး၊ ဗြဟ္မာကြီးနှင့် သူဌေးသွီး၊ ဝက်မ၊ အမတ်ကတော် ကလေး ဟာ နောက်ဆုံး ရဟန္တာမကြီးအဖြစ်သို့ရောက်ခါမှ ဘုရားစုံ လက်စ ဘုန်းတော့၏။ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်သွား တော့သဖြင့် ဆုံးဆဲတဘျီ ဘယ်ဘျီမှာမှ မဖြစ်တော့ ဘူးဟု ဆိုလိုသည်။

စိတ်ဆု

စိတ္တက္ခဏမည်သည်၊ မျက်တောင်တစ်လျှပ် ပြက် ခန့်ကာလ၌၊ ကုဋေတထိန်းမက အဖြစ်မြန်သည်ဟု ကျမ်း ဂန်၌ဆို၏။ တခုတခုသော စိတ္တက္ခဏသည်၊ အကုသိုလ်

ဖြစ်အံ့။ ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ဖြစ်စေနိုင်၏။ တရုတရသော၊ ဗိတ္တက္ခဏသည့် ကုသိုလ်ဖြစ်အံ့။ တရုတရသော သုဂတိဘဝသို့ ဖြစ်စေနိုင်၏။ စိတ်သည့် အာရုံ တရုရနှင့်ကင်းပြီး ဘယ် အခါမှမနေနိုင်။ စိတ်နဲ့ အာရုံ တွေထိသည်နှင့် တပြိုင်နက်၊ ဒီစိတ်ဟာ ချုပ်ငြိမ်းပျောက်သွားပြီး၊ စိတ်သည် တရု ပေါက်ဖွား လာပြန်သည်။ ဒီနည်းအတိုင်း ဖြစ်လိုက်၊ ပျက်လိုက်နှင့် ပျက်စိတဖြစ် လျှပ် တပြန် အတွင်းမှာပင်။ စိတ်အကြိမ်ပေါင်း ကုဋေတသိန်းမက၊ ဖြစ်ပျက်နေသည်ဟု သိရှိရ၏။

ဗိတ္တက္ခဏတရုတ်၌ ဇောရုနစ်ကြိမ်ရှိ၏။ အဲဒီ ဇောရုနစ်ကြိမ်တွင် ပဌမဇောစေတနာသည် ယခုဘဝမှာ အကျိုးပေး၏။ သတ္တမဇောစေတနာသည် ဒုတိယအကျိုးပေး၏။ အလယ်ဇော ငါးချက်စေတနာသည်၊ တတိယဘဝကစ၍ ဒိဗ္ဗာန်ရောက်သည့်တိုင်အောင် အကျိုးပေးသည်ဟု သိရ၏။ အာရုံဆိုဒါက သက်ရှိသက်မဲ့ကို ဆိုသည်။ ဒီလိုဖြစ်၊ ပျက်နေတဲ့ စိတ်အစဉ်ကြီးဟာ ရပ်နားခြင်းမရှိဟု ဆိုလိုသည်။

ပေပေါ်မှာ ပရုဏ်ဆိတ်တကောင်ကိုတင်ပြီး တူနှင့် ထုလိုက်တဲ့ အခါ၊ ပရုဏ်ဆိတ်ဟာ အမြန် သေဆုန်းသွား၏။ လျင်မြန်စွာ သေဆုန်းသွားတဲ့ ပရုဏ်ဆိတ်ရဲ့ စိတ်အစဉ်ကြီးပင်လျှင် ပြတ်သွားခြင်းမရှိဘဲ၊ ဆက်ပြီး ဖြစ်ပျက် နေသည်။ ဒီစိတ်အစဉ်ကြီး မပြတ် သရွေ့ ကာလပါတ်လုံး ဒီစိတ်အစဉ်ကြီးက ခေါ်ဆောင်သွား

တဲ့ ၃၁-ဆုမှာ ထပ်ခါတလဲလဲ သန္ဓေအားဖြင့် ပေါ်လာပြန်၏။ သေခါနီး ရောက်နေသော သတ္တဝါသည်၊ မိမိပြုခဲ့ဘူးသော ကောင်းမှု၊ မကောင်းမှု ကံတရားကို ပြုလုပ်စဉ်က တွေ့ခဲ့ရသော အာရုံကို သေခါနီးသော အခါလာပေါ်ရသည်။ ထိုအာရုံကို အလိုမရှိသော်လည်း၊ ဘဝကူး စုတေခါနီး အခါမှာ၊ ပယ်ဖျောက်လို့ မရ၊ ပေါ်လာရ၏။ သေခါနီးဆဲဆဲ၌ မိမိပြုခဲ့သော အာရုံတွေ ထင်မြင် လာပြီးလျှင်၊ တဘဝသို့ ကူးသွား ရပြန်၏။ ကုသိုလ် အာရုံထင်လာလျှင် ပြုံးပြုံးနှင့်၊ အကုသိုလ် အာရုံထင်လာလျှင် ဝဲ.ဝဲ. ရှဲ.ရှဲ.နှင့် တဘဝသို့ ကူးပြောင်းကြရပြန်၏။

အချို့ သေခါနီး၌ မြောသွားရာ၊ လူကြီးတယောက် ကနုတ်ပြည်သို့ ခေါ်သွားသည်၊ ရေပြည်သို့ ခေါ်သွားသည်၊ နတ်သား တွေ့ခဲ့ရသည်ဟူ၍ ၎င်း ပြန်ပြောကြလေ၏။ ဤသို့သော အာရုံ တရားကို စွဲလမ်း ရင်းပင်၊ နောက်ဆုံးစုတေစိတ် ချုပ်ငြိမ်းလျက်၊ ဘဝဆစ်ကို ကူးသွားရလေ၏။

သေသောသူများသည်၊ သေသည့်နေ့မှစ၍ ၇-ရက် အတွင်း သေသည့်အိမ်၌ နေထည်ဟု ပြောကြခြင်း၊ သေလျှင် သူရဲဖြစ်သည်ဟု ပြောကြခြင်းသည် ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းမဟုတ်။

နိရယဂတိ၊ တိရစ္ဆာန်ဂတိ၊ ပေတဂတိ၊ မနုဿဂတိ၊ ဒေဝဂတိ ဟူ၍၊ ငါးမျိုးရှိရာတွင် အကုသိုလ်ကံ အကျိုး

ပေးမည့်သူသည်၊ ထေထည်၏ အခြားမဲ့၌ ဥပပါဒ်
ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ငရဲ၌ဖြစ်ရ၏။ ကုသိုလ်ကံ အကျိုး
ပေးမည့်သူသည်၊ လူပြည်နတ်ပြည်၌ဖြစ်ရ၏။ တိရစ္ဆာန်
ဖြစ်မည့်သူသည် တိရစ္ဆာန်ဘုံသို့ သွားရ၏။ ဥစ္စာ
ပစ္စည်း တပ်မက်၍သေလျှင်၊ အစွဲအလမ်း မကုန်သမျှ
ပြိုဏ္ဍာဘဝ၌ ဖြစ်ရ၏။

ကျန်ရှိသူများက အမျှအတန်း ပေးဝေ၍ သာသနာ
နိုင်မှသာ ဂတိအားလျော်စွာ သွားကြရသည်။

သေသူ၏ ပါးစပ်ထဲတွင် ငွေတကျပ်၊ ငါးမတ် စ
သည်ဖြင့် ထည့်ကြရာ၌၊ ရှေးခေတ်လူကြီးတို့၏ အစဉ်
အလာဖြစ်၍၊ သေသူအား ဘာမျှ အကျိုးမရှိပေ။

လူသေလျှင် ခေါင်းရင်း၌ မီးတွန်းခြင်းမှာ သေသူ၏
အနားတွင် အလင်းရောင် မရှိရန်တကြောင်း၊ ဤနေရာမှ
ဘုရားကို ရည်မှန်းပြီး မီးပူဇော်ပါ၏ဟု ဘဝတပါး
ပြောင်းသွားသော သူအား အမျှပေးဝေ၍ သာသနာ
ပါက ကောင်းရာဘဝသို့ ရောက်နိုင်ပေသည်။

လူသေပြီး သင်းချိုင်းတွင် ထမင်း ကျွေးခြင်းမှာ
ထေထောသူသည်၊ အကယ်၍ပြိုဏ္ဍာဘဝသို့ ရောက်ရှိ
နေပါမူ ထမင်းထုပ်ကုသိုလ် ငါးတို့ပြုလုပ်၍ ဤထမင်း
ထုပ်ကိုတွေ့သော ထတ္တဝါများ စားကြပါကုန်၊ ဤ
ကုသိုလ်ကို သေသူအား အမျှပေးဝေပါ၏ဟု အမျှပေး
ဝေလျှင် သေသူသည် ကောင်းရာဘဝသို့ ရောက်နိုင်
ပေသည်။

သတ္တဝါသေပြီး ဘဝသစ်ကူးပုံ

သတ္တဝါတဦးတယောက်သေပြီး၊ ဘဝသစ်သို့ ကူးရာ၊ သေသည်ဆိုရာ၌၊ အမှန်မှာ ရှေးရှေး စိတ် များ ကုန်ဆုံးသွားသည့်တိုင်၊ ထိုစိတ်၏အဟုန်စွမ်းကြောင့် နောက်နောက်စိတ်များ ဆက်ခါဆက်ခါ မပြတ်ဖြစ်နေသကဲ့သို့ ရက်စိတ်ကလေး ပြတ်သွားသည်နှင့် တပြိုင်နက်၊ သေခါနီးကစွဲလမ်းခဲ့သော အာရုံကို ပင်ဆက်လက် ထင်မြင်လျက်၊ ဘဝသစ်ဌာန၌ စိတ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ၎င်းကိုရှေ့ဘဝနှင့်စပ်ဟပ်၍ ဖြစ်သောကြောင့် ပဋိသန္ဓေစိတ်ဟုခေါ်၏။ ရှေ့စိတ်တခု ပျက်သွားပြီးနောက်၊ ရှေ့စိတ်၏ အဟုန်စွမ်းကြောင့် နောက်စိတ်များ မပြတ်မလပ် ဆက်၍ ဖြစ်နေရာ၊ ရှေ့ဘဝနှင့် နောက်ဘဝစပ်ဟပ်မှုကို ပဋိသန္ဓေစိတ်ဟု ခေါ်သည်။ ပဋိသန္ဓေမှ စုတေ သေသည်တိုင်အောင် စိတ်အစဉ်သည် တခုပြီးတခု အသစ်အသစ် ဖြစ်နေသည်။

ပဋိသန္ဓေစိတ်သည် ရုပ်ရှိသော ဘုဒ္ဓာန၌၊ ဖြစ်လာလျှင် သူ၏ တည်ရာရှိရာ များလည်း၊ ကံကြောင့် သူနှင့်အတူ၊ တပါတည်းပင် ဖြစ်ပေါ်လာကြ၏။ ပဋိသန္ဓေ ဖြစ်ပေါ်လာလျက်၊ နောက်ကာလများ၌ သိစရာ၊ ထိစရာ၊ ကြားစရာ၊ မြင်စရာ အာရုံ များကို၊ သိလျက်၊ ထိလျက်၊ ကြားလျက်၊ မြင်လျက်၊ စိတ်အမျိုးမျိုး တို့သည်လည်း ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ ဖြစ်ကြရကုန်၏။

တောတောင်အနီး၌၊ ဟေ့-ဟု အော်ဟစ်သည့်အခါ
ထိုနံရံဆီမှ ပြန်၍ ဟေ့-ဟု အသံတခု ပေါ်လာ၏။ ထို
အသံကို ဝဲတင်သံဟုခေါ်၏။ ထိုအသံသည် အစပဌမ
အော်လိုက်သော လူအသံလည်းမဟုတ်။ လူအသံနှင့်
ကင်း၍လည်း ထိုဝဲတင်သံမဖြစ်။ ဆီမီးတခုမှ ဆီမီး
တခုသို့ ကူးရာ၌ မူလဆီမီးသည် နောက်ဆီမီးခွက်သို့
ပြောင်း၍မသွား။ မူလ ဆီမီးခွက်နှင့် ကင်း၍လည်း
နောက်ဆီမီးခွက် အသံမဖြစ်နိုင်။

ရှေ့ဘဝက ဝိညာဏ်သည်၊ နောက်ဘဝသို့ ပြောင်း
၍ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ရှေ့ဘဝ သင်္ခါရတို့နှင့် ကင်း၍
လည်း၊ ထဝသစ်၌ ဝိညာဏ်မဖြစ်နိုင်။ ရှေ့ဘဝက ပြု
အပ်သော ကံသင်္ခါရကြောင့် ခုဘဝ၌ စိတ်ဝိညာဏ်
စေတသိက်နာမ်နှင့် ကံကြောင့် ဖြစ်သော ရုပ်တရားတို့
သည် ပဋိသန္ဓေတည်စ ပထမအချိန်မှ အစပြု၍ဖြစ်လာ
ရသည်ဟု ဗုဒ္ဓရှင်တော် မိန့်တော်မူခဲ့သည်။

ပဋိသန္ဓေစွဲတပ်ပုံ

ပဋိသန္ဓေ စွဲတည်ပုံမှာ လေးမျိုးရှိပါ၏။ လူသတ္တဝါ
တို့၏ ပဋိသန္ဓေစွဲတည်ပုံမှာ ကိုယ်ဝန်ဆောင်၍ တည်
ရသောကြောင့် ဇလာယုဇ ပဋိသန္ဓေ (သို့မဟုတ်) ဂဟ္တ
သေယက ပဋိသန္ဓေဟု ခေါ်၍၊ လူဖြစ် သူရွာသို့
လူဖြစ်လာမည်ဆိုပါက၊ မိဘနှစ်ပါးတို့၏ သံဝါသ ပြု
ခြင်း၊ မိခင်မှာလည်း ဥတုပန်းပွင့်ခြင်း၊ သုဇယံလောင်း

သတ္တဝါသေပြီး အဝသစ်ကူးပုံ

သတ္တဝါတဦးတယောက်သေပြီး၊ အဝသစ်သို့ ကူးရာ၊ သေသည်ဆိုရာ၌၊ အဟုန်မှာ ရှေးရှေး စိတ် များ ကုန်ဆုံးသွားသည့်တိုင်၊ ထိုစိတ်၏အဟုန်စွမ်းကြောင့် နောက်နောက်စိတ်များ ဆက်ခါဆက်ခါ မပြတ်ဖြစ်နေသကဲ့သို့ ရက်စိတ်ကလေး ပြတ်သွားသည်နှင့် တပြိုင်နက်၊ သေခါနီးကစွဲလမ်းခဲ့သော အာရုံကို ပင်ဆက်လက် ထင်မြင်လျက်၊ အဝသစ်ဌာန၌ စိတ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ၎င်းကိုရှေ့ဘဝနှင့်စပ်ဟပ်၍ ဖြစ်သောကြောင့် ပဋိသန္ဓေစိတ်ဟုခေါ်၏။ ရှေ့စိတ်တခု ပျက်သွားပြီး နောက်၊ ရှေ့စိတ်၏ အဟုန်စွမ်းကြောင့် နောက်စိတ်များ မပြတ်မလပ် ဆက်၍ ဖြစ်နေရာ၊ ရှေ့ဘဝနှင့် နောက်ဘဝစပ်ဟပ်မှုကို ပဋိသန္ဓေစိတ်ဟု ခေါ်သည်။ ပဋိသန္ဓေမှ စုတေ သေသည်တိုင်အောင် စိတ်အစဉ်သည် တခုပြီးတခု အသစ်အသစ် ဖြစ်နေသည်။

ပဋိသန္ဓေစိတ်သည် ချပ်ရှိသော ဘုဉ္ဇာနှင့်၊ ဖြစ်လာလျှင် သူ၏ တည်ရာရှိရာ များလည်း၊ ကံကြောင့် သူနှင့် အတူ၊ တပါတည်းပင် ဖြစ်ပေါ်လာကြ၏။ ပဋိသန္ဓေ ဖြစ်ပေါ်လာလျက်၊ နောက်ကာလများ၌ သိစရာ၊ ထိစရာ၊ ကြားစရာ၊ မြင်စရာ အာရုံ များကို၊ သိလျက်၊ ထိလျက်၊ ကြားလျက်၊ မြင်လျက်၊ စိတ်အမျိုးမျိုး တို့သည်လည်း ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ ဖြစ်ကြကုန်၏။

တောတောင်အနီး၌၊ ဟေ့-ဟု အော်ဟစ်သည့်အခါ
ထိုနံရံဆီမှ ပြန်၍ ဟေ့-ဟု အသံတခု ပေါ်လာ၏။ ထို
အသံကို ဝဲကပ်သံဟုခေါ်၏။ ထိုအသံသည် အစပဌမ
အော်လိုက်သော လူအသံလည်းမဟုတ်။ လူအသံနှင့်
ကင်း၍လည်း ထိုဝဲကပ်သံမဖြစ်။ ဆီမီးတခုမှ ဆီမီး
တခုသို့ ကူးရာ၌ မူလဆီမီးသည် နောက်ဆီမီးခွက်သို့
ပြောင်း၍မသွား။ မူလ ဆီမီးခွက်နှင့် ကင်း၍လည်း
နောက်ဆီမီးခွက် အသစ်မဖြစ်နိုင်။

ရှေ့ဘဝက ဝိညာဏ်သည်၊ နောက်ဘဝသို့ ပြောင်း
၍ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ရှေ့ဘဝ သင်္ခါရတို့နှင့် ကင်း၍
လည်း ထပ်သစ်၌ ဝိညာဏ်မဖြစ်နိုင်။ ရှေ့ဘဝက ပြု
အပ်သော ကံသင်္ခါရကြောင့် ခုဘဝ၌ စိတ်ဝိညာဏ်
စေတသိက်နာမ်နှင့် ကံကြောင့် ဖြစ်သော ရုပ်တရားတို့
သည် ပဋိသန္ဓေတည်စ ပထမအချိန်မှ အစပြု၍ဖြစ်လာ
ရသည်ဟု ဗုဒ္ဓရှင်တော် မိန့်တော်မူခဲ့သည်။

ပဋိသန္ဓေစွဲတပ်ပုံ

ပဋိသန္ဓေ စွဲတည်ပုံမှာ လေးမျိုးရှိပါ၏။ လူသတ္တဝါ
တို့၏ ပဋိသန္ဓေစွဲတည်ပုံမှာ ကိုယ်ဝန်ဆောင်၍ တည်
ရသောကြောင့် ဇလာယုဇ ပဋိသန္ဓေ (သို့မဟုတ်) ဂဟ္တ
သေယက ပဋိသန္ဓေဟု ခေါ်၍၊ လူပြည် သူရွာသို့
လူဖြစ်လာမည်ဆိုပါက၊ မိဘနှစ်ပါးတို့၏ သံဝါသ ပြု
ခြင်း၊ မိခင်မှလည်း ဥတုပန်းပွင့်ခြင်း၊ သုဇယံလောင်း

ကလည်း အသင့်ရှိခြင်း ဤအင်္ဂါသုံးပါး ထိုက်ဆိုင်
သော အချိန်အခါ၌ ပဋိသန္ဓေတည်သည်ဟုမှတ်။

မိခင်မှာ ဥတုသွေးစဉ်ပြီးနောက်၊ သားဥနှင့်တကွ၊
တစ်ဖန်သုတ်သွေး ပေါင်းစပ်ပြီး၊ ထိုနှစ်ပါးစုံပေါင်း
စပ်ပြီးဖြစ်သော သန္ဓေမျိုးရပ် ရေကြည်အဖြစ်၌ တည်
နေစဉ်အတွင်း၊ ထိုမိခင်၏ ဝမ်း၌ဖြစ်ထိုက်သော သတ္တဝါ
ကလည်း၊ တဝဟောင်းမှ စုတလာသည့် အချိန်မှာ
ပဋိသန္ဓေတည်ပြီဟုမှတ်။

မိခင်မှာ ဓမ္မတာ ထာပြီးနောက်၊ နောက်တကြိမ်
ဓမ္မတာပေါ်မည့်ရက်တွင် ဓမ္မတာ မလာသောအခါ၊
သန္ဓေသားသည်တလရှိပြီဟုသိရ၏။ သန္ဓေတည်သည်
နှင့်တပြိုင်နက်၊ ကာယဒဿက၊ ဓတ္တုဒဿက ဟူသော
ကလာပ်သုံးစီး ရပ်ပေါင်းသုံးဆယ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော
ရုပ်ရောနာမ်ပါ တည်သည်ဟု ဆိုထားသဖြင့် သန္ဓေ
တည်သည်နှင့်တပြိုင်နက် အသက်ရှိပြီဟုသိရသည်။

အားမရှိ သေးစဉ်အခါ၌၊ တောဝေ မိန်းမောနေသူ
ကဲ့သို့ မလှုပ်ရှားနိုင်သေးပေ။ ထိုကြောင့် လေးလ အ
တွင်း၌ အသက်ညှာ၍ရှိသော်လည်း၊ မလှုပ်ရှားနိုင်
ရှိခဲ့လေသည်။ ရှေ့ဦးစွာ ရေကြည် ထိုနောက်အမြှုပ်
အမြှုပ်မှထားတစ်၊ ထားတစ်မှ အဆိုင်အခဲ၊ အဆိုင်
အခဲမှ ခေါင်း၊ လက်၊ ခြေ၊ ခက်မပါးဖြာ ဖြစ်လာ၏။
ဆံပင်၊ အမွှေး၊ ခြေထည်၊ လက်ထည်၊ များလည်း ဖြစ်
လာကြသည်။

အဋ္ဌကထာမူလ

ကလလ ခေ ကြည့် (၇)ရက် အဖြုတ်(၇)ရက်၊
 ထားကပ်(၇)ရက် အဆိုင်အခဲ(၇)ရက်၊ ခက်မငါး
 ဖြာ(၇)ရက်ဟု ရက်သတ္တ ငါးပါတ်ဖြင့်၊ သတ်မှတ်
 ပြီးလျှင်၊ ဆံပင်၊ အမွေး စသည်တို့မှာ ရက် သတ္တ
 (၄၂)ပါတ်၌ ဖြစ်ပျက်၏ဟုဆို၏။ ဆယ်လပဋိသန္ဓေ
 နေသော သူကို ရည်၍(၄၂)ပါတ်အတွင်း၌ ဖြစ်သည်
 ဟု ဆိုသင့်၏။

ကလလ၊ ခေကြည့်စ၊ သူငယ်ရပ်မှာ၊ အသက်
 ဝိညာဉ်ရှိနေ၍ သတ္တဝါ ဖြစ်နေသော်လည်း၊ အားနည်း
 လှသောကြောင့် မလွှတ်ရှားနိုင်ပေ။ လေးလရှိသော
 အခါမှ နှစ်လုံးသွေးကြောများပြည့်စုံလာသောကြောင့်
 လွှတ်ရှားနိုင်သည်။ နှစ်လုံးသွေး စုံလာ၏။ ဤသို့ ၆-လ
 လွယ်၍ ဆယ်လစသောအခါ မွေးဖွားလာ၍ ပုခက်
 တွင်းမှ ကစတင် ကြီးပြင်းလာပြီးနောက်၊ ဇရာ၊ ဗျာဓိ
 မရဏ တို့ဖြင့် အိုမင်း မစွမ်းဖြစ်၏။ သက်တမ်းကုန်
 ရသောပြန်၍၊ ကံဆွဲဆောင်ရာ ထုံညှာသို့ အသစ်တဖန်
 ပဋိသန္ဓေမှာ စွဲတည်ရပြန်၏။ ပဋိသန္ဓေ နေရတိုင်း
 ထေရပြန်၏။ ထေရတိုင်း ပဋိသန္ဓေနေ၏။

နတ်၊ ဗြဟ္မာတို့၏ ပဋိသန္ဓေမှာ ကိုယ်ထင်ရှားဖြစ်
 သောကြောင့် ဥပပတ် ပဋိသန္ဓေဟု ခေါ်၏။ နတ်၊
 ဗြဟ္မာတို့၏ ပဋိသန္ဓေ တည်ပုံမှာ ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့်

ကလည်း အသင့်ရှိခြင်း ဤအင်္ဂါသုံးပါး ထိုက်ဆိုင်
သော အချိန်အခါ၌ ပဋိသန္ဓေတည်သည်ဟုမှတ်။

မိခင်မှာ ဥတုသွေးစဉ်ပြီးနောက်၊ သားဥနှင့်တကွ၊
ဘဝင်၏သုတ်သွေး ပေါင်းစပ်ပြီး၊ ထိုနှစ်ပါးစုံပေါင်း
စပ်ပြီးဖြစ်သော သန္ဓေမျိုးရပ် ရေကြည်အဖြစ်၌ တည်
နေစဉ်အတွင်း၊ ထိုမိခင်၏ ဝမ်း၌ဖြစ်ထိုက်သော သတ္တဝါ
ကလည်း၊ ဘဝဟောင်းမှ စုတလာသည့် အချိန်မှာ
ပဋိသန္ဓေတည်ပြီဟုမှတ်။

မိခင်မှာ ဓမ္မတာ လာပြီးနောက်၊ နောက်တကြိမ်
ဓမ္မတာပေါ်မည့်ရက်တွင် ဓမ္မတာ မလာသောအခါ၊
သန္ဓေသားသည်တလရှိပြီဟုသိရ၏။ သန္ဓေတည်သည်
နှင့်တပြိုင်နက်၊ ကဿဒသက၊ ဝတ္ထုဒသက ဟူသော
ကလောင်သုံးစီး ရပ်ပေါင်းသုံးဆယ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော
ရုပ်ရောနုဓိပါ တည်သည်ဟု ဆိုထားသဖြင့် သန္ဓေ
တည်သည်နှင့်တပြိုင်နက် အသက်ရှိပြီဟုသိရသည်။

အားမရှိ သေးစဉ်အခါ၌၊ ဧကူဝေ မိန်းမောနေသူ
ကဲ့သို့ မလှုပ်ရှားနိုင်သေးပေ။ ထိုကြောင့် လေးလ အ
တွင်း၌ အသက်ညှော်၍ရှိသော်လည်း၊ မလှုပ်ရှားနိုင်
ရှိခဲ့လေသည်။ ၅၅ နှစ် ရှာ ရေကြည် ထိုနောက်အမြှုပ်
အမြှုပ်မှသားတစ်၊ သားတစ်မှ အဆိုင်အခဲ၊ အဆိုင်
အခဲမှ ခေါင်း၊ လက်၊ ခြေ၊ ခက်မ ၂၂ ဖြစ်လာ၏။
ဆံပင်၊ အမွှေး၊ ခြေသည်း၊ လက်သည်း များလည်း ဖြစ်
လာကြသည်။

အဋ္ဌကထာမူလ်

ကလလ ခေ ကြည့် (၇)ရက် အမြှုပ်(၇)ရက်
 သားကပ်(၇)ရက် အဆိုင်အခဲ(၇)ရက်၊ ခက်မငါး
 ခြာ(၇)ရက်ဟု ရက်သတ္တ ငါးပါးဖြစ်၍၊ သတ်မှတ်
 ပြီးလျှင်၊ ဆံပင်၊ အမွှေး စသည်တို့မှာ ရက် သတ္တ
 (၄၂)ပါးဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏ဟုဆို၏။ ဆယ်လပဋိသန္ဓေ
 နေသော သူကို ရည်၍(၄၂)ပါးအတွင်း၌ ဖြစ်သည်
 ဟု ဆိုသင့်၏။

ကလလ၊ ခေကြည့်စ၊ သူငယ်ရပ်မှာ၊ အသက်
 ဝိညာဉ်ရှိနေ၍ သတ္တဝါ ဖြစ်နေသော်လည်း၊ အားနည်း
 လှသောကြောင့် မလွှတ်ရှားနိုင်သေး၊ လေးလရှိသေး
 အခမ္ပ နှစ်လုံးသွေးကြောများပြည့်စုံလာသောကြောင့်
 လွှတ်ရှားနိုင်သည်။ နှစ်လုံးသွေး ခုံလာ၏။ ဤသို့ ဖလ
 လွယ်၍ဆယ်လစသောအခါ မွေးဖွားလာ၍ ပုခက်
 တွင်းမှ ကစတစ ကြီးပြင်းလာပြီးနောက်၊ ဇရာ၊ ဗျာဓိ
 မရဏ တို့ဖြင့် အိုမင်း မစွမ်းဖြစ်၍၊ သက်တမ်းကုန်
 ရသောပြန်၍၊ ကံဆွဲဆောင်ရာ ဘုံ၌သို့ အသစ်တဖန်
 ပဋိသန္ဓေသ စွဲတည်ရပြန်၏။ ပဋိသန္ဓေ နေရတိုင်း၊
 ထေရပြန်၏။ သေရတိုင်း ပဋိသန္ဓေ နေရ၏။

နတ်၊ ဗြဟ္မာတို့၏ ပဋိသန္ဓေမှာ ကိုယ်ထင်ရှားဖြစ်
 သောကြောင့် ဥပပတ် ပဋိသန္ဓေဟု ခေါ်၏။ နတ်၊
 ဗြဟ္မာတို့၏ ပဋိသန္ဓေ တည်ပုံမှာ ပဋိသန္ဓေပိတ်နှင့်

တပါးတည်းပင်၊ မည်သည့်အရာကိုမျှ မရှိဘဲ၊ ကံ သက်
သက်ကြောင့်ဖြစ်ချေ။ တနေရာမှကျလာသကဲ့သို့ သွား
ကနဲ ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ နတ်သားမှာ လူ
ယောက်ျားကဲ့သို့ အင်္ဂါစုံပါရှိ၍ အရွယ်မှာ(၂၀)ရွယ်
ရှိ၏။ နတ်သမီးမှာ လူမိန်းမကဲ့သို့ အင်္ဂါစုံပါရှိ၍ အရွယ်
မှာ(၁၆) နှစ်အရွယ်ရှိ၏။

သက်တမ်းစေ့၍ စုတေချန်အချိန်မရောက်မှီအတွင်း
ဆံဖြူသွားကျိုး၊ အရေတွန့်လိမ်ခြင်း၊ အဆင်းဖေါက်
ပြန်ခြင်း အလျဉ်းမရှိ၊ လူတို့ကဲ့သို့ နှစ်ယောက်အစုံအစုံ
ကာမဂုဏ်ကို ဖြစ်ကြ၏။ အဘယ်ကြောင့် ကိုယ် နှစ်
ဆောင်းသော ဂဟ္တသေယက၊ ပဋိသန္ဓေမျိုး မဖြစ်သ
နည်းဟူမူ၊ ၎င်းနတ်ဘုံ၌ သုတ်သွေးမှာ အပြင်ဘို့မထွက်
သုတ်လွှတ်ခြင်းမရှိ၊ ကိုယ်တွင်းမှာပင် ငြိမ်းလေသော
ကြောင့် ဂဟ္တသေယက သန္ဓေမတည်ဟုဆို၏။

သစ်ပင်၊ သစ်ပွင့်၊ သစ်သီး၊ ဧညှိ စသည် ရှိစွဲ၍၊
ဖြစ်သော ပိုးသောက် စသည်တို့၏ ပဋိသန္ဓေကိုသန္ဓေ
ဒဇ၊ ပဋိသန္ဓေ ဟု ခေါ်သည်။

ဥတွင်းအောင်း၍ ဥ၌ ပေါက်ဖွားသော သန္ဓေကို
အဏ္ဏဇ ပဋိသန္ဓေဟု ခေါ်၏။ အဏ္ဏဇ ပဋိသန္ဓေ တည်
သော ကြွက်များမှာ ပဋိသန္ဓေ စိတ်နှင့်အတူ၊ ကာယ
ဘာဝ၊ ဝတ္ထု၊ ဒဿက ကလပ်(၃)စီး၊ ရုပ်ပေါင်း(၃၀)၊
တပြိုင်နက် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ပဋိသန္ဓေစိတ် တည်သည်

မှစ၍ သေဆုံးသည့်တိုင်အောင် အတွင်းမှ သတ္တဝါဖြစ်
နေပြီး နာမက္ခန္ဓာမှာပါသော ဇိဝိတိန္ဒြိယစေတသိက်နှင့်
ရူပက္ခန္ဓာမှာ ပါသော ဇိဝိတိန္ဒြိယ ရပ်ကို၊ ပါဠိလို
ဇိဝိတ၊ မြန်မာလို အသက်ဟုခေါ်၏။ ၎င်းကြက်ဥထဲ
တွင် အသက်ဟုခေါ်သော ရုပ်၊ နာမ်၊ ဇိဝိတိန္ဒြေ ပါရှိ
နေသည်။ ကြက်မကြီးဝပ်၍ မပေးခြင်း၊ ကြက်နံ့ပေး
မှုမရှိခြင်းကြောင့်လည်း ကြက်ဥမပေါက်ခြင်း ဖြစ်နိုင်
ပါသည်။ ကြက်ဥမပေါက်ခြင်းကနောက်၊ ပြုတ်၊ ဖုတ်၊
ကြော်၊ ဖျော် စားခြင်းက ရှေ့ဖြစ်နေလျှင်၊ ငရဲကြီး
နိုင်ပါသည်။

တလောကလုံး သတ္တဝါတွေ အနန္တ ရှိသော်လည်း
အားလုံးကိုခြုံ၍ပြုရလျှင် ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်၊ သုဂတိအဟိတ်
ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ်ပေါင်း(၄)မျိုး၊ မဂ်ပုဂ္ဂိုလ်(၄)ယောက်
ဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်(၄)ယောက်၊ အားလုံးပေါင်း(၁၂)ယောက်
သာရှိ၏။ ထို(၁၂)ယောက် တို့သည် အမျိုးမျိုးသော
ဘဝဇာတ်တို့တွင် စုတေလျှင် ၎င်း၏ကံအကြောင်းတို့
ကြောင့် စုတေခါနီး စိတ်ဇောကျပြီး စုတေ၏။ မိမိတို့
စိတ်ဇောအတိုင်း ကံဆွဲဆောင်ရာ ဘဝကြာသံသရာ
ဝယ်၊ ကိလေသာ မကင်းသေးသမျှ မရပ်မနား ကျင်
လည် ပြေးသွားနေကြရကုန်၏။

အုပ္ပဓိနတ်မှ ကြွင်းသော နတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ နိဗ္ဗာမ
တဏှိက၊ ဗြိုဟ္မာခေါ် ငရဲသူ၊ ငရဲသား တို့သည်။
ဥပပတ်၊ ပဋိသန္ဓေ မျိုး၌တည်၏။ တိရစ္ဆာန်၊ ဗြိုဟ္မာ

တပါးတည်းပင်၊ မည်သည့်အရာကိုမျှ မရှိဘဲ၊ ကံ သက် သက်ကြောင့်ဖြစ်ရ၍၊ တနေရာမှကျလာသကဲ့သို့ သွား ကနဲ ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ နတ်သားမှာ လူ ယောက်ျားကဲ့သို့ အင်္ဂါစုံပါရှိ၍ အရွယ်မှာ(၂၀)ရွယ် ရှိ၏။ နတ်သွားမှာ လူမိန်းမကဲ့သို့ အင်္ဂါစုံပါရှိ၍ အရွယ် မှာ(၁၆)နှစ်အရွယ်ရှိ၏။

သက်တမ်းစေ့၍ စုတေရန်အချိန်မရောက်မှီအတွင်း ဆံဖြူသွားကျိုး၊ အရေတွန့်လိမ်ခြင်း၊ အဆင်းဖေါက် ပြန်ခြင်း အလျဉ်းမရှိ၊ လူတို့ကဲ့သို့ နှစ်ယောက်အစုံအစုံ ကာမဂုဏ်ကို ဖြစ်ကြ၏။ အဘယ်ကြောင့် ကိုယ်နှင့် ဆောင်သော ဂဟ္တသေယက၊ ပဋိသန္ဓေမျိုး မဖြစ်သ နည်းဟူမူ၊ ၎င်းနတ်ဘုံ၌ သုတ်သွေးမှာအပြင်ဘို့မထွက် သုတ်လွှတ်ခြင်းမရှိ၊ ကိုယ်တွင်းမှာပင် ငြိမ်းလေသော ကြောင့် ဂဟ္တသေယက သန္ဓေမဘည်ဟုဆို၏။

သစ်ပင်၊ သစ်ပွင့်၊ သစ်သီး၊ ဧညှိ စသည် မိစွဲ၍၊ ဖြစ်သော ဝိုးသောက် စသည်တို့၏ ပဋိသန္ဓေကိုသန္ဓေ ဒဇ၊ ပဋိသန္ဓေ ဟု ခေါ်သည်။

ဥတွင်းအောင်း၍ ဥ၌ ပေါက်ဖွားသော သန္ဓေကို အဏ္ဏဇ ပဋိသန္ဓေဟု ခေါ်၏။ အဏ္ဏဇပဋိသန္ဓေ တည် သော ကြိုက်များမှာ ပဋိသန္ဓေ စိတ်နှင့်အတူ၊ ကာယ ဘာဝ၊ ဝတ္ထု၊ ဒဿက ကလပ်(၃)စီး၊ ရုပ်ပေါင်း(၃၀)၊ တပြိုင်နက် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ပဋိသန္ဓေစိတ် တည်သည်

မှစ၍ သေဆုံးသည့်တိုင်အောင် အတွင်းမှ သတ္တဝါဖြစ်
နေပြီး နာမက္ခန္ဓာမှာပါသော ဇိဝိတိန္ဒြိယစေတသိက်နှင့်
ရူပက္ခန္ဓာမှာ ပါသော ဇိဝိတိန္ဒြိယ ရပ်ကို၊ ပါဠိလို
ဇိဝိတ၊ ဖြန့်မာလို အသက်ဟုခေါ်၏။ ၎င်းကြက်ဥထဲ
တွင် အသက်ဟုခေါ်သော ရုပ်၊ နာမ်၊ ဇိဝိတိန္ဒြိယ ပါရှိ
နေသည်။ ကြက်မကြီးဝပ်၍ မပေးခြင်း၊ ကြက်နံ့ပေး
မှုမရှိခြင်းကြောင့်လည်း ကြက်ဥမပေါက်ခြင်း ဖြစ်နိုင်
ပါသည်။ ကြက်ဥမပေါက်ခြင်းကနောက်၊ ပြုတ်၊ ဖုတ်၊
ကြော်၊ ဖျော် စားခြင်းက ရှေ့ဖြစ်နေလျှင်၊ ရေကြီး
နိုင်ပါသည်။

တလောကလုံး သတ္တဝါတွေ အနန္တ ရှိသော်လည်း
အားလုံးကို ခြုံ၍ ပြုရလျှင် ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်၊ သုဂတိအဟိတ်
ဒွိုဟိတ်၊ တိဟိတ်ပေါင်း (၄)မျိုး၊ မဂ်ပုဂ္ဂိုလ် (၄)ယောက်
ဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ် (၄)ယောက်၊ အားလုံးပေါင်း (၁၂)ယောက်
သာရှိ၏။ ထို (၁၂)ယောက် တို့သည် အမျိုးမျိုးသော
ဘဝဇာတ်တို့တွင် စုတေလျှင် ၎င်း၏ကံအကြောင်းတို့
ကြောင့် စုတေခါနီး စိတ်ဇောကျပြီး စုတေ၏။ ပိမိတို့
စိတ်ဇောအတိုင်း ကံဆွဲဆောင်ရာ ၁၀၀ ကြာသံသရာ
ဝယ်၊ ကိလေသာ မကင်းသေးသမျှ မရပ်မနား ကျင်
လည် ပြေးသွားနေကြရကုန်၏။

ဘုဒ္ဓဝိုးနတ်မှ ကြွင်းသော နတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ နိဗ္ဗာမ
တဏှိက၊ ဗြိုဟ္မာခေါ် ရေသူ၊ ရေသား တို့သည်၊
ဥပပတ်၊ ပရိသန္ဓေ မျိုး၌တည်၏။ တိရစ္ဆာန်၊ ဗြိုဟ္မာ

ဘုမ္မစိုးနတ်၊ ကျန်သော ဇာတ်များကား၊ ပဋိသန္ဓေ
လေးမျိုးလုံး၌ တည်၏။

ငါတို့ဘုရားလက်ထက်တော်၌၊ ရဟန်းတပါးထစ်
ပင်ကိုလွှဲရာမဟုတ်။ ပုဆိန်နှင့်ပေါက်မိသဖြင့် ရုက္ခစိုးငယ်
လက်ရုံးရင်း ပုခုံးစွန်းပြတ်ကြောင်းကိုဆို၏။ စုတေ၍
ရပ်ကြွင်းကြောင်းမဆိုခဲ့၊ မဆိုသော်လည်း လက်ရုံးရင်း
ပြတ်သည်ကိုထောက်၍၎င်း၊ ထိုရုက္ခစိုး နတ်သူငယ်၏
ယခုလူတို့ကဲ့သို့ ဂစ္ဆသေယျက၊ ပဋိသန္ဓေဖြစ်သည်ကို
ထောက်၍ ဂစ္ဆသေယျကယောနိ ရှိ၏ဟုဆိုရာ၏။

ဘုမ္မစိုး၊ လူ ထိုသူများစွာ တိရစ္ဆာန်နှင့် နိဇ္ဈာပယ်
လျှင် ကြွင်းသည်ပြီဟော ယောနိမှာ နေရာမလတ်လေး
ပါးမှတ်၊ ဘုမ္မစိုးဝယ်၊ ကြွင်းဝယ်များစွာ နတ်တကာနှင့်
နိဇ္ဈာမတဏှိက၊ နိရယတို့ နေကြလေရာ၊ ယောနိမှာ
တခုသာမှတ်၊ ဥပပတ် ဘုမ္မစိုးကိုဆုသဖြင့် ရုက္ခစိုးကို
လည်း ယူသင့်၏။

ဘုမ္မစိုး၊ ရုက္ခစိုးတို့၌၊ သန္ဓေဒဇ၊ ပဋိသန္ဓေ၊ အဏ္ဏဇ
ပဋိသန္ဓေတည်နေသော ဓတ္ထုသကောမဇ္ဇေမိ၊ သန္ဓေ
တဇယောနိကာ၊ ဥပ္ပလဝဏ် အလောင်း ပဒုမဝဏ်
မိဖုရားကြီး၏ သားတော်တို့တွင် မဟာဗဒုမသားတော်
သည်သိလျှင် ဂစ္ဆသေယျကပဋိသန္ဓေနေ၍ ဖွားတော်
မူသောအခါ၌၊ ကြွင်းသော(၄၉၉)ယောက် တို့သည်၊

ဝမ်းအညစ်အကြေး အညစ်ကိုစွဲ၍၊ သန္ဓေဓဇ ဖြစ်သည် ဟု သိရ၏။ အဏ္ဏဇဉ်မှ၊ ၃ ဂါး ဥ ၄ လူဖြစ်ကြောင်း သိရ၏။ ဆုခံအပ်ခဲ့ပြီးသော ပဋိသန္ဓေတည်သူလေးမျိုး တွင် ပြုကတော့သော လောကီဘုံသားတို့သည်၊ ပဋိသန္ဓေနေစဉ်၊ တည်ရှိစဉ်၊ မွေးဖွားစဉ် အခါသုံးပါး တို့၌သိခြင်းမရှိချေ မဟာသဘာဝကလောင်းလျှာတို့သည် ပဋိသန္ဓေ နေစဉ်အခါ တခု၌သာ သိရှိခြင်းရှိလေသည်။ အဂ္ဂသဘာဝကနှစ်ပါးနှင့် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါလောင်းလျှာမှကား အခါသုံးပါးလုံး၌ပင် သိရှိခြင်းရှိလေသည်။

ထုရားရှင်သည်၊ လက်သည်းတော်ပေါ်၌၊ မြေမှုန့် ငယ်တို့ကိုဘင်၍၊ ရဟန်းတို့ မဟာပထဝီ မြေကြီးမှာ ရှိနေသော မြေမှုန့်နှင့် ငါ၏ လက်သည်းတော်ပေါ်တွင် တင်ရှိသော မြေမှုန့်စုသည် အဘယ်က များသနည်းဟု မေးတော်မူ၏။ လက်သည်းတော်ပေါ်ရှိ မြေမှုန့်စုက အလွန်နည်းပါ၏။ မဟာပထဝီမှာ ရှိသော မြေမှုန့်စု ကား အလွန်တရာ မှများလှပါ၏။ ထုရားဟု လျှောက်ကြ ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသုဂတိဘုံမှတော့ကြသူအပေါင်း တို့တွင် သုဂတိဘုံသို့ရောက်နိုင်သူတို့ကား လက်သည်း တော်ပေါ်တွင် တင်ရှိသော မြေမှုန့် အလားကဲ့သို့ အ လွန်နည်းပါ၏။ အပါယ်ဘုံသို့ ရောက်ကြ သူတို့ကား မဟာပထဝီ မြေကြီးမှုန့် အလားကဲ့သို့ အလွန်တရာ များ၏ဟု ဟောတော်မူ၏။ တယောက်တယောက်သော

ဘုမ္မစိုးနတ်၊ ကျန်သော ဇာတ်များကား၊ ပဋိသန္ဓေ
လေးမျိုးလုံး၌ တည်၏။

၁။ တို့ဘုရားလက်ထက်တော်၌၊ ရဟန်းတပါးသစ်
ပင်ကိုလွှဲရာမယ်၊ ပုဆိန်နှင့်ပေါက်မိသဖြင့် ရုက္ခစိုးငယ်
လက်ရုံးရင်း ပုခုံးစွန်းဖြတ်ကြောင်းကိုဆို၏။ စုတေ၍
ရပ်ကြွင်းကြောင်းမဆိုခဲ့၊ မဆိုသော်လည်း လက်ရုံးရင်း
ဖြတ်သည်ကိုထောက်၍၎င်း၊ ထိုရုက္ခစိုး နတ်သူငယ်၏
ယခု လူတို့ကဲ့သို့ ဂစ္ဆသေယျက၊ ပဋိသန္ဓေဖြစ်သည်ကို
ထောက်၍ ဂစ္ဆသေယျကယောနိ ရှိ၏ဟုဆိုရာ၏။

ဘုမ္မစိုး၊ လူ ထိုဘုရားစွာ တိရစ္ဆာန်နှင့် နိဇ္ဈာပယ်
လျှင် ကြွင်းသည်ပြီဟော ယောနိမှာ နေရာမလတ်လေး
ပါးမှတ်၊ ဘုမ္မစိုးဝယ်၊ ကြွင်းဝယ်များစွာ နတ်တကာနှင့်
နိဇ္ဈာမတဏှိက၊ နိရယတို့ နေကြလေရာ၊ ယောနိမှာ
တခုသာမှတ်၊ ဥပပတ် ဘုမ္မစိုးကိုဆုသဖြင့် ရုက္ခစိုးကို
လည်း ယူသင့်၏။

ဘုမ္မစိုး၊ ရုက္ခစိုးတို့၌၊ သန္ဓေဒဇ၊ ပဋိသန္ဓေ၊ အဏ္ဏဇ
ပဋိသန္ဓေတည်နေသော ဓတ္ထုသကေမတ္တေမိ၊ သန္ဓေ
တဇယောနိကာ၊ ဥပ္ပလဝဏ် အလောင်း ပဒုမဝတိ
မိဖုရားကြီး၏ သားတော်တို့တွင် မဟာဗဒုမသားတော်
သည်သိလျှင် ဂစ္ဆသေယျကပဋိသန္ဓေနေ၍ ဖွားတော်
မူသောအခါ၌၊ ကြွင်းသော(၄၉၉)ယောက် တို့သည်၊

ဝမ်းအညစ်အကြေး အညစ်ကိုစွဲ၍၊ သန္ဓေဓဇ ဖြစ်သည်
ဟု သိရ၏။ အဏ္ဏဇဉ်မှ၊ န ၈၊ ၂၄ လူဖြစ်ကြောင်း
သိရ၏။ ဆုအပ်ခဲ့ပြီးသော ပဋိသန္ဓေတည်သူလေးမျိုး
တွင် ပြကတေသော လောကီဘုံသားတို့သည်၊ ပဋိ
သန္ဓေနေစဉ်၊ တည်ရှိစဉ်၊ မွေးဖွားစဉ် အခါသုံးပါး
တို့၌သိခြင်းမရှိချေ မဟာသဘာဝကလောင်းလျှာတို့သည်
ပဋိသန္ဓေ နေစဉ်အခါ တခု၌သာ သိရှိခြင်းရှိလေသည်။
အဂ္ဂသဘာဝကနှစ်ပါးနှင့် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါလောင်းလျှာမူကား
အခါသုံးပါးလုံး၌ပင် သိရှိခြင်းရှိလေသည်။

ထုရားရှင်သည်၊ လက်သည်းတော်ပေါ်၌၊ မြေမှုန့်
ငယ်တို့ကိုဘင်၍၊ ရဟန်းတို့ မဟာပထဝီ မြေကြီးမှာ
ရှိနေသော မြေမှုန့်နှင့် ငါ၏ လက်သည်းတော်ပေါ်တွင်
တင်ရှိသော မြေမှုန့်စုသည် အဘယ်က များသနည်းဟု
မေးတော်မူ၏။ လက်သည်းတော်ပေါ်ရှိ မြေမှုန့်စုက
အလွန်နည်းပါ၏။ မဟာပထဝီမှာ ရှိသော မြေမှုန့်စု
ကား အလွန်တရာ များလှပါ၏။ ထုရားဟု လျှောက်ကြ
ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသုဂတိဘုံမှတောကြသူအပေါင်း
တို့တွင် သုဂတိဘုံသို့ရောက်နိုင်သူတို့ကား လက်သည်း
တော်ပေါ်တွင် တင်ရှိသော မြေမှုန့် အသားကဲ့သို့ အ
လွန်နည်းပါ၏။ အပါယ်ထုံသို့ ရောက်ကြသူတို့ကား
မဟာပထဝီ မြေကြီးမှုန့် အသားကဲ့သို့ အလွန်တရာ
များ၏ဟု ဟောတော်မူ၏။ တယောက်တယောက်သော

သတ္တဝါ၏ အနမတဂ္ဂ သံသရာ၌ ကျင်လည်၍ လာခဲ့ရာ သံဂတိဘုံ၌ ဖြစ်ရသော ဘဝစုကား လက်သည်ပေါ်ရှိ ဖြေမှုန့်အလားကဲ့သို့ အလွန်နည်းပါ၏။ ဒုဂတိဘုံ၌ ဖြစ်ခဲ့ရသော ဘဝတို့ကား မဟာပထဝီရှိ ဖြေမှုန့်အလားကဲ့သို့ အလွန်တရာ များပြားလှ၏ဟု သိမြင်နိုင်ရ၏။

လူ့ဘုံ(၁)၊ နတ်ပြည်(၆)၊ ခူပဖြဟ္ဌာ(၃)၊ အားလုံးပေါင်းသော် သုဂတိဘုံ(၂၇)ဘုံဖြစ်၏။ ဤစကြာဝဠာတွင် သုဂတိ ဘုံ(၂၇)ဘုံရှိ သတ္တဝါတို့ကို တယောဏ်မကျန် အကုန်ရေတွက်သော် မြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ၊ ပရုဏ်ဆိတ်ခေါ် သတ္တဝါ တမျိုးမျှ အရေအတွက်အားဖြင့် မရှိနိုင်ရာ၊ လူ့ပြည်မှ စုတေ၍ ဤလူ့ပြည်သို့ တဖန်ပြန်လာရန် ခဲယဉ်းလှ၏။ အပါယ်ဘုံ၌ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုခြင်းမည်သည့်မရှိ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဟူ၍ပင် မသိကြကုန်၊ အချင်းချင်း နိုင်ရာနိုင်ရာ သတ်ဖြတ်ညှင်းပန်းမှု၊ ကိုက်စားမှုတို့သည်သာ နှကြကုန်၏ဟု ဟောတော်မူ၏။ သုဂတိ(၂၇)ဘုံရှိ သတ္တဝါတို့ကား လက်သည်ပေါ်တွင် တင်ရှိသော ဖြေမှုန့်စု အလား၊ နည်းပါးလှကုန်၏။ အပါယ်ဒုဂတိလေးဘုံရှိ သတ္တဝါတို့သည်ကား၊ မဟာပထဝီ ဖြေကြီးမှာ ရှိနေသော ဖြေမှုန့်စုအလား အလွန်တရာ များပြား လှကုန်၏ဟု သိရ၏။

သဗ္ဗေသုတ်ပါဠိစတု

သဗ္ဗံ ကုသလံ အခေါဂမနိယံ၊

သဗ္ဗံ ကုသလံ ဥဒ္ဓင်္ဂမနိယံ။

သဗ္ဗံ အလုံးစုံသော အကုသိုလ် ဟူသမျှသည်၊
အခေါမနိယံ အောက်သို့စုတို့ချည်းဖြစ် ၏သဗ္ဗံအလုံး
စုံသော၊ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဟူသမျှသည်၊ ဥဒ္ဓင်္ဂမနိယံ၊
အထက်သို့ ဆန်တို့ချည်းဖြစ်၏။

တရုတရသော ဝိတ္တက္ခဏာသည်၊ အကုသိုလ်ဖြစ်အံ့၊
ဒုဂ္ဂတိဘဝကို ဖြစ်စေနိုင်၏၊ ကုသိုလ်ဖြစ်အံ့၊ တရုတရ
သော ဝိတ္တက္ခဏာသည်၊ တရုတရသော သုဂတိဘဝကို
ဖြစ်စေနိုင်၏။

သုဂတိဘဝ၌ ရှိကြကုန်သော လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ အ
ပေါင်းတို့၏ စိတ်ကို အမှန်းအဆအားဖြင့် အကုန်ပေါင်း
စု၍ ဖြော်သည်ရှိသော် ကုသိုလ်ဝိတ္တက္ခဏာသည်၊ လက်
သည်းပေါ် ရှိမြေမှုန့်စုအလား အလွန်နည်းပါ၏၊ အကု
သိုလ်ဝိတ္တက္ခဏာသည်၊ မဟာပထဝီမှာရှိနေသော မြေ
မှုန့်အစုအလား အလွန်များပြား၏၊ မိမိတို့ ကိုယ်မှာ
တနေ့တနေ့အတို့တွင် ခြောက်ခွါရတို့၌၊ အချည်းနှီး
သော မြင်မှု၊ ကြားမှု စသည်နှင့် အကျိုးရှိသော မြင်မှု၊
ကြားမှုစသည်သည် အဘယ်က အလွန်များသနည်းဟု
စေ့စပ်ချင့်ချိန်၍ စုစမ်းလျှင် သိသာထင်ရှား၏။

သတ္တဝါ၏ အနမတဂ္ဂသံသရာ၌ ကျင်လည်၍ လာခဲ့ရာ၊ သုဂတိဘုံ၌ ဖြစ်ရသော ဘဝစုကား လက်သည်းပေါ်ရှိ ဖြေမှုန့်အလားကဲ့သို့ အလွန်နည်းပါ၏။ ဒုဂတိဘုံ၌ ဖြစ်ခဲ့ရသော ဘဝတို့ကား မဟာပထဝီရှိ ဖြေမှုန့်အလားကဲ့သို့ အလွန်တရာ များပြားလှ၏ဟု သိမြင်နိုင်ရာ၏။

လူ့ဘုံ(၁)၊ နတ်ပြည်(၆)၊ ရူပဗြဟ္မာ(၃)၊ အားလုံးပေါင်းသော် သုဂတိဘုံ(၂၇)ဘုံဖြစ်၏။ ဤစကြာဝဠာတွင် သုဂတိဘုံ(၂၇)ဘုံရှိ သတ္တဝါတို့ကို တယောကံမကျန် အကုန်ရေတွက်သော် မြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ၊ ပရုတ်ဆိတ်ခေါ် သတ္တဝါ တမျိုးမျှ အရေအတွက်အားဖြင့် မရှိနိုင်ရာ၊ လူ့ပြည်မှ စုတေ၍ ဤလူ့ပြည်သို့ တဖန်ပြန်လာရန် ခဲယဉ်းလှ၏။ အပါယ်ဘုံ၌ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုခြင်းမည်သည့်မရှိ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဟူ၍ပင် မသိကြကုန် အချင်းချင်း နိုင်ရာနိုင်ရာ သတ်ဖြတ်ညှင်းပန်းမှု၊ ကိုက်စားမှုတို့သည်သာ နှစ်ကြကုန်၏ဟု ဟောတော်မူ၏။ သုဂတိ(၂၇)ဘုံရှိ သတ္တဝါတို့ကား လက်သည်းပေါ်တွင် တင်ရှိသော ဖြေမှုန့်စု အလား၊ နည်းပါးလှကုန်၏။ အပါယ်ဒုဂတိလေးဘုံရှိ သတ္တဝါတို့သည်ကား၊ မဟာပထဝီ မြေကြီးမှာ ရှိနေသော ဖြေမှုန့်စုအလား အလွန်တရာ များပြား လှကုန်၏ဟု သိရာ၏။

သဗ္ဗေသုတ်ပါဠိတော်

သဗ္ဗံ ကုသလံ အခေါဂမနိယံ၊

သဗ္ဗံ ကုသလံ ဥဒ္ဓင်္ဂမနိယံ။

သဗ္ဗံ အလုံးစုံသော အကုသိုလ် ဟူသမျှသည်၊
အခေါမနိယံ အောက်သို့စုတို့ချည်းဖြစ် ၏သဗ္ဗံအလုံး
စုံသော၊ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဟူသမျှသည်၊ ဥဒ္ဓင်္ဂမနိယံ၊
အထက်သို့ ဆန့်တို့ချည်းဖြစ်၏။

တရုတရသော စိတ္တက္ခဏသည်၊ အကုသိုလ်ဖြစ်အံ့၊
ဒုဂ္ဂတိဘဝကို ဖြစ်စေနိုင်၏၊ ကုသိုလ်ဖြစ်အံ့၊ တရုတရ
သော စိတ္တက္ခဏသည်၊ တရုတရသော သုဂတိဘဝကို
ဖြစ်စေနိုင်၏။

သုဂတိဘဝ၌ ရှိကြကုန်သော လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ အ
ပေါင်းတို့၏ စိတ်ကို အမှန်းအဆအားဖြင့် အကုန်ပေါင်း၊
စု၍ မြှော်သည်ရှိသော် ကုသိုလ်စိတ္တက္ခဏသည်၊ လက်
သည်းပေါ် ရှိမြေမှုန့်စုအလား အလွန်နည်းပါ၏။ အကု
သိုလ်စိတ္တက္ခဏသည်၊ မဟာပထဝီမှာရှိနေသော မြေ
မှုန့်အစုအလား အလွန်များပြား၏။ မိမိတို့ ကိုယ်မှာ
ဟနေ ဘနေအတို့တွင် ခြောက်ခွါရတို့၌၊ အချည်းနှီး
သော မြင်မှု၊ ကြားမှု စသည်နှင့် အကျိုးရှိသော မြင်မှု၊
ကြားမှုစသည်သည် အဘယ်က အလွန်များသနည်းဟု
စေ့စပ်ချင့်ချိန်၍ စုစမ်းလျှင် သိသာထင်ရှား၏။

စက္ခုဒွါရ မပိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော အဘိဇ္ဈာ
 ဧေါမနဿာ၊ ဩမ်းကြိုက်ယုတ်မာကုန်သော မကောင်း
 ဆိုးဝါး တရားအချိန်တို့သည် မရေမတွက်နိုင်၊ အသံ
 အမျိုးမျိုးကြားမှု၊ သောတဒွါရ၊ အနံ့ အမျိုးမျိုးနံ့မှု၊ ဃာ
 နဒွါရ အရသာအမျိုးမျိုးကို ခံစားမှု၊ ဇီဝိဒွါရ အဝတ်
 အာရုံ မေထုန်ကာမ အစရှိသော ဖေါဋ္ဌဗ္ဗကို ခံစားမှု၊
 ကာယဒွါရ မနားမနေ အထွေထွေ ကြံစည်မှု၊ သိမှု
 ဟူသော မနောဒွါရတို့ကိုလည်း စက္ခုဗျာကဲ့သို့ အသီး
 သီး သိအပ်ကုန်၏။

ရေထု၌ရှိကြသော သတ္တဝါ အနန္တ၊ တိရစ္ဆာန်
 ထု၌ ရှိကြသော သတ္တဝါအနန္တ၊ ပြိတ္တာထု၌ရှိကြ
 သော သတ္တဝါအနန္တ၊ အသုရကာယ်ထု၌ ရှိကြသော
 သတ္တဝါအနန္တတို့ကို ခြောက်စုံ ခြောက်ပုံ ပြုသည်ရှိ
 သော် တပုံတစုံသည် စက္ခုနယ်ကြီးမှဖြစ်သော ဥပါဒ်
 နှင့် ကျရောက်လာသော သူတို့တည်း။ တပုံတစုံသည်
 သောတနယ်ကြီးမှ ဃာန၊ ဇီဝိ၊ ကာယ၊ မနောနယ်
 ကြီးမှဖြစ်သော ဥပါဒ်နှင့် ကျရောက် လာသည်သာ
 ဖြစ်သည်ကို ခြောက်ဌာနမှ အလွတ်ဟူ၍မရှိပြီ။

ဘဝတိုင်းဘဝတိုင်း၌၊ ခန္ဓာကိုယ် သာယာမှုနှင့်
 ပြုစုမွေးမြူ အရေးယူမှု ခံစားစံစားမှုအလုံးစုံတို့သည်
 သဲထဲရေသွန် အဖတ်မရ၊ အသုံးမကျ တုန့် အသုည
 အဖြစ်သို့ ရောက်ကြလေကုန်၏။

လမ်းကြောင်းသုံးဖြာ သံသရာ

သံသရာတယောက် တယောက်သော သတ္တဝါဟု
ခေါ်အပ်သော ခန္ဓာအာယာဘူတတို့၏၊ အနုမတဂ္ဂ
သံသရာကာလ၌၊ ဘဝအဆက်ဆက်၊ ကမ္ဘာ အဆက်
ဆက်အားဖြင့် အမြဲမပြတ် ဆက်လက် ဖြစ်ပွားနေသော
အစဉ်သည် သံသရာမည်၏။ တယ်ထု'မှာမှ ပြန်မဖြစ်
ခြင်းသည်သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်ကင်းသည်မည်၏။
သို့ကြောင့် သံသရာသည်ရှိ၏။ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲသည်
ရှိ၏။ သံသရာဝဋ်ဒုက္ခမှ လွတ်ခြင်းသည်ရှိ၏။

ထိုသံသရာသည်၊ အောက်သံသရာ၊ အထက်သံသရာ
အလယ် သံသရာ ဟူ၍ သုံးကြောင်း သုံးသွယ်ရှိ၏။
အပါယ်လေးဘုံကအောက်သံသရာခေါ်၏။ မကောင်း
သော အကုသိုလ် အပညာဘိ သင်္ခါရမျိုးသည်၊ ဇေ၊
တိရစ္ဆာန်၊ ဖြိုတ္တာ၊ အသုရကယ် ဟူသော အပါယ်
လေးဘုံသို့ ရောက်ရာရောက်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်
အောက်သံသရာဟုခေါ်သည်။ အောက်လမ်းဟုလည်း
ခေါ်နိုင်သည်။ ထိုအောက်လမ်း၌ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ပြဋ္ဌာန်း
လျက်ရှိ၏။ ကမ္ဘာတန်ဆာ ဓမ္မတာအားဖြင့် အစဉ်ရှိ
နေသော လမ်းပင်ဖြစ်သည်။

ကောင်းသော သုစရိုက်ကံ (၁၀) ပါးနှင့် ထ ကွ၊
မဟဂ္ဂုတ်(၉)ပါး ပေါင်း၊ ဤ(၁၉)ပါးသော ပညာဘိ
သင်္ခါရ သဘောမျိုးသည် လူ့ဘုံ၊ နတ်ဘုံ၊ ဗြဟ္မာဘုံ၊

စက္ခုဒွါရ မပိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော အဘိဇ္ဈာ
 ဧေါမနဿာ၊ ဩမ်းကြိုက်ယုတ်မာကုန်သော မကောင်း
 ဆိုးဝါး တရားအချိန်တို့သည် မရေမတွက်နိုင်၊ အသံ
 အမျိုးမျိုးကြားမှု၊ သောတဒွါရ၊ အနံ့ အမျိုးမျိုးနံမှု၊ ဃာ
 နဒွါရ အရသာအမျိုးမျိုးကို ခံစားမှု၊ ဇီဝိဒွါရ အဝတ်
 အာရုံ မေထုန်ကာမ အစရှိသော ဖေါဋ္ဌဗ္ဗကို ခံစားမှု၊
 ကာယဒွါရ မနားမနေ အထွေထွေ ကြံစည်မှု၊ သိမှု
 ဟူသော မနောဒွါရတို့ကိုလည်း စက္ခုဗျာကဲ့သို့ အသိး
 သိး သိအပ်ကုန်၏။

ဇေယျံ၌ရှိကြသော သတ္တဝါ အနန္တ၊ တိရစ္ဆာန်
 ယု၌ ရှိကြသော သတ္တဝါအနန္တ၊ ပြိတ္တာယု၌ရှိကြ
 သော သတ္တဝါအနန္တ၊ အသုရကာယ်ယု၌ ရှိကြသော
 သတ္တဝါအနန္တတို့ကို ခြောက်စု ခြောက်ပုံ ပြုသည်ရှိ
 သော် တပုံတစုသည် စက္ခုနယ်ကြီးမှဖြစ်သော ဥပါဒ်
 နှင့် ကျရောက်လာသော သူတို့တည်း၊ တပုံတစုသည်
 သောတနယ်ကြီးမှ ဃာန၊ ဇီဝိ၊ ကာယ၊ မနောနယ်
 ကြီးမှဖြစ်သော ဥပါဒ်နှင့် ကျရောက် လာသည်သာ
 ဖြစ်သည်ကို ခြောက်ဌာနမှ အလွတ်ဟူ၍မရှိပြီ။

ဘဝတိုင်းဘဝတိုင်း၌၊ ခန္ဓာကိုယ် သာယာမှုနှင့်
 ပြုစုမွေးမြူ အရေးယူမှု ခံစားခံစားမှုအလုံးစုံတို့သည်
 သဲထဲရေသွန် အဖတ်မရ၊ အသုံးမကျ တုန့် အသုည
 အဖြစ်သို့ ရောက်ကြလေကုန်၏။

လမ်းကြောင်းသုံးဖြာ သံသရာ

သံသရာတယောက် တယောက်သော သတ္တဝါဟု
ခေါ်အပ်သော ခန္ဓာအာယတနခတ်တို့၏၊ အနုမတဂ္ဂ
သံသရာကာလ၌၊ ဘဝအဆက်ဆက်၊ ကမ္ဘာ အဆက်
ဆက်အားဖြင့် အမြဲမပြတ် ဆက်လက် ဖြစ်ပွားနေသော
အစဉ်သည် သံသရာမည်၏။ တယ်ထု'မှာမှ ပြန်မဖြစ်
ခြင်းသည်သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်ကင်းသည်မည်၏။
သို့ကြောင့် သံသရာသည်ရှိ၏။ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲသည်
ရှိ၏။ သံသရာဝဋ်ဒုက္ခမှ လွတ်ခြင်းသည်ရှိ၏။

သိုသံသရာသည်၊ အောက်သံသရာ၊ အတက်သံသရာ
အလယ် သံသရာ ဟူ၍ သုံးကြောင်း သုံးသွယ်ရှိ၏။
အပါယ်လေးခုက အောက်သံသရာခေါ်၏။ မကောင်း
သော အကုသိုတ် အယုညာတိ သင်္ခါရမျိုးသည်၊ ဇေ၊
တိရစ္ဆာန်၊ ဗြိဟ္မာ၊ အသုရကယ် ဟူသော အပါယ်
လေးခုသို့ ရောက်ရာရောက်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်
အောက်သံသရာဟုခေါ်သည်။ အောက်လမ်းဟုလည်း
ခေါ်နိုင်သည်။ ထိုအောက်လမ်း၌ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ပြဋ္ဌာန်း
လျက်ရှိ၏။ ကမ္ဘာတန်ဆာ ဓမ္မတာအားဖြင့် အစဉ်ရှိ
နေသော လမ်းပင်ဖြစ်သည်။

ကောင်းသော သုစရိုက်ကံ (၁၀) ပါးနှင့် တ ကွ၊
မဟဂ္ဂုတ်(၉)ပါး ပေါင်း၊ ဤ(၁၉)ပါးသော ယုညာတိ
သင်္ခါရ သဘောမျိုးသည် လူ့ထု'၊ နတ်ထု'၊ ဗြဟ္မာထု'၊

များသို့ ရောက်ရာ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် အထက်သံသရာဟု ခေါ်၏။ ကုသိုလ် ပြုသူတို့သည် ကုသိုလ်ကျိုးခံစားလိုသောကြောင့် ကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာတို့ဖြင့် ဦးစီးပြုလုပ်ရကား၊ ဝဋ်မှကင်းရာ ဌာနသို့ ရည်ရွယ်သည့် ဥာဏ်ဦးစီး မရှိသဖြင့် ဝဋ်နိဿိတ သံသရာတွင် ဇွေတွင်းရှိ၍ စည်းဝိမ်းကိုသာ ရည်မှန်း တောင့်တ ပြုလုပ်သော ပုညာဘိသင်္ခါရ ကုသိုလ် သုစရိုက်များနှင့် သမထ သက်သက် လုပ်ငန်းစဉ်အရပ် ရပ်သည် အထက် သံသရာမည်၏။ အထက်လမ်းဟု လည်းခေါ်သည်။ ထိုအထက်လမ်း၌ သဿတဒိဋ္ဌိပြဋ္ဌာန်း လျက်ရှိ၏။

ထိုအောက်လမ်းအထက်လမ်း နှစ်သွယ်တို့မှ တပါး သောလမ်းကို မဇ္ဈိမပဋိပဓါ အလယ်လမ်းဟုခေါ်၏။ အောက်လမ်း အထက်လမ်းသို့ မကပ်ငြိတ်၊ အလယ် တည့်တည့် လမ်းကား ထိုရားရှင် ဟောတော်မူသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားသဘောတို့ ညီညွတ်သော အချိန်၌ ပေါ်ထွက်လာသော သတ္တိထူးကို ရရှိ၍ ရာ အခြေခံ ဖြစ်သော အရေးကြီးသည့် အနတ္တဓာတ်၊ အနတ္တ တရားပင်ဖြစ်၏။ ထိုအနတ္တ တရားဟူသော ဝိပဿနာ ဥာဏ်ဦးစီးသည့် အလယ် လမ်းမကြီးကား၊ ကမ္ဘာ့ ဓမ္မတာတရားကြီး မဟုတ်ဘဲ၊ ထိုရားရှင်ပွင့်ပေါ်လာမှ ပေါ်ထွက်လာသော ဉာဏ်ထူး ထွက်ရပေါက်လမ်းစ ကြီးဖြစ်သည်။

ထိုသုံးသွယ်သော လမ်းမကြီးတို့တွင် အောက်လမ်း
နှင့်အထက်လမ်း နှစ်သွယ်ကိုကား၊ မြစ်စွာ ဘုရား
ကိုယ်တော်တိုင်ကပင်၊ ဓမ္မစကြာ ဒေသနာတော်၌၊
(ဟိနော ဂါမ္ဗော ပေါထုဇ္ဇနိကော အနရိယော အနတ္တ
သံဟိတော) စသည်ဖြင့် အထူးရှုချက်ရဲ့ ကာမိနိကြား
တော်မူချက်ကို အကျဉ်းအားဖြင့် ဝေဖန်ကြည့်က
အောက်လမ်း အထက်လမ်းခေါ် ဓမ္မတာ၌ ဒုစရိုက်ကံ
သုစရိုက်ကံ တရားများကို ယုတ်ညံ့သောတရား၊ ရှာသု
တို့၏တရား၊ ပုထုဇဉ်မိတ်တို့၏ အလေ့အထ ဓမ္မတာ
တရား၊ အရိယာမြတ် မသုံးသပ်သောတရား၊ မဂ်ဖိုလ်
နိဗ္ဗာန် အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ်သောတရား စသည်ဖြင့်
အထူးရှုချက်တော်မူချက်ကို ထောက်ရှု ခြင်းအားဖြင့်
အလိုမရှိအပ်ကြောင်း သိသာလှပေသည်။

ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ပြဋ္ဌာန်းသော အောက်သံသရာ ဝဋ်မှ
ကင်းလွတ်ရာဌာနသို့ ရည်ရွယ်ချက်ဉာဏ်ဦးစီးပြီး၊ မရှိ
သော သဿတဒိဋ္ဌိ ပြဋ္ဌာန်းလျက် ရှိသော အထက်
သံသရာတို့၏ သဘောသွားကို ဥပမာ တင်ပြရလျှင်၊
မီးလောင်၍ သေသောသူနှင့် ရေနစ်၍ သေသောသူ
ထိုနှစ်ဦးတို့တွင် မီးလောင်၍ သေသောသူမှာ အမြင်
အားဖြင့် အလောင်းကောင်မဟုတ်၊ ရေနစ်၍ သေသော
သူမှာ အလောင်းကောင်ဟုပေသည်။ အလောင်းဟုတာ
နှင့် မဟုတာ ကွာခြားထော်လည်း သေရတာခြင်းက
တော့ အတူတူပင် ဖြစ်သကဲ့သို့ ထိုအတူ အောက်

များသို့ ရောက်ရာ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် အထက်သံသရာဟု ခေါ်၏။ ကုသိုလ် ပြုသူတို့သည် ကုသိုလ်ကျိုးခံစားလိုသောကြောင့် ကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာတို့ဖြင့် ဦးစီးပြုလုပ်ရကား၊ ဝေဒနာကင်းရာဌာနသို့ ရည်ရွယ်သည့် ဥာဏ်ဦးစီး မရှိသဖြင့် ဝဋ်နိဿိတသံသရာတွင် ဝေဒနာကင်းရာ ဦးစီးစည်းဝိတ်ကိုသာ ရည်မှန်းတောင့်တ ပြုလုပ်သော ပုညာဘိသင်္ခါရ ကုသိုလ် သုစရိုက်များနှင့် သမထ သက်သက် လုပ်ငန်းစဉ်အရပ်ရပ်သည် အထက် သံသရာမည်၏။ အထက်လမ်းဟု လည်းခေါ်သည်။ ထိုအထက်လမ်း၌ သဿတဒိဋ္ဌိပြဋ္ဌာန်း လျက်ရှိ၏။

ထိုအောက်လမ်းအထက်လမ်း နှစ်သွယ်တို့မှ တပါးသော လမ်းကို မဇ္ဈိမပဋိပဓါ အလယ်လမ်းဟုခေါ်၏။ အောက်လမ်း အထက်လမ်းသို့ မကပ်ငြိတ်၊ အလယ်တည့်တည့် လမ်းကား ထိုရားရှင် ဟောတော်မူသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားသဘောတို့ ညီညွတ်သော အချိန်၌ ပေါ်ထွက်လာသော သတ္တိထူးကို ရရှိဘို့ရာ အခြေခံ ဖြစ်သော အရေးကြီးသည့် အနတ္တဓာတ်၊ အနတ္တတရားပင်ဖြစ်၏။ ထိုအနတ္တ တရားဟူသော ဝိပဿနာ ဥာဏ်ဦးစီးသည့် အလယ် လမ်းမကြီးကား၊ ကမ္ဘာ့ဓမ္မတာတရားကြီး မဟုတ်ဘဲ၊ ထိုရားရှင်ပွင့်ပေါ်လာမှ ပေါ်ထွက်လာသော ဉာ-ဘုဏ်ထွက်ရပေါက်လမ်းစကြီးဖြစ်သည်။

ထိုသုံးသွယ်သော လမ်းမကြီးတို့တွင် အောက်လမ်း
နှင့်အထက်လမ်း နှစ်သွယ်ကိုကား၊ မြတ်စွာ ဘုရား
ကိုယ်တော်တိုင်ကပင်၊ ဓမ္မစကြာ ဒေသနာတော်၌၊
(ဟိနော ဂါမ္ဗော ပေါထုဇ္ဇနိကော အနရိယော အနတ္တ
သံဟိတော) စသည်ဖြင့် အထူးရှုချက်ရဲ့ ကာမိန်ကြား
တော်မူချက်ကို အကျဉ်းအားဖြင့် ဝေဖန်ကြည့်က
အောက်လမ်း အထက်လမ်းခေါ် ဓမ္မတာ၌ ဒုစရိုက်ကံ
သုစရိုက်ကံ တရားများကို ယုတ်ညံ့သောတရား၊ ရှာသု
တို့၏တရား၊ ပုထုဇဉ်မိက်တို့၏ အလေ့အထ ဓမ္မတာ
တရား၊ အရိယာမြတ် မသုံးသပ်သောတရား၊ မဂ်ဖိုလ်
နိဗ္ဗာန် အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ်သောတရား စသည်ဖြင့်
အထူးရှုချက်တော်မူချက်ကို ထောက်ရှု ခြင်းအားဖြင့်
အလိုမရှိအပ်ကြောင်း သိသာလှပေသည်။

ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ပြဋ္ဌာန်းသော အောက်သံသရာ ဝဋ်မှ
ကင်းလွတ်ရာဌာနသို့ ရည်ရွယ်ချက်ဉာဏ်ဦးစီးပြီး၊ မရှိ
သော သဿတဒိဋ္ဌိ ပြဋ္ဌာန်းလျက် ရှိသော အထက်
သံသရာတို့၏ သဘောသွားကို ဥပမာ တင်ပြရလျှင်၊
မီးလောင်၍ ထေသောသူနှင့် ရေနစ်၍ ထေသောသူ
ထိုနှစ်ဦးတို့တွင် မီးလောင်၍ ထေသောသူမှာ အမြင်
အားဖြင့် အလောင်းကောင်မဟုတ်၊ ရေနစ်၍ ထေသော
သူမှာ အလောင်းကောင်ဟုပေသည်။ အလောင်းဟုတာ
နှင့် မဟုတာ ကွာခြားထော်လည်း ထေရတာခြင်းက
တော့ အတူတူပင် ဖြစ်သကဲ့သို့ ထိုအတူ အောက်

သံသရာမှာအပယ်လေးဘုရားသို့သွားသဖြင့် မီးလောင်၍
သေသောသူကဲ့သို့အမြင်မကောင်းပေ အထက်သံသရာ
မှာ သုဂတိဘုရားသို့သွားသဖြင့် ရေနှစ်၍ သေသောသူ
ကဲ့သို့ အမြင်ကောင်းလှပေသည်။

သို့သော်-အထက်လမ်း အောက်လမ်းခေါ် ၃၁-ဘုရား
သံသရာဝယ်၊ ရုပ်၊ နာမ် နှစ်ပါးတို့နှင့် မကင်းနိုင်ကြ
သဖြင့် အိုရမှု၊ နာရမှု၊ သေရမှုတို့ မဖြစ်ပါစေနဲ့၊ မပျက်
ပါနဲ့လို့ အဓိနဲ့ ပေးလို့လဲ မရ၊ ကိုယ်သဘောသို့
မလိုက်ခြင်း၊ အနတ္တသဘောဟု ဆိုအပ်သော သံသရာ
ဒုက္ခကို တွေ့ကြုံ ခံစားရပုံခြင်းကား၊ အတူတူပင်ဖြစ်
၏။

သံသရာဝဋ်မှ လွတ်မြောက် စေနိုင်သော မဏ္ဍိမ
ပဋိပဒါ အလယ်လမ်းခေါ် ဝိပဿနာကိုသာ ဧါနံ၊
သီလံ၊ သမထတို့နှင့် တွဲဘက်၍၊ ဧါနံပြုလုပ်တိုင်း၊ သီလ
ဆောက်တည်တိုင်း၊ သမထ အားထုတ်တိုင်း (ကူး
ပြောင်း၍) လိုက်နိုင်အောင် ကြိုးစားတို့ရာ အချိန်သို့
ရောက်ပါပြီ။

တရားမမြင် ချားဆသွင်

ဒိဋ္ဌိ၊ တဏှာ၊ မာနံ ပပဉ္စသုံးအပ်၊ ချွေထွင်ကြဲဆုံးမ
ထင်တယ်၊ ကုန်းမြေပြင်တွေဘူး၊ ပင်လယ်တွင် ချာချာ
လယ် နာဂါငယ် လှိုင်းတွေနဲ့လူး၊ သံသရာဝဋ်ခန္ဓာ
ဟာ ဇွတ်ဖန်ခါ အဖြစ်ထူး၊ ဓမ္မစက် မဟစ်ကြူးလို့

မဖြစ်ဘူး၊ မိုဝေနေ၊ အို၊ သေ၊ နေ၊ ထပ်မနား၊ မမြော
အောင်လို့၊ မြတ်တရားဟောခဲ့ပါပေ၊ မြတ်တရားမွှာ
အဖြာဖြာတွေမှာ ရှာဖွေကာ ကျင့်ကြံမကြည့်ပါလို့ မချီ
ဘဲ သံသရာခွင် သွားခဲ့တွင်တွင် တရားကွဲ ရှေ့သွား၊ မ
ထင်လျှင် ချားအသွင် လယ်ဦးအံ့လေ.....။

ယခုယောဂီတွေ တရား အားထုတ်ကြတာဟာ ဓမ္မ
စကြာပါဘဲ၊ ကာမသုခလ္လိက နှုယောဂ၊ အတ္တ ကိလေ
မထာ နှုယောဂ၊ အယုတ် တရား နှစ်ပါး ရှိရာတွင်
ထိုနှစ်ပါး၏အလယ်မှာ မဇ္ဈိမပဋိပဒါဟာ အလယ်
အလတ်တရားရှိပါတယ်၊ မဇ္ဈိမပဋိပဒါဟာ ဘယ်
တရားလဲဆိုတော့ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားပါဘဲ၊ မဂ္ဂင်ရှစ်
ပါး တရားဟာ ဘယ်ဟာလဲဆိုလျှင်.....

သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ကောင်းစွာ မြင်ခြင်း၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊
ကောင်းစွာကြံခြင်း၊ သမ္မာဝါစာ၊ ကောင်းစွာဆိုခြင်း၊
သမ္မာကမ္မန္တ၊ ကောင်းစွာ ပြုခြင်း၊ သမ္မာအာဇီဝ၊
ကောင်းစွာအသက်မွေးခြင်း၊ သမ္မာဝါယမ၊ ကောင်း
စွာအားထုတ်ခြင်း၊ သမ္မာသတိ၊ ကောင်းစွာ အောက်
မေ့ခြင်း၊ သမ္မာသမာဓိ၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်ခြင်း
တို့ဖြစ်ပေသည်။

တရားအားထုတ်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ၊ စိတ်ကဘယ်လို
မှမရော၊ ရှိ၊ ကိုယ်အမူအရာ၊ စိတ်အမူအရာများ
မှတ်သားနေရလို့ မသားမပြော၊ ဂုဏ်မချောဘူး၊ ကြမ်း
တမ်းတဲ့ စကားမဆိုဘူး၊ ပြန်ဖျင်းသောစကားမပြော

သံသရာမှာ အပယ်လေးဘုံသို့သွားသဖြင့် မီးလောင်၍
သေသောသူကဲ့သို့ အမြင်မကောင်းပေ။ အထက်သံသရာ
မှာ သုဂတိဘုံသို့သွားသဖြင့် ရေခဲ၍ သေသောသူ
ကဲ့သို့ အမြင်ကောင်းလှပေသည်။

သို့သော်-အထက်လမ်း အောက်လမ်းခေါ် ၃၁-ဘုံ
သံသရာဝယ်၊ ရုပ်၊ နာမ် နှစ်ပါးတို့နှင့် မကင်းနိုင်ကြ
သဖြင့် အိုရမှု၊ နာရမှု၊ သေရမှုတို့ မဖြစ်ပါစေနဲ့။ မပျက်
ပါနဲ့လို့ အမိန့် ပေးလို့လဲ မရ၊ ကိုယ်သဘောသို့
မလိုက်ခြင်း၊ အနတ္တသဘောဟု ဆိုအပ်သော သံသရာ
ဒုက္ခကို တွေ့ကြုံ ခံစားရပုံခြင်းကား၊ အတူတူပင်ဖြစ်
၏။

သံသရာဝဋ်မှ လွတ်မြောက် ဝေနိုင်သော မဏ္ဍိမ
ပဋိပဒါ အလယ်လမ်းခေါ် ဝိပဿနာကိုသာ ဧါနံ၊
သီလံ၊ သမထတို့နှင့် တွဲဘက်၍၊ ဧါနံပြုလုပ်တိုင်း၊ သီလ
ဆောက်တည်တိုင်း၊ သမထ အားထုတ်တိုင်း (ကူး
ပြောင်း၍) လိုက်နိုင်အောင် ကြိုးစားတို့ရာ အချိန်သို့
ရောက်ပါပြီ။

တရားမမြင် ချားဆသွင်

ဒိဋ္ဌိ၊ တဏှာ၊ မာနံ ပပဉ္စသုံးအပ်၊ ချွေထွင်ကြံဆုံးမ
ထင်တယ်၊ ကုန်းမြေပြင်တွေဘူး၊ ပင်လယ်တွင် ချာချာ
လယ် နာဝါငယ် လှိုင်းတွေနဲ့လူး၊ သံသရာဝဋ်ခန္ဓာ
ဟာ ဇွတ်ဖန်ခါ အဖြစ်ထူး၊ ဓမ္မဝဏ် မဟစ်ကြူးလို့

မဖြစ်ဘူး၊ ဒီ့ဝေနေ၊ အို၊ သေ၊ နေ၊ ထပ်မနား၊ မမြော
အောင်လို့၊ မြတ်ဘုရားဟောခဲ့ပါပေ၊ မြတ်တရားမွှာ
အဖြာဖြာတွေမှာ ရှာဖွေကာ ကျင့်ကြံမကြည့်ပါလို့ မချီ
ဘဲ သံသရာခွင် သွားခဲ့တွင်တွင် တရားကွဲ ရှေ့သွား၊ မ
ထင်လျှင် ချားအသွင် လယ်ဦးအံ့လေ.....။

ယခုယောဂီတွေ တရား အားထုတ်ကြတာဟာ ဓမ္မ
စကြာပါဘဲ၊ ကာမသုခလ္လိက နှုယောဂ၊ အတ္တ ကိလေ
မထာ နှုယောဂ၊ အယုတ် တရား နှစ်ပါးရှိရာတွင်
ထိုနှစ်ပါး၏အလယ်မှာ မဇ္ဈိမပဋိပဒါဟာ အလယ်
အလတ်တရားရှိပါတယ်၊ မဇ္ဈိမပဋိပဒါဟာ ဘယ်
တရားလဲဆိုတော့ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားပါဘဲ၊ မဂ္ဂင်ရှစ်
ပါး တရားဟာ ဘယ်ဟာလဲဆိုလျှင်.....

သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ကောင်းစွာ မြင်ခြင်း၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊
ကောင်းစွာကြံခြင်း၊ သမ္မာဝါစာ၊ ကောင်းစွာဆိုခြင်း၊
သမ္မာကမ္မန္တ၊ ကောင်းစွာ ပြုခြင်း၊ သမ္မာအာဇီဝ၊
ကောင်းစွာအသက်မွေးခြင်း၊ သမ္မာဝါယမ၊ ကောင်း
စွာအားထုတ်ခြင်း၊ သမ္မာသတိ၊ ကောင်းစွာ အောက်
မေ့ခြင်း၊ သမ္မာသမာဓိ၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်ခြင်း
တို့ဖြစ်ပေသည်။

တရားအားထုတ်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ၊ စိတ်ကဘယ်လို
မှမရော၊ ရှိ၊ ကိုယ်အမူအရာ၊ စိတ်အမူအရာများ
မှတ်သားနေရလို့ မသားမပြော၊ ဂု်းမချောဘူး၊ ကြမ်း
တင်းတဲ့ စကားမဆိုဘူး၊ ပြန်ဖျင်းသောစကားမပြော

ဘူး၊ ဆဲဒါ ဝစီဒုစရိုက် လေးပါး လုံနေတာ ဖြစ်လို့၊
သမ္မာဝါစာမဂ္ဂင်လို့ ခေါ်တယ်။

သူ့ အသက်မသတ်ဘူး၊ သူ့ ဥစ္စာမခိုးဘူး၊ သူ့ သား
အိမ်ယာမကြူးလွန်ဘူး၊ ဆဲဒါ သမ္မာကမ္မန္တ မဂ္ဂင်လို့ ခေါ်
သည်။ ဒုစရိုက် ၇-ပါးနှင့် အသက်မမွေးတဲ့ သိဇေမဂ္ဂင်
သုံးပါးဖြစ်တဲ့ ကာယကံ၊ ဝစီကံ လုံအောင် ထိန်းနေ
တာကို သမ္မာအာဇာနည်မဂ္ဂင်လို့ ခေါ်တယ်။

တရားအားထုတ်နေတဲ့ အခါ၊ စိတ်ခါတ် တခြားမ
သွားရအောင် ဝိရိယနှင့်အားထုတ်တော့ သမ္မာဝါယာမ
မဂ္ဂင်လို့ ခေါ်တယ်။ သွား၊ ထိုင်၊ အိပ်၊ ရပ်ဆိုတဲ့ ဣရိ
ယာပုဏ် လေးပါးမှလဲ သတိရှိရတယ်။ ဆဲဒါ သမ္မာ
သတိမဂ္ဂင်လို့ ခေါ်တယ်။ ဝိရိယနှင့် သတိ ပြည့်စုံတော့
စိတ်ကလေးဟာ ငြိမ်သက်ပြီး၊ ဦးခေါင်းက အဝ ခြေပျား
အထိ၊ အာရုံစိုက်ကြည့်တော့ ရုပ်တွေ၊ နာမ်တွေ၊
ခါတ်တွေ၊ ပရမတ်တွေဟာ နာရီ၊ မိနစ်၊ စက္ကန့်မခြား
တဖြုတ်ဖြုတ်ဖြစ်ပျက်နေတာကို တွေ့ရတော့၏။ ကာ
ယဉ္စ ပဋိစ္စ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာယဝိညာဏ်လို့ ဘုရား
ဟောစေသနာအတိုင်း၊ နာမ်ရုပ် နှစ်ပါးတွေ၊ ရုပ်နာမ်
နှစ်ပါးတွေ တော့ ဖြစ်ပျက်သိ၊ ဥဒယဗ္ဗယ ဥာဏ်ရ
တော့ အနိစ္စသိ၊ ဒုက္ခသိ၊ အနတ္တသိ၊ ဆဲဒါ ပညာမဂ္ဂင်ခေါ်
သည်။ ဆဲဒါ ပဉ္စဝဂ္ဂါးဦးကို တရားဟောတဲ့ မဂ္ဂင်
ရှစ်ပါး မဇ္ဈိကတရားကြီးဖြစ်ပေသည်။

သီလမဂ္ဂင်သုံးပါး၊ သမာဓိမဂ္ဂင်သုံးပါး၊ ပညာမဂ္ဂင်
ရှစ်ပါး၊ အဲဒီမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို ချန်လှပ်၍၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်
ကြောင်းတရားဟာ ဓမ္မက္ခန္ဓာ ရှစ်သောင်းလေးထောင်
ဆိုတဲ့ ဝိဇ္ဇကဏ္ဍသုံးပုံထဲမှာ လိုက်ရှာလျှင်၊ ဒီမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး
ကိုချန်လှပ်၍၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းတရား ဘယ်မှာမှ
မရှိပါဘူးတဲ့။ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာနှင့် မပြည့်စုံဘူး
ဆိုလျှင် ဤဘဝ ထိုဘဝဘယ်တော့မှ နိဗ္ဗာန်မရဘူးဆို
တာ သိရှိနိုင်ကြသည်။ ဤမဂ္ဂင် ရှစ်ပါး တရားသည်
သာလျှင် ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း
အကျင့်ဖြစ်သော အရိယာတို့ လိအပ်သည့် သစ္စာမည်
ပါပေသတည်း။

အရိယာ သူတော်ကောင်း တွေမှာတော့ လက်ရှိ
အို၊ နာ၊ သေကြီးကိုမြင်တာနဲ့ မသေရာ ဆင်းရဲ ငရဲလွတ်
ရာကိုရှာကြတယ်။ ပုထုဇဉ်တို့ကတော့ အသေလက်ရှိ
နဲ့ အသေကိုဘဲ ထင်ရှာ ကြပြန်သည်။ ဆင်းရဲတော့
စီးပွားရေးလောကဆိုတာ အသေကိုရှာတယ်။ ပိုလျှံ
တဲ့ အခါကျတော့ ဆုရားတည် ကျောင်းဆောက်ပြီး၊
ဘဝဆက်တိုင်း အကြိမ်ကြိမ် လူစည်းစိမ်၊ နတ်စည်းစိမ်
ခံစားရပြီးလျှင် အဆင်းရဲနှင့် ငရဲကင်းပါစေဆိုတဲ့ ဆု
တောင်းတွေဟာ ချမ်းသာလို့ ပိုလျှံတဲ့ သူတွေက အ
သေတွေကို ဆုတောင်းယူနေကြပြန်တယ်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ
အမှန်အကန်ကိုမြင်တဲ့ ပညာမျက်စိမရှိသေးလို့ အသေ

လက်ရှိနဲ့ အထောက်ပံ့ပြန်၍ ဆုတောင်း ကြသေး၏။
ကိုယ်တိုင်တံဖိုးလက်ဆောင်ပေးပြီး ထောင်ချခိုင်းတာ
နှင့်တူပေသည်။

ဘုရားရှင်က၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ ကုသိုလ် လုပ်ရာမှာ
နောက်မဆုတ်ဘဲ ရဲရဲကြီးလုပ်ကြ၊ တဏှာထမုဒယက
ခိုင်းတဲ့ ဘဝဆုတောင်းကိုဖြုတ်ပြီး၊ ပုညသက်သက်ပြု
လုပ်ပါတဲ့၊ ဝိပဿနာဉာဏ်နဲ့ ခန္ဓာပေါ်မှာဂေဒနာ
အနိစ္စကိုမြင်၍၊ ခန္ဓာငါးပါး ဒုက္ခသစ္စာကို ရှိမုန်းလို့၊
ကြောက်လို့၊ အို၊နာ၊ သေပွဲကွဲတာကိုမြင်ပြီး၊ ဒုက္ခသစ္စာ
ခန္ဓာကျွတ်လွတ်ရန်အတွက် ဣပါတယ်ဆိုမှ အလုပ်မှန်
အသွားမှန်ဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။

အနိစ္စနှင့်ဒုက္ခတရားတို့သည်၊ ဘုရား မပွင့်မှီကပင်၊
မမြဲခြင်း၊ မကောင်းသော ခံစားခြင်းတို့ဟူ၍ သာမန်
အားဖြင့် သိကြလေသည်။ ဘုရား ပွင့်တော်မူမှသာ
အနုတ္တရတရားပေါ်ပေါက်၍လာပေသည်ဟု သူကြရလေ
သည်။

သေမင်းလက်အောက်ခံများ

၃၁-ဘုံတွင် ဖြစ်ကြရသော ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ထက်
တမ်းစေ့လျှင် သေကြရ၏။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များမှလွဲ၍
ကျန်ပုထုဇဉ်များတွင် လေးမျိုးလုံး ယုတ်ညံ့သည်ဟု
သာဆိုရမည်ဖြစ်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသောပုထုဇဉ်
တာနှင့်တည့်နေသရွေ့ လားရာဂတိမမြဲ၊ အပါယ်လေး
ဘုံ၊ လူဘုံ၊ နတ်ဘုံ၊ ဖြိဟ္မာဘုံ စသည်ဖြင့် လူးလာ

ဆန်ခက် အမျိုးမျိုးဖြစ်နေကြရသောကြောင့်ဖြစ်၏။ ပုထု
ဇဉ်ဖြစ်နေရသမျှ ဆရာမမြ၊ ဘုရားမမြနိုင်၊ ဂတိငါးမျိုးမှ
မလွတ်နိုင်သောကြောင့် ပုထုဇဉ်ဟုခေါ်၏။ ဂတိငါးမျိုး
မှာ နိရိယ၊ ရေဂတိ၊ တိရစ္ဆာန်-တိရစ္ဆာန်ဂတိ၊ ပေတ၊
ပြိတ္တာဂတိ၊ မနုဿ၊ လူဂတိ၊ ဒေဝ၊ နတ်ဂတိ ပေါင်းငါး
ပါး အသုခုကသယိဋ္ဌာနာရ် ဂတိသီးသန့်မရှိ၊ ပြိတ္တာနှင့်
နတ်တွင်သင့် လလိုကုသိုလ်အား လျော်စွာ ပါဝင်၏။

ပုထုဇဉ် ဘဝကား၊ ကြောက်စရာ ကောင်းလှ၏။
ပုထုဇဉ်သဝတ္ထင်ဖြစ်နေစဉ် ဘာမဆို ပြုမှားဘတ်ကြ၏။
အမိ၊ အဘ၊ ဆရာ၊ ရတနာသုံးပါးကို ပြစ်မှား နတ်ကြ
၏။ အကုသိုလ်မှုဟူသရွေ့ကို ပြုတတ်ကြ၏။ တိဟိတ်
နှင့် ခွိဟိတ် ပုထုဇဉ်များကား၊ အန္တပုထုဇဉ်သက်သက်
မျှသာဖြစ်၏။ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ကား အန္တပုထုဇဉ်နှင့်
ကလျာဏပုထုဇဉ်ဟုနှစ်မျိုးရှိ၏။ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်အဖြစ်
နှင့် ကသိုလ်းဝဂ္ဂ-ပါး၊ အာဏာပါဏ အစရှိသော
ကမ္မဋ္ဌာန်း ၃၀-ဟူသော သမထ၊ ဘာဝနာတို့ ပွားများ
၍ ပထမဈာန်မှ နေဝသညာ၊ နာယညာ၊ ယာနဈာန်တိုင်
အောင် ဈာန် ၉-ပါးထုံးကိုရ၍၊ ဧဝံသညံအခါ၊ နေဝ
သညာ၊ နာယညာ အာယတနဘုဝယ်၊ ပြိပ္ပာကြီးဖြစ်
ပြီး၊ မဟာကမ္ဘာကြီးပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်
တိုင်အောင် အသက်ရှည်စေကာမူ၊ ၎င်းသက်တမ်းပြီး
ဆုံးလျှင် ကာမဘုသို့ပြန်ကြရ၏။ ထိုအခါကာမဘုဂ္ဂို

ပုထုဇဉ်အရိက္ခာများနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်၏။ ငရဲလည်း ကုသိုလ်ပြုန်၏။ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသုရကယ်လည်း ဖြစ်နိုင်ပြန်၏။ ထို့ကြောင့် ဖြစ်လာကြီးတွေအထိ ခန္ဓာအာယတန ခါတ်သတ္တဝါတို့ကို နားလည်ခြင်း၊ ဆင်ခြင်စဉ်းစားတတ်ခြင်း မရှိသမျှ အန္တပုထုဇဉ်သာဖြစ်၏။

အန္တပုထုဇဉ်သား၊ ခန္ဓာငါးပါး၊ ခါတ် ၁၀-ပါး၊ အာယတန ၁၂-ပါးတို့ကို သင်ယူခြင်း၊ မှတ်သားဆောင်ရွက်ခြင်း၊ မေးမြန်းစုံစမ်းခြင်းမရှိ၊ ထို့ကြောင့် အကန်းဖြစ်သဖြင့် အန္တပုထုဇဉ်ခေါ်ခြင်းဖြစ်၏။

ထိုခန္ဓာအာယတန ခါတ်တို့ကို သင်ယူခြင်း၊ မှတ်သားဆောင်ရွက်ခြင်း မေးမြန်း စုံစမ်းခြင်း၊ ဆင်ခြင်စဉ်းစားခြင်းရှိသူကား ကလျာဏပုထုဇဉ်ဖြစ်၏။ ပုထုဇဉ် အကောင်းစား၊ အမြတ်စားဖြစ်၍၊ ဘုရားသာသနာ အတွင်းဝယ်၊ တိဟိတ်မှသာ ဖြစ်၏။ ပုထုဇဉ်ကား၊ သာသနာတွင်းမှာရော၊ သာသနာပမှာရော၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဘုရားသာသနာနှင့်ကြုံကြုံကပ်ကပ်နစ်နစ်အောင် ကလျာဏပုထုဇဉ်ဖြစ်တို့ ကြိုးစားသင့်ကြ၏။ အားထုတ်သင့်ကြ၏။ အန္တပုထုဇဉ်အဖြစ်နှင့် မနေကြလေနှင့်။ အလွန်ကြောက်စရာကောင်းသွပေသည်။

သောတာပန်

သောတာပန် ဆိုသည်မှာ၊ သူလိုကိုယ်လိုပင် ဖြစ်၏။ ရဟန်း ဖြစ်လျှင်လည်း ထိုအတူပင်၊ ၎င်းကား

အပါယ်လေးပါးဟူသော ဘဝမှလွတ်မြောက်၏။ သောတာပန်ဖြစ်မှ အေးရတော့၏။ ရဟန္တာမဖြစ်သေးသည့် ထိုင်၊ သောတာပန်ဖြစ်လျှင်ပင် အပါယ်လေးပါးမှလွတ်တော့၏။ နိဗ္ဗာန်ဝင်ရဘို့ ဆေချာတော့၏။

သောတာပန် ဖြစ်ပြီးနောက် ပူပင်စရာမလိုတော့ပေတောင့်ပြီးတောင့် သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာ ဖြစ်ရမည်။ သောတာပန်ကား၊ မဂ်ဇောတကြိမ်စောပြီး ဖိုတ်ဇော နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ်စောကာ၊ သူလိုကိုယ်လို ကာမသုခသားအဖြစ်မှာပင်နေ၏။ လင်နေ၊ မယားနေ၏ စီးပွားရေးလည်းလုပ်၏။ သို့သော်၊ သူကား ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် စိတ်လေးခုနှင့် ဝိစိကိန္နာ သဟဂုတ်စိတ်ကို ပယ်သတ်ပြီးသူဖြစ်၏။

သောတာပန်စသည်ဖြစ်ရန် ရဟန်းမှသာအားထုတ်ရသည်မဟုတ်။ လူအဖြစ်နှင့်လည်း အားထုတ်နိုင်၏။ သေတိပဿနာစသည်ကား လူအဖြစ်နှင့်နေနိုင်၏။ ရဟန္တာ ဖြစ်မှသာ လူအဖြစ်ဖြင့် မနေဘဲ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလိုလျှင်ပြု၏ ရဟန်းပတ်လိုလျှင်ဝတ်၏။ လူ့အသွင်မှ ယုတ်ညံ့သော ကြောင့် ရဟန္တာဖြစ်လျှင် လူ၏အသွင်ဖြင့် မနေကြချေ။

ထုရားရှင် သာသနာနှင့် ကြိုကြိုက်တဲ့အခါ၊ မမေ့မလျော့ကြန့်၊ ပုထုဇဉ်ဘဝက လွတ်မြောက်အောင် ကြိုးစားကြ၊ ပုထုဇဉ်ဘဝနဲ့ ဘယ်လောက်ပင် တန်ခိုးကြီးပေမဲ့ စိတ်မချရဘူးတဲ့၊ ရှေးအခါက၊ သုံးကျိပ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ကလျာဏီ မဟာစေတီကို

ရှိခိုးပူဇော်ပြီး၍၊ တောလမ်းခရီးဖြင့်သွားကြရာ၊ လမ်းခရီးအကြား တောမီးလောင် ထားသော လယ်မြေ၌၊ ပုဆိုးကို ခါးတောင်းကြိုက်လျက် မီးလောင် ထားတဲ့ ထင်းစီးကြီးကို ထမ်းပြီး၊ လမ်းလျှောက် လာသော ရဟန်းလူထွက် တယောက်ကိုတွေ့ကြရာ၊ သာမဏေငယ်တွေက၊ဟေ့-ဟိုမှားကိုရင်လာနေတယ်စသည်ဖြင့် ပြောင်လှောင်ရယ်ကြသည်။

ထိုအခါ ရဟန်းလူထွက် ကြားသဖြင့် ၊ထင်းစီးကို ပစ်ချလျက်၊ အရှင်ဘုရားတို့ တပည့်တော်ကို ပျက်ရယ်ပြုကြတယ်။ ဤမျှနှင့် ရဟန်းကိစ္စ ပြီးဆုံးပြီဟု မှတ်ပါသလားထုရား။

တပည့်တော်ဟာ ရှေးအခါက၊ အရှင် ဘုရားများကဲ့သို့ ရဟန်း ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။ အရှင်ဘုရားတို့မှာ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းမျှပင် မရကြသေးပါ။ တပည့်တော်ကား၊ သာသနာမှာနေစဉ်က တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်ဖြစ်ပါတယ်။ ကောင်းကင်ကို မြေဖြစ်အောင် မြေကို ကောင်းကင် ဖြစ်အောင်၊ အဝေးကိုအနီးဖြစ်အောင်၊ အနီးကို အဝေးဖြစ်အောင်၊ ဖန်ဆင်းနိုင်ပါ၏ထုရား။

စကြာဝဠာတသိန်းမျှကို တစုစာခြင်း ရောက်နိုင်ပါတယ်ထုရား။ တပည့်တော် လက်တွေ့ကို ကြည့်ပါ၊ မြောက်လက်နှင့်မခြားဖြစ်နေပေမဲ့ ဒီလက်တွေနဲ့ နေ့လ၊ကို ဖမ်း၍ စမ်းသပ်ကိုင်တွယ် ခဲ့ဘူးပါတယ်ထုရား။

ဒီဒြေထောက်တွေနဲ့ နေ့လ ပေါ်မှာ နင်းလာခဲ့သူပါ
 ဘုရား၊ ဒါလောက်ဟန်ရဲ့အရာမှာပြည့်စုံခဲ့ပေမဲ့ ပမာဒ
 မေ့လျော့မှု အားကြီးသောကြောင့်ဒီဘဝ ဒီအခြေ
 ရောက်ခဲ့ရပါ၏ဘုရား။ မေ့လျော့နေသူများမှာ တပည့်
 ထောင်လိုဘဲ ပျက်စီးနင်းရှားတဲ့ဘုရား၊ တပည့်တော်ကို
 အာရုံပြု၍ အရှင်ဘုရားတို့ တရားအားထုတ်တော်မူကြ
 ပါဘုရားလို့လျှောက်ထားတယ်၊ အဲဒီလိုလျှောက်ထား
 လိုက်တော့ သုံးကျိပ်သော ရဟန်းတို့သည် သံဝေဂ
 တရားရပြီး ဝိပဿနာပွားကာအဲဒီနေရာမှာဘဲရဟန္တာ
 တွေဖြစ်ကုန်တယ်။

ပုထုဇဉ်တို့ ရက်စက်ပုံ

ရှေးက သာဝတ္ထိပြည်၊ ရွှေတွင်း သွေးခင်ပွန်း နှစ်
 ထောင်အိမ်၌၊ ၁၂-နှစ်ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတပါးပင့်
 ခေါ်အပြုအားဖြင့် ဆွမ်းကျွေး ကြလေသည်။ အခါတပါး
 ရွှေတွင်းသမားသည် မထေရ်အပါး၌အမဲထားရက်လှီး
 စဉ် ကောသလမင်းမြတ်ထံမှ ပွတ်သွေး တွင်းဖောက်၍
 ပို့လိုက်ရမည်ဟု ပို့လာသော ပတ္တမြားကို တင်ထား၍
 အိမ်တွင်းသို့ လက်ဆေးရန် ဝင်သွားခိုက်၊ အမဲသား
 ဖုတ်ထင်၍ အိမ်၌ မွေးထားသော ကြိုးကြာသည်
 ပတ္တမြားလုံးကိုမျှချလိုက်လေ၏။

ရွှေတွင်းသမားလာသော်၊ ထားရာဌာန၌ ပတ္တမြား
 ရွှေလုံးကို မတွေ့သဖြင့် ဒီရဟန်းပင် ခိုးမှတ် ဟူသော
 အမှတ်နှင့်စဉ်းစားခြင်းမရှိဘဲမထေရ်မြတ်ဥက္ကောင်းကို

ကြိုးနှင့်ချီနှောင်၍ ရိုက်နှက် လိုက်ပေ။ သွေးချောင်းစီး ကျလာလေတော့ သည်။

ထိုအခါ ကြိုးကြာက မထေရ်မြတ်၏ ဥက္ခေဒ်းမှ ပုဆိုးကျသောသောသွေးများကိုသောက်ပြန်ရာ၊ ရွဲတွင်း သမားက တဖန် ခြေနှင့်ကန်လိုက်ရာ ကြိုးကြာစင်းစင်း ထေရ်ပြန်သည်။

ရွဲတွင်းသမားကတော်က တောင်းပန်သည်ကိုပင် မရ၊ ထိုအခါ မထေရ်မြတ်က ကြိုးကြာ ထေပြီလော တကောဟု မေးသဖြင့်၊ သေသည့်အကြောင်းကိုလျှောက် သည့်အခါ ရွဲတွင်းသမား သင်၏ပတ္တမြားလုံးကိုငါမယူ ကြိုးကြာဝမ်းတွင် ခွဲကြည့်ပေတော့ဟု အမိန့်ရှိသဖြင့် ခွဲကြည့်ရာ၊ ပတ္တမြားလုံးကို တွေ့မြင်မှ တပည့်တော် မှားပါပြီ၊ သီးခံတော်မူပါသည်ဟု တောင်းပန် ကန် တော့လေသည်။

မထေရ်မြတ်လည်း၊ အကြံဖြစ်တော်မူသည်ငါသည် သူတပါးတို့၏ အိမ်အတွင်းသို့ ဧဝံ ခြင်း ကြောင့် သို့ကလောက် ဆင်းရဲရတော့သည်၊ ယနေ့မှစ၍ ကျန်း မာစွာရှိလျှင် အိမ်တံခါး၌သာနေ၍ ဆွမ်းရပ် တော့ မည်ဟု နှလုံးပြု၍၊ ပိဏ္ဍပါတ် ခူတင်ကို ဆောက်တည် တော်မူသည်။ မကြာမှီပင် ရွဲတွင်းသမားရိုက်နှက်သော ဒဏ်ကြောင့် ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူရှာသည်။ ရဟန်းတော် တပါးကို ဆွမ်းပင့်ကျွေးပြီး၊ ဆွမ်းတကာက ရိုက်နှက်၍ ပြန်လွန်တော်မူသည်ဆို၏။ ကြော်မကောင်းကြားမ

ကောင်း နောင် ဆွမ်းစား ပင့်လို့မှ မလိုက်ရအောင် ဖြစ်တတ်ပါသည်။ ရွဲတွင်းထဲသားသေသောအခါ၊ ငရဲသို့ လားရသည်။ ကြိုးကြာကတော့ လူဝမ်းထဲ ပဋိသန္ဓေ တည်ရသည်။ တောင်းပန်သော မယားကတော့ နတ် ပြည်၌ဖြစ်ရသည်ဟု ဓမ္မပဒ၌ အထင်အရှား ထင်မြဲ ထားလေသည်။

၁၂-နှစ်ကာလပတ်လုံး အမြဲပင့်၍ ဆွမ်းကျွေးထား သောမထေရ်ဖြစ်ပါလျက်၊ ၃၂ ကွက်ညာတာခြင်းမရှိဘဲ၊ ရက်စက်ပုံများသည် အတော်အံ့၊ ဩစရာပင်ဖြစ်တော့ သည်။ ယခုခေတ် တကာ၊ တကာမတို့မှာ ၁၂-နှစ်ကို ထားဦး၊ ၆-နှစ်ပြည့်အောင် အမြဲပင့်၍ ရဟန်းတော်များ ကို ဆွမ်းကျွေးဘူးကြရဲ့လားလို့ မေးလျှင် ခက်နေကြ ပေလိမ့်မည်။ မကျွေးဘူးကြပါဘူး ဒီတော့ ရဟန်းတော် များကို ဆဲနိုင်၊ ဆိုနိုင်၊ ရိုက်နိုင် အခွင့်အခါ ကြုံလာပါက အမှန်ရိုက်ကြတော့မည်။ ဆဲကြတော့မည်ဆိုဒါ ပြော စရာမလိုပါဘူး၊ ရိုက်မှာ၊ ဆဲမှာပါဘဲ။

ပုထုဇဉ်ဆိုဒါ သတ်လိုသော စိတ်ရှိလျှင် ဘုရားကို သော်မှမရှောင်၊ ဖအေ၊ မအေကို သော်မှမရှောင် သတ် ကြတော့မည်ပင်ဖြစ်သည်။

အင်္ဂုလိမာလသည်၊ သာဝတ္ထိပြည်နယ်မှာ တော ပုန်းခါးပြုလုပ်၍၊ တောလမ်းခရီးသို့သွားလာသူများကို သတ်ဖြတ်ခါနေလေ၏။ သူတယောက်လျှင် လက်ညှိုး တချောင်းသာယူလေသည်။

အကြောင်းကား၊ တက္ကသိုလ် ပညာတော်သင်စဉ် သူသည် ဥာဏ်ထက်သန်သူဖြစ်သောကြောင့် ဆရာကြီး နှင့်ဆရာကတော်ပါလွန်စွာအချစ်ခံရသောသူဖြစ်သည့် အတွက် တခြား ကျောင်းသားတို့က ဆရာကြီးအား တိုက်ကြသောကြောင့် ဆရာကတော်နှင့်အထင်မှားခံရ ရှာသည်။ ထိုကြောင့်သူများသတ်၍ သေစေလိုသော ဆရာကြီးသည် လူတထောင် သတ်နိုင်မှ ပညာအကျိုး ရမည်ဟု ပြောဆိုစေခိုင်းလေသည်။ ထိုကြောင့် တောပုန်းလှစ်၍ လူသတ်ရသည်။

လက်ညှိုးတထောင်ပြည့်တို့တယောက်သာလိုသော နေ၌၊ သားကိုတောင်းပန်ရန်ထွက်လာသော မယ်တော် မိခင်ကိုပင် သတ်စရာ ဖြစ်သောကြောင့် တင်ကြို၍ ကြွလာတော်မူသော ဘုရားရှင်ကိုလည်းသတ်တို့လိုက် ပြန်ရာ၊ ဘုရားတန်ခိုးတော်ကြောင့် မရှိနိုင်ဘဲ၊ နောက် ဆုံး၌ တရားရ၍ ရဟန်းပြုတော်မူလေသည်။

ပုထုဇဉ်ဆိုဒါ၊ အမေကိုသတ်လိုက်၊ စိတ်မျိုးဖြစ်လာ လျှင် မချ သတ်နိုင်သည်။ ထိုကြောင့် ပုထုဇဉ်ဆိုလျှင် အနားကပ်တို့တောင် မကောင်းတော့ဘူး။ ခပ်ဇေးဇေး ကပင် ရှောင်တို့ ကောင်းတော့သည်။

အမိကိုသတ်မယ်၊ အဘကိုသတ်မယ်၊ ရဟန္တာကို သတ်မယ်၊ ဘုရားသခင်ကို သွေးစိမ်းတည်အောင် လုပ် မယ်၊ သံဃာကို သင်း ခွဲ မယ်ဆိုတဲ့ ကံကြီး ငါးပါး တပါး ပါးကို လွန်ကြူးမိက၊ သေသည်၏အခြားမဲ့၌၊

မချွတ်မလွှဲ ငရဲသို့ ခံရဘို့ များတော့သည်။ ထိုကံကို ပျောက်အောင်၊ ငရဲမကျအောင် လုပ်လို့မရ၊ သိဟိုဠ် ကျန်းရှိ၊ မဟာစေတီကြီးက ရွှေသားအတိ ပြီးစေသော စေတီတော်ပေါင်း စကြာဝဠာပြည့်အောင် တည်ထောင် လည်း ထိုကံမှမလွတ်၊ စကြာဝဠာအပြည့်သံဃာတော် တို့ကို နေစေ၍၊ အလှူကြီးပေးသော်လည်း ထိုကံမှ မ လွတ်၊ ဘုရားရှင်၏ သင်္ကန်းတော်စွန်းကို အမြဲမပြတ် ကိုင်ဆွဲ၍ ကြွတော်မူရာ လိုက်သော်လည်း ထိုမကောင်း မှုကံမှမလွတ်ရာ သတည်း။ ပုထုဇဉ်ဆိုဒါ၊ ဤကံကြီးများ ကို ပြုတတ်ပါသည်။ ထိုကြောင့် ပုထုဇဉ်နယ် အတွင်းမှ လွတ်ကင်းအောင်၊ အင်္ဂုယာ၊ ဖြစ်အောင် အားထုတ်ကြ ပါဟု တိုက်တွန်း လိုက်ရပေသတည်း။

ယခုခေတ်နှင့် အရိယာ

သာသနာတော်မှာ အမြင်အားဖြင့် တဘက်မှချီးမြှင့် ထောက်ပံ့သူ၊ တဘက်မှ မရိယတ်၊ ပဋိပတ် အား ထုတ်သူများ ရှိလာခဲ့သည့်အလျောက်၊ ဘာသာတရား ဟူသမျှအား ဖိနှိပ် ဝါးမျို လိုသည့် ရုပ်ဝါဒဆိုးကြီး ကြောင့် အားလုံးလိုပင် ဂီရဝ၊ နိဝါတ လူကျင့်တရား ပျက်စီးခြင်းများကို မျက်မြင်ကြုံတွေ့၍ နေရသော ယခု မျက်မှောက်ခေတ်ကြီး၌၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များ ရှိပါသေး ၏လော၊ ရှိနိုင်ပါသေး၏လောဟု သံသယ ဖြစ်မိကြ မည် သူတော်ကောင်းများအတွက် အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်

မျှား ရှိပါသေးသည်။ ရှိနိုင် ပါသေးသည်။ နည်းမှန် အတိုင်းပင်၊ အမိယာဖြစ်နိုင်ပါသေးသည်ဟုတိုက်တွန်း ရေးသားရပေသည်။

ရှင်တော်ဘုရားလက်ထက်က ဖြစ်ခဲ့သော ဧကဗီဇ ခေါ် တဘဝနှင့် နိဗ္ဗာန်စံသော သောတာပန်မျိုးကား၊ ယခုမျက်မှောက် လူ့ပြည်၌ မရှိတော့ပေ။ သို့သော်— သကဒါဂါမ်အဖြစ်၊ လူ့ပြည်မှ စုတေ၍ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်တွင် နတ်သက် လူ့အရေအတွက် အားဖြင့် နှစ်ပေါင်း သုံးကုဋေ ခြောက်သန်းရှိလျှင်၊ ၎င်းမှစုတေ သေလွန်၍ လူ့ပြည်မှာလူဖြစ်ပြီးမှ ရဟန္တာဖြစ်၍ ပရိ နိဗ္ဗာန်ပြုမည်၊ သကဒါဂါမ်ကား၊ ယခုအခါ တာဝတိံ သာ၌ ရှိပေလိမ့်ဦးမည်။ (ဘုရားလက်ထက်က သကဒါ ဂါမ်ဖြစ်၍ယခုနတ်ပြည်၌ ရှိမည့်သူကိုဆိုလိုပေသည်)။

ဧကဗီဇသောတာပန်ကား၊ သောတာပန်တည်ပြီး နောက်ဝယ်၊ တဘဝသာ ပဋိသန္ဓေနေ၍ ရဟန္တာ ဖြစ် နိုင်လေသည်။ သကဒါဂါမ်မှာကား၊ သကဒါဂါမ်တည် ပြီးသေလွန်၍ နတ်ဘဝတကြိမ်၊ လူဘဝတကြိမ်၊ ပဋိ သန္ဓေ နှစ်ဘဝနေပြီး ရဟန္တာ ဖြစ်နိုင်လေသည်။

ယခုဘဝဝယ်၊ သောတာပန်တည်ပြီး၊ လူ့ပြည်တွင် သာဆက်တိုက် ပဋိသန္ဓေနေလျက်၊ ခုနှစ်ခုမြောက်ဘဝ ဝယ်၊ ရဟန္တာဖြစ်သည့် သောတာပန်၊ နတ်ဘဝဖြင့် သောတာပန် တည်၍၊ နတ်ပြည်တွင်သာ ဆက်တိုက် ပဋိသန္ဓေနေ၍၊ ခုနှစ်ခုမြောက်ဘဝဝယ်၊ ရဟန္တာဖြစ်

သည့်၊ သောတာပန် အနာထဝိဏ်သူဌေးကြီး၊ ဝိသာခါ
ကျောင်းအမကြီးတို့ကဲ့သို့ လူအဖြစ်မှာ သောတာပန်
တည်ပြီး၊ နတ်စည်းမိမိကို အားရအောင် တဖန်ခံစား၍
၎င်းမှတစ်ဆင့် ဗြဟ္မာဘဝဝယ် စံစားကာ၊ သကဒါဂါမ်
ဖြစ်လျက် ပဌမဈာန်သုံး၊ ဒုတိယဈာန်သုံး၊ တတိယဈာန်
သုံးတို့တွင် သုံးစဉ်စီလျက် အနာဂါမ်တည်ပြီး၊ သုဒ္ဓါ
ဝါသ ငါးသုံးတွင် အဝိဟာသုံး၌ ကမ္ဘာတထောင်၊
အတဗ္ဗါသုံး၌ ကမ္ဘာနှစ်ထောင်၊ သုဒဿာသုံး၌ ကမ္ဘာ
လေးထောင်၊ သုဒဿီသုံး၌ ကမ္ဘာရှစ်ထောင်၊ အစဉ်
အတိုင်း ခံစားပြီးမှ အကနိဋ္ဌသုံးတွင် ရဟန္တာဖြစ်ခါ၊
ကမ္ဘာကြီးပေါင်း တထောင်၊ ခြောက်ထောင် အသက်
ရှည်စွာနေပြီးမှ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလေတံ့သော၊ သောတာ
ပန်မျိုး။

၎င်းပြင်၊ သက္ကပညာသုတ်ကော်ကို နာရ၍၊ သောတာ
ပန်တည်ပြီးမှ သိကြားဘဝမှ လေ့လာကာ၊ ထိုသိကြား
ပြန်၍ ဖြစ်သော ယခု လက်ရှိ သိကြားမင်း၊ စူဠရထ
နတ်သား၊ မဟာရထနတ်သား အနေကဝဏ္ဏနတ်သား၊
နာဂဗည္ဇနတ်သားတို့ကဲ့သို့ နတ်ဘဝဖြင့် သောတာပန်
တည်ကာ နတ်စည်းမိမိကို အားရအောင် ခံစား၍၊
ဈာန်အောင်မြင်ပြီး၊ ဗြဟ္မာပြည်၌ဖြစ်ခါ၊ သကဒါဂါမ်
တည်၍၊ ပဌမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်သုံး
များတွင် သုံးစဉ်စီ၍ အနာဂါမ်တည်လျက်၊ သုဒ္ဓါဝါသ
တွင် အဝိဟာသုံး ကမ္ဘာတထောင်၊ အတဗ္ဗါသုံး၊ ကမ္ဘာ

နှစ်ထောင်၊ သုဒဿာ၌ ကမ္ဘာလေးထောင်၊ ဒုဒဿာ၌
ကမ္ဘာရှစ်ထောင်၊ ဘုဝဉ်စံ၍၊ အကနိဋ္ဌဘု၌ ရဟန္တာ
ဖြစ်ပြီး၊ ကမ္ဘာပေါင်း တသောင်းခြောက်ထောင်စံစား
ကာ၊ ပဋိသန္ဓေပြုလတ်သော သောတာပန်မျိုး ဟူ၍
လည်း ရှိဆဲဖြစ်လေသည်။ အထက် ဗြဟ္မာ ဘုရောက်
အရိယာများကား၊ အောက်ဘုသို့ ပြန်၍ ဖြစ်ခြင်း မရှိ
ပေ။

သကဒါဂါဓကား၊ လူ ပြည် ဝယ်၊ သကဒါဂါဓ
တည်၍၊ လူပြည်မှာပင် ရဟန္တာဖြစ်သူ၊ နတ်ပြည်၌
သကဒါဂါဓတည်၍၊ နတ်ပြည်မှာ ဖြစ်ပြီးမှ ရဟန္တာ
ဖြစ်သူ၊ နတ်ပြည်မှာသကဒါဂါဓတည်၍၊ နတ်ပြည်မှာ
ရဟန္တာဖြစ်သူ၊ နတ်ပြည်မှာ သကဒါဂါဓတည်၍၊
လူပြည်မှာ ရဟန္တာဖြစ်သူ ဤလေးမျိုးတွင် နောက်ဆုံး
မျိုးဖြစ်သော နတ်ပြည်မှာ သကဒါဂါဓတည်၊ လူပြည်
မှာ ရဟန္တာဖြစ်မည့် သကဒါဂါဓမျိုး၊ ယနေ့ လူပြည်
ဝယ် မရှိဟု မဆိုနိုင်ပေ၊ ယနေ့ လူပြည်ဝယ် သောတာ
ပန်၊ သကဒါဂါဓ၊ အနာဂါဓ၊ ရဟန္တာ အားလုံးပင်
ရှိနိုင်သေးကြောင်း ထိရမည် ဖြစ်ပေသည်။ အရိယာ
ကား၊ ငါအရိယာဟု မပြောထမြင့်သာ မထိရခြင်း ဖြစ်
ပေသည်။

အချို့ဆရာများ ပြောတတ်ကြသည်မှာ၊ တိဟိတ်
ပုထုဇဉ်ဖြစ်ရန်ပင်ခဲယဉ်းလှ၏၊ ယခုအခါ တိဟိတ်နု၍၊
ဒွိဟိတ်သာများ၏ဟု ပြောတတ်ကြ၏၊ သောတာပန်

စသော အရိယာဖြစ်ရန်ကား ဆိုဘွယ်ရာမရှိ၊ ယခုဘဝ
 ဝယ်၊ မဖြစ်နိုင်ဟု ယူဆပြောဆိုတတ်ကြ၏။ ၎င်းဆရာ
 များကကားမှာ လွန်စွာ မှားယွင်း လှလေသည်။ ယခု
 အခါမျိုးကိုမဆိုထားဘိ၊ ကမ္ဘာ ပျက်ခါနီး မှာ ပင်၊
 ကိဟိတ်တွေ မရေမတွက် နိုင်အောင် ပေါများလှ၏။
 ကမ္ဘာပျက်ခါနီးလျှင် အပါယ်လေးဘုံ သားများပင်၊
 လူ၊ နတ်စသော ကိဟိတ်တွေ သမထ၊ ဘာဝနာ အား
 ထုတ်၍ ဗြဟ္မာဘုံများ၌ ဖြစ်ကြရ၏။ အထက်ဗြဟ္မာ
 ဘုံများမှလွဲ၍ အောက်ဘုံများဝယ်။ သက်ရှိသတ္တဝါ
 တယောက်မျှ မရှိမှ ကမ္ဘာ ပျက်၏။ ကမ္ဘာပျက်လျှင်
 မည်သူမျှမပါ နိဗ္ဗာန်တိစ္ဆာန်၌ ကား ကမ္ဘာပျက်လျှင်
 မပျက်သော ကမ္ဘာသို့ပြောင်း၍ အဝိဇ္ဇာရေ၌ခံရ၏။ ယခု
 အခါဝယ်၊ ထောတာပန် လောကကို မဆိုထားဘိ၊
 ခုကမ္ဘာဖြစ်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိပဿနာ၊ ဘာဝနာကို
 ကြိုးစား၍ အားထုတ်ကြပါဟု တိုက်တွန်း လိုက်ရပေ
 သတည်း။

ဈာန်ပျံ့ရသေ့

ရောဟိတ သ အမည်ရှိသော ခုသေ့တစ်ဦးသည်၊
 လောက၏အဆုံးသို့ ရောက်ခြင်း၌၊ ထန်းပင်ရိပ်တစ်ခုကို
 မြှားဖြတ်၍ ပြေးသော်၊ ယူဇနာတသန်း နှစ်သိန်း သုံး
 ထောင်း လေးရာ့ ငါးဆယ် အလျားအနံ ကြယ်သော
 စကြာဝဠာတစ်ခုကို ထုတ်ချင်း ပေါက်အောင် ပြေးသွား

နိုင်သော အထိဉာဏ်တံခိုးဖြင့် ဣရိယပုဒ်လေးပါးမျှတ ရုံကာလ အချိန်ထား၍ မရပ်မနားကောင်းကင်ခရီးဖြင့် အနှစ်တရာ ကာလပါတ်လုံး ပြေး သွား လေ သော်၊ စကြာဝဠာကား မဆုံးဘဲ၊ မိမိအသက်တမ်းသာကုန်၍ သေဆုံးလျှင် ဖြစ်လေ၏။ ထိုဖြစ်ပွားကြီး သည် ဘုရားပွင့်တော်မူသောအခါ ဘုရားရှင်ထံလာ၍ မြတ်စွာဘုရား လောက၏အဆုံးသို့ ခြေဖြင့် ပြေးသွား၍ ရောက်နိုင်ပါသလား.... ဘုရားဟုလျှောက်၏။

လောဟိတနတ် သားလျှောက်ထားချက်အရ ဘုရား ရှင် ဖြေဆိုတော်မူခြင်း အတိုချုပ် အာဘော်မှာ၊ အိုနတ် သား၊ လောက၏ အဆုံးသို့ ခြေဖြင့် သွား၍မရောက်၊ လောကကို၎င်း၊ လောက၏ဖြစ်ကြောင်းကို၎င်း၊ လော က၏ချုပ်ဆုံးရာဌာနကို၎င်း၊ လောက၏ ဆုံးရာဌာန သို့ရောက်အောင်သွားပုံကို၎င်း၊ ဟောကြားတော်မူလို သဖြင့် လောဟိတနတ်သား၊ လောက၏ အဆုံးဆိုတာ ဖြစ်ပျက်တာ၊ ရပ်တာကိုဆိုတယ်။ နိဗ္ဗာန်ဟာ ဘယ်နား မှာလဲဆိုရင် ခုနစ်ခုအဆုံးမှာ ရှိတယ်။ နာမ်ရပ်အဆုံး ဖြစ်ပျက်အဆုံး၊ သံသရာအဆုံး၊ ဝဋ်အဆုံး၊ ဒုက္ခအဆုံး၊ သင်္ခါရအဆုံး၊ ၎င်း ၇-ခုဟာဘယ်ထဲမှာရှိသလဲ၊ ကိုယ် ထဲမှာရှိတယ်။ ရှာတတ်လျှင် အဆုံးမှာတွေ့မည်၊ ကိုယ် ထဲမှာ နိဗ္ဗာန်ရှိသည်ဟု ဟောတော်မူ၏။

ဒါကြောင့် တရားရှာကိုယ်မှာတွေ့လို့ ဆိုကြသည်။

လောကချုပ်ငြိမ်းတဲ့ ဒုက္ခကိုမမြင်လျှင် နိဗ္ဗာန်ကို ဘယ်
နည်းနှင့်မှမရောက်၊ နိဗ္ဗာန်ဘယ်မှာမှမရှာနှင့်၊ ကိုယ်ထဲ
မှာရှိတယ်လို့ မိန့်တော်မူတယ်၊ ကိုယ်ထဲမှာသစ္စာလေ
ပါးရှိတယ်လို့ ညွှန်ပြတယ်၊ ဒုက္ခအမှန်လဲ ကိုယ်ထဲမှာ
ရှိတယ်၊ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းလဲ ကိုယ်ထဲမှာ ရှိတယ်၊ ဒုက္ခ
တွေ ဘုန်းဆုတ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်လဲ ကိုယ်ထဲမှာရှိတယ်၊ ဒုက္ခ
ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကောင်းလဲ
ကိုယ်ထဲမှာ ရှိတယ်၊ တခြားမရှာနှင့်လို့ ဘုရားရှင်က
မိန့်တော်မူတယ်။

ပုထုဇဉ်ကိုရင်လေး

ပုထုဇဉ်အဖြစ်ဆိုတာ ဘယ်အခါမှ စိတ်မချရဘူး
ထေရ်လဲဘဝကူးကောင်းသို့ စိတ်မချရဘူး။ ပုထုဇဉ်
အဖြစ် စိတ်မချရတဲ့အကြောင်းကလေးကတော့.....

ရှေးအခါက၊ သာသနာတော် နေ့စက်ဝန်းသို့ ထွန်း
လင်း တောက်ပတော် မူရာဖြစ်တဲ့ လင်္ကာဒီပခေါ်တဲ့
သီဟိုဠ်ကျွန်းကြီးမှာရဟန္တာကြီးတပါး ရှိတော်မူတယ်
အဲဒီရဟန္တာ အရှင်မြတ်ကြီးဟာ၊ တနေ့တော့ မြတ်စွာ
ဘုရားရဲ့ ဓါတ်တော်များ ကိန်းအောင်း စံပါယ်တော်
မူရာ၊ မဟာစေတီတော်ကြီးကို ဝတ်တူး ကြည်ညို ပူ
ဇော်လိုက်တဲ့အတွက် ဈာန်ရ ကိုရင်ကလေး တပါးကို
နာလိတော်ပါးကခေါ်ပြီး၊ တောလက် ကျေးရွာစဉ်
တလျှောက်ကြွချီတော်မူခဲ့လေသည်။ သို့ကလိုလာခဲ့ကြ
ရာ စေတီတော်ကြီးနှင့်မလွမ်းမကမ်းမဟာဝန်ကျောင်း

တော်ကြီးကိုရောက်ကြတော့၊ သက်နိုးပရိက္ခရာအသွယ်
သိမ်းဆည်းပြီး အမောအပန်း ဖြေကြတယ်။ မိုးချုပ်နေ
ဝင် လူစဲချိန်ရောက်တော့မှ နောက်ပါ ကိုရင်ကလေး
အသားထားခဲ့ပြီး၊ ရဟန္တာကြီးတပါးထဲတိတ်တဆိတ်
မဟာစေတီတော်ကြီးရှိရာ ထွက်ခွါသွားတော်မူတယ်။

တပါးထဲကျန်ရစ်တဲ့ ကိုရင်ကလေးကလဲ ငါ့ဆရာ
မထေရ်ကြီးဘယ်ကြွပါလိမ့်မလဲလို့ သိရအောင် ခြေရာ
ခံပြီး လိုက်သွားတယ်။ ရဟန္တာ မထေရ်ကြီးလဲ ကပည့်
ကိုရင်ကလေး လိုက်လာတာကိုမသိဘဲဘဲ စေတီတော်
ကြီးကိုသာ တစ်မိမိမိမိကြည့်ညှိစွာ မှူးမျှော်ရင်း၊ ဘုရား
ဂုဏ်တော်တွေပွားများကာ၊ အလွန်တရာမှ ကြည်လင်
ရွှင်ပြသောစိတ်ဖြင့် အားရပါးရ ရှိခိုးနေတယ်။

အဲဒီလိုမထေရ်ကြီးက စေတီတော်ကြီးကို မှူးမျှော်လျက်
ကြည့်ညှိနေတုန်းမှာ ကိုရင်ကလေးကလဲ သူလိုက်လာ
တာကို သိစေချင်တဲ့စိတ်နှင့် အဟင်း-အဟမ်းဟု ဆိုပြီး
ချောင်းသံပေးလိုက်တယ်။

ဒီတော့၊ ရဟန္တာကြီးက ထွက်ကြည့်ပြီး ငါ့ကပည့်
ဘယ်ပုံဘယ်နည်း ရောက်လာသလဲလို့ မေးတော့
ကိုရင်ကလေးကလဲ လိုက်ရှာပုံတွေကို ဖျော်တိတား
တယ်။ ပြီးတော့မှကိုရင်ကလေးကဆက်၍ အရှင်ဘုရား
စေတီတော်ကြီးကို မှူးမျှော်လို့နေတာက ဟုတ်ပါရဲ့၊
ဒါပေမဲ့ - ပူဇော်လှူဒါန်းစရာ လက်ထဲမှာ ဘာတခုမှ
မပါဘူး၊ ယခုအခါလှူဒါန်းစရာ ပန်းများရပါလျှင်မူ

စော်မျှင်ဘူးလားဘုရားလို့ လျှောက်ထားတယ်၊ ထိုအခါ မထေရ်ကြီးက ဘယ်နှယ် ပြောပါလိမ့် ကိုရင်က လေးရယ် အံ့ဘွယ်အထွေထွေ ဓမ္မမြေမှာ ဤမဟာစေတီကြီးကဲ့သို့ ထူးကဲသာလွန် ကြည်ညိုဘွယ်ကောင်း တဲ့စေတီတော်မြတ် အဘယ်မှာရှိသေးသနည်း ဤစေတီ မြတ်ကြီးမှာ မြတ်စွာဘုရား၏ ဓာတ်တော် မွေတော် စစ်များ အများဆုံး ဌာပနာထားတော်မူရာလဲ ဖြစ်ပေတယ်။

သို့ကလျှင် ကြက်သရေအသွယ်သွယ်တို့ဖြင့် တင့်တယ်သော အသဒိသ စေတီတော် ကြီးများကို လှူဒါန်းစရာ ပန်းများရလျှင် အလွန်ပင် ကောင်းလှပေသည်လို့ မထေရ်ကြီးက ကိုရင်ကလေးအား ပြောကြားလိုက်တယ်။ ထိုအခါ ကိုရင်ကလေးက ဒါဖြင့် ခဏလောက် ဆိုင်းတော်မူပါဘုရားလို့ လျှောက်ထားပြီး ဟိမဝန္တာတောတက်သို့ ပန်းခူးထွက်တော်မူတယ်။

ရတနာဂါထာ

ဂန္တောပုပ္ဖါနိဂဟေတွာ၊ ဟိမဝန္တာံဈာနိန္ဒိယာ၊
ပရိသဝနံပူရေတွာန၊ တုဒါသော ဝိပ္ပမာဂတော၊
တုဒါ၊ ထိုအခါ၌၊ သော၊ သာမဏေရော၊
ထိုလောကီဈာန်ရှင် ကိုရင်ကလေးသည်၊ ဈာနိန္ဒိယာ၊
ဟေဝှင်ခရီးလေဟုန်စီ၊ လျက်၊ အံ့၊ ချီးမကုန် ဈာန်

ဂုဏ်လွမ်းမိုး၍ ထုန်းတံခိုးဖြင့်၊ ဟိမဝန္တာ၊ ဝိမုတ္တိကြီးမြိုင်
 ကြီး၊ ဂနိုင်းကြီးမိုး၊ ခိုင်ပြီးဝေဆာ မာလာစုံပေါ် ဟိမ
 ဝန္တာတောသို့၊ ဂတိာ၊ မကြာခဏ အသာကြွလျက်။
 ပုပ္ဖါနိ၊ ရောင်စုံဝင်းဖန် သင်းရနံ့ဖြင့် ကြိုင်ပြန့်မွှေးထု
 ပန်းမျိုးစုံတို့ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ဂနိုင်းတခွင် ဈာန်ယဉ်ကွန့်
 မြိုး ရှာဖွေရူးလျက်၊ ပရိသာဝနံ၊ ရေစစ်ဘို့ရာ ယူဆောင်
 လာသည့် ပုဝါဖြူကလေးကို၊ ပွရေတွာ၊ ပန်းတွေ အ
 ပြည့်ထုပ်ခါထည့်၍၊ ဝိပ္ပ၊ အလျှင်အမြန် မကြာခင်ပင်၊
 အာဂတော၊ ဆရာ့ထံမှောက် ရှေ့တော်အောက်သို့ ပြန်
 ရောက်ခဲ့လေသည်။

ပန်းတွေတထုပ်ကြီးနဲ့ ပြန်လာပြီး၊ မထေရ်ကြီးအား
 ဆက်ကပ်လိုက်တယ်။ ဟိမဝန္တာတောကို ချက်ချင်း
 သွား ချက်ချင်းပြန်လာနိုင်တယ်ဆိုဒါ သာမညပုဂ္ဂိုလ်
 မဟုတ်ဘူး။ အံ့၊ ဩစရာကြီးပေါ့၊ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်
 ကြီးက ပန်းတွေကိုယူပြီး၊ အထက်တတိယ ပစ္စယံမှာ
 ပန်းမွှေရာခင်းပြီး ပူဇော်တယ်။ တတိယပစ္စယံ ပြည့်
 ပြန်တော့ ဒုတိယပစ္စယံကိုဆင်ပြီး ပန်းမွှေရာ ခင်းပြန်
 တယ်။ ဒနာက ပထမပစ္စယံမှာ ပန်းမွှေရာ၊ ထုတ်လာ
 တဲ့ပန်းတွေဟာ မကုန်နိုင်သေးဘူးတဲ့။

ထည့်တော့မထေရ်ကြီးက၊ ငါ့တပည့်သာမဏေရဲ့
 မင်းရူးလာတဲ့ ပန်းတွေဟာ မကုန်နိုင် ပါကလားလို့
 မိန့်တော်မူတယ်။

ကိုရင်ကလေးက ပုဝါဖြူကို ခါချတော်မူပါဘုရား

တယ်။ သည်တော့ ဆရာ မထေရ်ကြီးက၊ ငါ့တပည့်
 ပုထုဇဉ်တို့၏ ဈာန်တရားဟာ တောရှည် မတည့်ဘူးတဲ့။
 သည်ယိုမလုပ်နှင့်ဟုဆု်းမသော်လည်းမကြားချင်ပြုပြီး
 နေတယ်။ ဒါနဲ့ ကျောင်းသို့ပြန်ရောက်ပြီး၊ နံနက်အခါ
 မှာ ဆွမ်းခံကြွကြွသော်လည်းကိုရင်ကလေးတကောင်း
 ကင်ခရီးကနေပြီးလိုက်ပြန်တယ်။

ဒီလိုနဲ့ ကောင်းကင်က ဈာန်မျှ လာလိုက်တာ
 ပဒုမ္မာ ကြာအိုင်တခုပေါ် ရောက်လာတော့၊ မိန်းမပျို
 ကလေးတယောက်က ပဒုမ္မာကြာပန်းခူးရင်း သိချင်း
 ကလေးဆိုနေတာ ကြားလျှင်တဲ့။ သာယာတပ်မက်တဲ့
 တဏှာရာဂစိတ်တွေ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး၊ ကိုရင်ကလေး
 ဟာ ဓာခါထဲ ဈာန်လျှောကျရှာတယ်။

ရတနာဂါထာ

ဒီဇောဝိယ အာကာသတော၊
 ဣဒ္ဓိယာ သောပရာဇယံ။
 ဆိန္နပက္ခော ပတိတွာန၊
 တိရေအဋ္ဌာသိ တာဝဒေ။

သောသာမဏေရော၊ ဈာန်ယာဉ်ကိုစီး၊ ထက်ခရီးမှ
 ကြွပြီးလာပေ၊ ထိုသာမဏေကလေးသည်။ တာဝဒေ၊
 ချောလှယာဉ်ကျေး ပျိုကလေး၏ချိုတေးသံတွင်နားဝင်
 စူးစိုက် တဏှာခိုက်၍ ကြိုက်မရှက်သာ ထိုအခါ၌၊ ဆိန္န

ပက္ခော၊ အတောင်နှစ်ဘက်ဖြတ်လျက်၊ ပျက်စီးရှာသော
ဒီဇောဝိယ၊ မပျံ့နိုင်ရှာ မြေမှာလူးလျက်၊ ယက်ကန်ယက်
ကန်ပက်လက်လန်၍ နေသောဌာတ်ပမာကဲ့သို့။ ဣဒ္ဓိယာ
လောကီဈာန်ယာဉ် အတိဉာဉ်တန်ခိုး မြေလျှိုးမိဃ်းပျံ
အမျိုးမျိုး ဖန်ဆင်းနိုင်တဲ၊ အဘိုးတန် ဣဒ္ဓိပါဒ်ကြီးမှ
ပရာဇယံ ပရာဇယန္တော၊ တဏှာခေတ်ခိုက် အမိက်
ကွယ်ဖုံး အဆုံးကြီးဆုံး၊ အရှုံးကြီးရှုံးလျက်၊ အာ
ကာသတော၊ ဝေဟင်အာကာ အဇမ္ဘာတဝှင် ကောင်း
ကင်ပြင်မှ၊ ပတိတွာန၊ ဈာန်ယာဉ်ကွယ်ပလျှောကာကျ
လျက်။ တိရေ၊ မူးပွင့်စုံစွာ ထုန့်သင်ဖြင့် ရှိကြာအ
ပိုင် ပဒုမ္မာအိုင်၏ မွေးကြိုင်လွမ်းထ ကမ်းအစဉ်၊ အဋ္ဌာ
ထိ၊ အပူပိုလို ဖြူအပျိုကြောင့် အပူကိုပွား အငေးသား
ဖြင့် အဆွေးပွားကာရပ်တည်၍ နေရရှာလေထတည်း။

မိန်းမပျိုကလေး၏ချိုတေးသံသန္ဒအသံလှိုင်းကြောင့်
ဈာန်ကသိုဏ်း ပျက်ကျရတယ်။ တဏှာသံ ဗာရာသံ
တွေပါတဲ့ သန္ဒရုပ် အသံလှိုင်းဟာ ပုထုဇဉ် တွေရဲ့
ဈာန်ကသိုဏ်းကို တခဏချင်း လျှောကျစေနိုင်တယ်။

ဒါကြောင့်၊ ဆုရားရှင်က၊ ယောကျ်ားဆိုတဲ့ အဖို
သတ္တဝါတွေရဲ့ စိတ်ကို အဆွဲဆောင်နိုင်ဆုံး အသံမှာ
မိန်းမများရဲ့ အသံသာ ရှိတော့တယ်လို့ ဟောတော်
မူတယ်။

ပုထုဇဉ်တွေရဲ့ လောကီ ဈာန်ဟာ သယ်လောက်
တန်ခိုးကြီးကြီး၊ ပေမတဏှာနဲ့ စပ်လျဉ်း၍လာ တော့

မိနစ်ပိုင်းအတွင်း ပျက်စီးရတယ်။ သူငယ်မလေး ကြာ
အိုင်ထဲက တက်လာတယ် ဆိုရင်တဲ့။ ကိုရင်ကလေးက
စကားစပြီး ပြောလိုက်တယ်။

နှမရယ်-မင်းရဲ့ သိချင်းသံ သဒ္ဒါရုံ ကလေးကို
နှစ်သက်မိတဲ့အတွက် ငါ့မှာ-ကောင်းကင်က နေပြီး၊
ဈာန်လျှော့လို့ ကျွဲရပါပြီ။ မင်းကလေးဟာ အပျိုလှား
အဆိုလားဆိုတာ သိပါရစေလို့ ပြောလိုက်တယ်။

အဲဒီတော့ အပျိုကလေးက အပျိုဖြစ်တဲ့ အကြောင်း
ပြောပြပြီး ကိုရင်ကလေး လူမထွက်ချင်အောင် အိမ်မှု
ကိစ္စတွေ ဒုက္ခများကြောင်း အပြစ်ပြုပြီး ပြောတယ်။
ဒါပေမဲ့ ကိုရင်ကလေးကတော့ အိမ်မှုကိစ္စသော၊ ဒုက္ခ
သော နားမလည်၊ သုံးခွန်းသော စကားတို့သာ အ
တင်းပြောနေတယ်။

မိန်းကလေးကလဲ တဖက်ကတွေးပြီး စဉ်းစားပြန်
တယ်။ ဒီကိုရင်ကလေးဟာ ငါ့အတွက် ဈာန်လျှော့ပြီး
ကျရတာတယ်။ ငါ့သူ့အချစ်ကို လက်မခံတဲ့၊ စွန့်ပြစ်တို့
တော့ မတော်ဘူးလို့ စဉ်းစားမိပြန်တယ်။

အဲဒီလို စဉ်းစားမိတဲ့အတိုင်း မိန်းကလေးက သူ့
မိဘထံသွားပြီး အကြောင်းစုံ ပြောပြ ပြန်ရှာတယ်။
သည်တော့မှ သူ့မိဘတွေက လာပြီး ကိုရင်ကလေး
ကို ဆုံးမစကားပြောရှာတယ်။

ကိုရင်ကလေးရယ် စဉ်းစားပါနော် လူထုဝဆိုဒါ

အပေါ်ယံကြည့်ထောင့်မှာ ပျော်ရွှင်စရာ ကောင်းတယ်
လို့ထင်ရပေမဲ့၊ တကယ်တမ်းဆိုတော့ အလွန်တရာမှ
မိတ်ညစ်စရာ ဆင်းရဲလှပါတယ်။ အလွန် ဒုက္ခများလှ
တဲ့ လူ့ဘောင်ကြီးကို ကျောင်းတော်ကနေကြည့်ပြီး
ရွှေတောင်ကြီးလို့ မထင်လိုက်ပါနဲ့၊ တပည့်တော်တို့
မှာကော့ ကိုရင်ကလေးတို့လိုမြင့်မြတ်သော အဆင့်ကို၊
တက်လို့ ပါသော်လည်း၊ သံယောဇဉ် ဝန်ထုပ်တွေ
ကြောင့် မတက်နိုင်ပါ။

ကိုရင်ကလေးတို့မှာ၊ မြင့်မြတ်ချမ်းသာလှတဲ့ ဘဝက
နေပြီး၊ ဆင်းရဲလှတဲ့ လူ့ဘဝထဲကို ခုံမဆင်းချင်ပါနဲ့၊
သာသနာတော်မှာ အေးချမ်းသလောက်၊ လူ့ဘောင်
မှာ ဆင်းရဲလွန်းလှပါတယ်။ သတိထားတော်မူပါလို့
မိန်းကလေးရဲ့ မိဘနှစ်ပါးကလျောက်ကြားပြန်တယ်။

မိန်းကလေးရဲ့ မိဘတွေက၊ ဘယ်လိုပင် တရားချ
ဆုံးမစကား ပြောပေမဲ့၊ ကိုရင် ကလေး ကတော့
တဏှာပေမဆိုတဲ့ အချစ်မှာ မျက်စိမရှိဆိုသလို၊ ဆင်း
ရဲတာတွေ ဘာတွေ နားမလည်နိုင်ဘူး။ ငြင်း ဆန်
လို့သာ နေတယ်။ ဒီတော့ မိန်းကလေးရဲ့ မိဘတွေက
ကိုရင်ကလေးတပည့်တော်တို့ကို ပစ္စည်းရှင်တွေလို့ များ
ထင်နေပါသလား၊ ယက်ကန်းယက်နိုင်မှ စားသောက်
ရတဲ့ ဆင်းရဲသူများ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုရင် ကလေး
ယက်ကန်းယက် နိုင်ပါ့မလားလို့ မေးလိုက်တော့၊
ကိုရင်ကလေးကဝမ်းသာအားရနဲ့

လူဖြစ်လာတဲ့ တနေ့တော့ လူ့ကိစ္စတွေကို လုပ်ရ
မှာပေါ့၊ အခုဝတ်တို့သာ အဝတ်တထည်လောက် ပေး
ပါတော့လို့ အတင်းတောင်းတော့တယ်။ ပေမတဏှာ
ဆိုတဲ့ အဖို-အမကြိုက်မေတ္တာဆိုတာကလဲ အကြီး
ဆုံး၊ အစွဲလမ်းဆုံး တရားကြီး ဖြစ်တယ်။ သည်လို
ပေမတဏှာ မေတ္တာအတွက် အသက် အသေခံသွားတဲ့
လူတွေလဲအနန္တပေါ့၊ သည်တော့ ကိုရင်ကလေးကို
အပြစ်မတင်သင့်ဘူးပေါ့၊

အလောင်းတော်ကုသမင်းသော်မှ ပပဝတိဆိုတဲ့
အပျိုစဉ်အတွက် စဖိုအဝင်အထွက်မှာတမျိုး၊ ရှုံးတွက်
မှာတဖို၊ ဒုက္ခတွေစုံအောင် ခံခဲ့ရသေးတယ်။ အဲဒီလိုနဲ့
ကိုရင်ကလေးက အတင်းဘဲ၊ နားပူနားဆာ လုပ်ခါ
ပုဆိုးတောင်းလေတော့၊ ပါလာတဲ့ ပုဆိုး အပို
တထည်ကို ပေးပြီး၊ လူဝတ်လဲစေတော့တယ်။ လူဝတ်
လဲပြီး၊ အိမ်ခေါ်သွား၍ အိမ်ရောက်တော့မှလူကြီးစုံရာ
နှင့် ထိမ်းမြားမင်္ဂလာပွဲကို အကျယ်မချဲ့ဘဲ၊ အလွယ်နှင့်
လုပ်လိုက်ကြတယ်။

နောက်မကြာမှီဘဲ၊ ယက်ကန်း အတတ်ကို တတ်
အောင်သင်ပြီး၊ သူများ တွေလိုဘဲ၊ ယက်ကန်းရုံရှိရာ
အလုပ်ဆင်းရရှာတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကိုရင်လူထွက်ကလေး
ဟာ ယက်ကန်းရုံမှာ နေထွက်ကနေဝင် အလုပ်ဆင်းရ
တယ်။ တနေ့တော့၊ ထမင်းကဆာ၊ ဝမ်းကဟာပြီး နေ
တုန်း၊ နေကလဲမြင့် ဇနီးချောအလှယမင်းက ထမင်းချိုင့်

လက်မှာဆွဲပြီး၊ မရိုတယို၊ အမြဲနဲ့နေတဲ့ အချိန်ထက်
လွန်ပြီး နောက်ကျလို၊ ရောက်လာ၊ ထမင်းဆာဆာ
ခေါ်သကလေးက ဖြစ်လာတော့၊ ကိုရင် လူထွက်က
ထိလျက် နှင့် တမျိုးတဖုံထပြီး၊ ခေါ်သပုန်ကြွေး၊ ဆူပွက်
လိုက်ပြန်တယ်။

ရစနာဂါထာ

ပါသောဝ ဘောတိ အညေသံ၊

ဘတ္တံ ဟရိံသု ဣတ္ထိယော၊

သောထုဝံ အတိဝိရေန၊

ဣတိတဇ္ဇေသိ အာဂတော၊

ဘောတိ၊ အပျင်းထူလှ အို-ရှင်မ။ အညေသံ ၂ လို
ကသုတ်ကသက်ရယ်နှင့် အလုပ် တက်လာကြတဲ့ အ
လုပ်၊ လုပ်ဘက် သဟာယတို့၏။ ဣတ္ထိယော၊ အိမ်ဦး
နတ်သွင် ကိုယ်ချစ်လင်ကို အစဉ်ချစ်ပြီး၊ ချစ်ဖုန်းတို့
သည်း ပါတော့ဝ၊ အလုပ်ကိုသွား ချစ်သင်များအတွက်
အားတက်သရော နံနက်စောစောကပင်လျှင်။ ဘတ္တံ၊
ဟင်းရံတထွေ ငဝိနေတဖြာ တို့စရာတလှည့် အစုံထည့်
လျက် လင်၏တွက်တာ စားသောက်စရာထမင်းဟင်း
ကို၊ ဟရိံသု ဗျာကရာလျှင် အသေ့သဘာပ ငါချစ်လင်
စားစေတော့ရယ်လို့ ကျော့ကျော့ကလေး လာပို့ကြ
ကုန်၏။ ထုဝံ၊ အပျင်းထူလှ သင် ရှင်မမူကား။ အတိဝိ
ရေန၊ ဘယ်ရိုးစားနှင့် ချိန်းထားလို့သာ ဘယ်မှာလေ

လွင့် အချိန်တွေ အလွန်မင့်လျက်။ အာဂထော၊ တကယ်
 ဗျာ သည့်နေ့ဖြင့် ဆာလှပေါ့မလွဲသာသမိ၊ အသဲနာနာ
 နှင့်ပို့လာ၏။ ဣတိ၊ မျက်နှာထိမျက်နှာထားနှင့်တဖက်
 သားနှုမဒီကို ရှုတည်တည် အပလီမလှိုင်းဘဲ၊ သည့်အ
 တိုင်းပင်လျှင်၊ သော၊ ထိုကဲ့ရင်လူထွက်သည်၊ တဇ္ဇေသိ၊
 ပြူးတူးပြွာကလေး ဧေါပါပါဖြင့် မည့်ကာ ဝေါက်ငန်း
 လက်သီး လက်မောင်းတွေ တန်းလျက်၊ တခမ်းတနား
 ကြီး ချိန်းချောက်ပြောလေတော့ သတည်း။

ဟေ့.....ရှင်မ။ သူများ သားမယား တွေကတော့
 ကိုယ့်လင် အလုပ်ပင်ပန်းလို့ ဆာလှရော့မယ်ဆိုပြီး၊
 စောစောအချိန်မှီ လာပို့ကြတယ်၊ မင်းကတော့ ဘယ်
 မှာ အလေလိုက်နေလို့ ကိုယ့်လင်အတွက် ထမင်းပို့
 နောက်ကျ ရသလဲလို့ မျက်နှာထားနှင့် ဆူပြစ်လိုက်
 တယ်။

ဒီတော့၊ ကောင်မလေးက၊ အမယ် ကိုရင်လူထွက်
 ရဲ့ ရှင်သာယာ ဆူဘို့မလိုဘူး၊ သူများ သားမယားတွေ
 မှာတော့ ပစ္စည်းဥစ္စာ အဆင်သင့်ရှိလို့ အချိန်နှင့်ချက်
 ပြုတ်နိုင်ကြတယ်။

ကျမတို့မှာအော် ဆန်ရှာရ၊ ထင်းခွေမ၊ ရေခပ်ရနှင့်
 အစစအရာရာ မပြည့်စုံသည့်အတွက် နေဖြင့်မှတ်လာပို့
 ရတယ်တော့၊ ရှင်အစကတည်းက ကျမတို့ မပြောဘူး
 လား၊ အေးအေး စားသောက်နေချင်လျှင်၊ လူမထွက်
 ပါနှင့်လို့ အိမ်မှာဘာရှိတယ်၊ ဘာမရှိဘူးဆိုတာ၊ ရှင်

နားမလည်ဘူးလား။ ဆူဆိုသော သိတယ်ဟု ပြန်ပြော
လိုက်တယ်။

ရစနဂါယာ

ပသုတာနိ လောဏာဒိနိ၊
သန္တိတေ ယံပိကာရကာ၊
ဧကိကာယံ တုဝံကိဇ္ဇိ၊
နဇာနာတိ မယျံဃာရေ။

သာမီ၊ ဃာရာဝါသ အိမ်ကိစ္စကို ဘာမှမမြင် အို....
အရှင်း၊ တေသံ၊ လုပ်ဖော်လုပ်သား သူတပါးတို့အား။
လောဏာဒိနိ ထမင်းဟင်းချက်ရန် ဆား၊ ဆန်၊ ငပိ၊ လို
လေသေးမရှိအောင်။ ပသုတာနိ၊ ချိန်ခါမလင့်အသင့်ရှာ
ထားပြီးရှိကြပါကုန်၏။ ကာရကာပိ ချက်ဖော်ပြုတ်ဖော်
ကူတော်လေောင်ဘက်များသည်လည်း။ သန္တိ၊ တယောဝံ
တလက်ကူကာစွက်၍ လုပ်ကိုင်လျက် ရှိကြပါကုန်၏။
အဟံ၊ ဆင်းရဲပေစွ ကျွန်တော်မဟုတ်တော့။ ဧကိကာ၊ ကူ
တော်မူရိတ်။ တယောဝံကံထဲသောလျှင်တည်း။ တုဝံ၊ လူကိစ္စ
တွင်မမြင်တိမ်နက်သင်လူထွက်သည်။ မယျံ အိမ်အလုပ်
ကြောင့်စိတ်ရှုပ်ပါရ ကျွန်တော်မ၏။ ဃာရေ၊ သက်ကယ်
အမီး ကြူရိုးတိုင်ထူ ကြူဖျာကိုခင်း အိမ်အတွင်း၌။
ကိဇ္ဇိ၊ ဘာမရှိတယ်၊ ဘာရှိတယ်လို့ ငှက်ကွယ်မပြုတစုံ
တခုသောဂတ္ထုကိုမျှ။ နဇာနာတိ၊ လူရေးလူရာ ဘယ်ဟာ
ဘယ်မှန်း အကဏ္ဍားသို့ပင် မသိမမြင် ရှိပေ၏တကား။

အဲဒီလို - ကောင်မလေးက ခပ်နာနာကလေး ပြန်
ထုလိုက်တော့၊ ကိုရင်လူထွက်က၊ ဪ - နေမြင့်မှလဲ
ထမင်းကို လာပို့သေးရဲ့၊ ငယ်ကျိုး ငယ်နာ တွေပါ
ေါ့ကို ထိပါး ပုတ်ခပ်ပြောဆိုသေးရဲ့ - ဟု ဒေါသ
ထွက်ပြီး၊ ကဲ - မိုက်ထွတ်၊ မိန်းမ သေရော့လဟယ်
ဆိုကာ၊ လက်ထဲမှာရှိတဲ့ ယောက်လုံးတန်နဲ့ ပေါက်
လိုက်တယ်။

ကံဆိုးချင်တော့ ကောင်မလေး မျက်စိကို တည့်
တည့်ကြိုးမှန်ပြီး၊ တခါထဲမျက်စိပေါက်လို့ ကန်းသွား
ပါရော၊ အဲဒီအခါမှာ ကိုရင်လူထွက်က ရှိက်ကြိုး ငစ်
ကြိုးငိုပါလေရော ဆည်တော့အနားရှိယက်ကန်းသမား
တွေက၊ ကိုင်း-ဖြစ်ပြီးတဲ့အမှု ပြုပြင်လို့ ရမှာမှမဟုတ်
ဘူး၊ ငိုမနေနဲ့တော့၊ ကိုရင်လူထွက်ရယ်လို့ စိုင်းပြော
ကြတယ်။

ကိုရင်လူထွက်က၊ ကျုပ် ငိုတာဟာ၊ သူ့အတွက်
မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျုပ်ဆရာက အမိန့်ရှိဘူးတဲ့ စကားကို
ထတိရလို့ ဝမ်းနည်းပြီး ငိုတာပါလို့ ပြန်ပြောတယ်။

ရနာဂါထာ။

ဣဒမ ဝေါစ သန္ဓာယ၊
ဥပဇ္ဈာယော အနာဂတေ။
မဒ္ဒိတံကာဏ ဟတ္ထေန၊
ကိဉ္စူယံ တွံဒိဓိဿတိ။

မေ၊ဆုစကား ထောင်နားမနာ၊ တဏှာနောက်
လိုက် အကျွန်ုပ်မိမိ၏၊ ဥပဇ္ဈာယော၊ မိဘသဖွယ်
ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာ မထေရ် ကြီးသည်၊ ဣဒ်ကာရဏံ၊
တယောက်တယောက် ဖြောမတည့်၍၊ ခုကဲ့သို့ဖြစ်မည့်
အကြောင်းကို၊ သန္ဓာယ၊ တင်ကြို မြင်မြော် မှန်းရည်
ရော်လျက်၊ အနာဂတော၊ မကြာခင်ပ နောက်ကာလ၌၊
တွံ၊ ခုသော်အမှန် ဖျာန်ယာဉ် တံခိုး မြေမျိုးမိုးပျံ
စွမ်းအန် ကြီးသေ၊ သင်သာမဏေသည်၊ ကာ ဏ
ဟုတ္တေန၊ မျက်လုံးကွယ်ပျက် ယဉ်လက်ချက်ကြောင့်၊
ရုပ်ပျက်လေအင်မျက်မမြင် ယက်ကန်းသည်မကလေး၏
လက်ဖြင့်၊ မဇ္ဈိတံ၊ မဖွယ်မရာ တကယ်သာလျှင်နယ်ကာ
ထားအပ်သော၊ ကိဉ္ဇဝိယံ၊ လူရေတတ်တို့ မြင်ကပ်စရာ
ရသာကင်းစင် ပုံးရေချဉ်ကို၊ ပဝိဿတိ၊ စင်စစ်မှချ
ဆင်သောက်ရ ပေလိမ့်လတံ၊ ဣတိ၊ ဝစီမချို့ ဤသို့
ပင်လျှင်၊ အင်္ဂေါစ၊ တပည့်အတွက် စချီသည့် အချက်
ကြောင့် သိလျက်နှင့် မိန့်တော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

အဲဒီလို ကိုရင်လူထွက်က၊ သူငိုတာ မိန်းမအတွက်
မဟုတ်ပါဘူး၊ ဆရာရဟန္တာမထေရ်မြတ်မိန့်ခဲ့ဘူးသည့်
စကားကို သတိရလို့၊ ဝိမိတာပါလို့၊ ပြောရှာတယ်။

တကယ်ဆိုတော့၊ ကိုရင် ကလေးဟာ ဖျာန်အဘိ
ညာဉ်နှင့်ပြည့်စုံခဲ့သည့် တကဲ့တိဟိတ် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးပေ၊
ဒါပေမဲ့ အရိယာ မဟုတ်လေတော့၊ ကာမတဏှာ
ကြောင့် ဖျာန်အဘိညာဉ်တွေ ပျက်ပြိုးပြီး၊ ဘဝဆုံးခဲ့

ရတယ်။ ဧကံသော ဘုရားရှင် သာသနာနှင့် ကြံ့ကြံ့ ကံ
သည့်အခါ၊ မမေ့မလျော့ကြနှင့်၊ ပုထုဇဉ်တဝက လွတ်
မြောက်အောင် တရား သဘောအမှန်ကို သိမြင်အောင်
ကြိုးစားအားထုတ်ကြပါဟုဆိုက်ထွန်းလိုက်ရပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓရှင်တော် သာသနာတော်ကြီးနှင့်
တွေ့ကြုံဆုံစီးလာတဲ့အခါ၊ ပုထုဇဉ်တဝက လွန်မြောက်
၍ အရိယာနယ်အတွင်းသို့ရောက်ရန် တရားထူးတရား
မြတ်များကို ကြိုးစားအားထုတ်ကြပါဟုဆိုလိုပါသည်။

ကိုယ် သံသရာနှင့် ကိုယ်

သံသရာ လည်သည်ဆိုဒါ၊ ကိုယ် သံသရာနှင့်ကိုယ်
တဝမျိုးစုံ လည်ကြရပါသည်။ သံသရာ အစကားမသိ
နိုင်ချေ။

ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဘုရားကလည်း ၊ အနုမတဂ္ဂသုတ်၌
အနာဒိကောယံ သံသာရာ၊ ပုဗ္ဗကောဒိ နနာယတိ ဟူ၍
ဟောတော်မူ၏။

အယံသံသာရာ၊ ဤရုပ်နာမ်ခန္ဓာ အဝယတန ခါတ်
တို့၏ အကြောင်း အကျိုးစပ်၍ မပြတ်မလပ် ဆက်ကာ
ဆက်ကာဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော သံသရာကြီးသည်။
အနာဒိကော၊ မသိအပ်သော အစရှိ၏။ (ဝါ) သိ အပ်
သောအစကားမရှိ။ ပုဗ္ဗကောဒိ၊ အစရှည်ဝေးရှေးဖြစ်
သောအစွန့်ကို။ နနာယတိ၊ မသိအပ်ရာ မသိနိုင်ရာ။

သံသရာဟူသည်၊ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန် ပြန်လွန်ဖွဲ့စည်း၍
အစဉ်မပြတ် အကြောင်းအကျိုး ဆက်စပ် ယှဉ်တွဲ နေ

သော ခန္ဓာအစဉ်၊ အာယတန အစဉ်သည် သံသရာ အ
ယာဉ်ကြီးဖြစ်၍နေသည်ကိုဆိုလိုသည်။ ခန္ဓာအာယတန
ခါတ်မှတစ်ပါး သံသရာဟူ၍ မရှိချေ။

သံသရာဟူသည် အနန္တရပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်ပြန်လွန်
ဖွဲ့စည်းနေမှုကိုပင် ခေါ်ဝေါ်သည်။ အကြင် မျှလောက်
သော ခန္ဓာစသော တရားတို့သည်၊ အနန္တရသတ္တိဖြင့်
ဆက်ကာဆက်ကာ ကျေးဇူးပြုမှုသည်ရှိသေး၏။ ထိုမျှ
လောက်သော သတ္တဝါသည်၊ သံသရာဝဋ်မှ မကျွတ်
လွတ်ရသေးချေ။ အကြင်အခါ ခန္ဓာစသော တရားတို့
သည် အနန္တရသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုမှု မရှိတော့ချေ။
ထိုအခါ သိသတ္တဝါသည် သံသရာ၏ အဆုံးကို ပြုရ
သည်မည်တော့၏။

သံသရာသည်၊ ဓမ္မဒိဋ္ဌာန်အားဖြင့်၊ တပါးသာ ဖြစ်
ထော်လည်း၊ ပုဂ္ဂလဒိဋ္ဌာန်ဖြင့် ဝေဖန်ပါမူ၊ ဦးဖြူ၏ခန္ဓာ
အစဉ်သည် ဦးဖြူ၏သံသရာ၊ ဦးမဲ၏ ခန္ဓာအစဉ်သည်
ဦးမဲ၏ သံသရာဟူ၍ ရကောင်းသောကြောင့်၊ သံသရာ
သည် တရမဟုတ်ဟု ဆိုရမည်။

သဗ္ဗညုသခင် ဘုရားရှင်သည် မိမိ၏သံသရာအစဉ်
ကို မိမိကိုယ်တိုင် ရှေးဦးစွာ ဖြတ်တော်မူ၍၊ ဝေနေယျ
ကြာသတ္တဝါတို့အား သံသရာ ဖြတ်ပုံလမ်းအစဉ် နည်းနု
ယကိုပြတော်မူ၍ သံသရာအဆုံးကိုပြုစေတော်မူသည်။

သံသရာဟူသည်၊ အချို့သူတို့ မှတ်ထင်ကြသကဲ့သို့
တရတည်းသာဖြစ်အံ့။ ထိုတရသော သံသရာကို ရှေးဦး

စွာဖြတ်ကင်းငြိမ်းစေတော်မူပြီးသော သုံးလူထွဋ်တင်
 ဘုရားရှင်နှင့်ပင်၊ သံသရာကိစ္စပြီးစီး၍၊ ကျန်သတ္တဝါ
 တို့သည် သံသရာမှ လွတ်မြောက်မှု ထုတ်ငန်းတခုကိုပြု
 ဘွယ်ကိစ္စ မလိုတော့ပြီ၊ ထိုသို့ မလိုသည်လည်းမဟုတ်
 ချေ၊ ကိုယ်စီကိုယ်၌ သံသရာမှ လွတ်မြောက်မှုထုတ်ငန်း
 စုကို အပန်းတကြီးပြုကြရသောကြောင့် သံသရာသည်
 ကိုယ် သံသရာနှင့်ကိုယ်ဟူ၍ သိသာလှပေသည်။

ဘုရားပွင့်သောကာလ

ဘုရားပွင့်တယ်ဆိုတာသည်း၊ အချိန်အခါကာလကို
 ကြည့်၍ ပွင့်တော်မူတယ်၊ တသိန်းတန်းမှ အထက်ဖြစ်
 သော အသက်တန်းသည်၊ ဘုရားပွင့်တော်မူသော ကာ
 လမဟုတ် တသိန်းတန်းထက် လွန်သော အသက်တန်း၌
 ဖြစ်ကြကုန်သော သတ္တဝါတို့အား၊ ဇာတိဇရာမရဏတို့
 သည်မထင်ကုန်၊ ရှည်သော အသက် ရှိကြကုန်သော
 သတ္တဝါတို့အား၊ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်တို့က နေလုံးစုံသောရုပ်
 နာမ်တရားတို့သည်၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ တို့သာ ဖြစ်
 ကုန်၏ဟု ဟောတော် မူငြားကုန်သော်လည်း ဤအနိစ္စ၊
 ဒုက္ခ၊ အနတ္တ တို့ကို အဘယ်ကြောင့် ဘုရားရှင်တို့သည်
 ဟောတော်မူကြပါသနည်းဟု ပြောဆိုကြလျက်၊ တရား
 တော်ကို မနာလိုကြကုန်၊ တရားတော်ကို ယုံကြည်မှု
 မရှိကြကုန်။

ဘုရားရှင်တို့၏ တရား ဒေသနာတော်ကို ယုံကြည်
 မှုမရှိခြင်းကြောင့် ရှည်သော အသက် ရှိကုန်သော

သတ္တဝါတို့သည်၊ ထူးမြတ်သော တရားတော်ကို သိမြင်
ခြင်းမရှိလေသော်၊ ဘုရားရှင်တို့၏ အဆုတ်အမ ဖြစ်သော
ဘုရားဒေသနာတော်သည်၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှထွက်
မြောက်ရာ၊ အဆုတ်အမ မဖြစ်နိုင်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့်
တသိန်းတန်းမှ အထက်ဖြစ်သော အသက်တန်းသည်
ဘုရားပွင့်တော်မူရန် အချိန်ကာလ မဟုတ်ပေ။

တရာတန်းမှအောက်ယုတ်သော အသက်တန်းသည်
ဘုရားပွင့်တော်မူရန်ကာလမဟုတ်၊ တရာတန်းအောက်
ယုတ်သောအသက်တန်း၌ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်
ထူပြောသော ကိလေသာ ရှိကြကုန်၏။ များသော ကိ
လေသာရှိကြကုန်သော သတ္တဝါတို့အား၊ ဘုရားရှင်
တို့၏ အဆုတ်အမ ဩဝါဒသည် အဆုတ်အမဩဝါဒ အ
ရာ၌မတည်။ ထို့ကြောင့် အနှစ်တရာတန်းအောက်ယုတ်
သောအသက်တန်းသည် ဘုရားပွင့်တော်မူရန် ကာလ
မဟုတ်။

ဘုရားပွင့်ရန်ကာလ

တသိန်းတန်းမှ တရာတန်းအတွင်းဖြစ်သော ကာလ
သည်၊ ဘုရားပွင့်တော်မူရာ ကာလဖြစ်လေသည်။ တ
သိန်းတန်းနှင့်တရာတန်းအတွင်း၌ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါ
တို့သည်၊ ဘုရားရှင်တို့၏ တရားဒေသနာတော်ကို ယုံ
ကြည်စွာနာယူကြလျက်၊ တရားထူးကို သိကြကုန်၏။
ထို့ကြောင့် ပုထုဇဉ်အဖြစ်ဖြင့် ဘဝရာထောင် စည်းစိမ်
ခံစားပျော်ပါး၍ နေရသည်ထက် တရားသိမြင်သူ အမြင်

မှန်ရသူ အရိယာအဖြစ် တနေ့တရက် အသက်ရှည်
ရခြင်းက ဖြစ်သည်ဟု ပညာရှိများ ဟောကြားခြင်း
ဖြစ်သည်။

ပြဇ္ဇာ

လင်းတပို့သဏ္ဌာန် တောင်ထွင့်ကြီးဖြင့် မားမား
စွင့်စွင့်ကြီးရှိသော ဂိဇ္ဈကုဋ်ခေါ် တောင်ကြီး ပေါ်မှ
ရဟန်းတော်နှစ်ပါး ဆင်းသက် လာသည်ကို လွန်စွဲ
သော နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်ကျော်ခန့်၏ တနေ့သော
နံနက်ခင်းဝယ် တွေ့ရှိရသည်မှာ လွန်စွာမှ ကြည်ညို၊
ဘွယ် ကောင်းလှပေတော့သည်။

တနေရာသို့ အရောက်တွင် -ရှေ့မှ ကြွလာ သော
ရဟန်းသည် အသံအနည်းငယ် ထွက်လာသည့်အထိ၊
ပြုံးရယ်တော်မူလေရာ၊ နောက်ပါးမှ ပါ၍လာသော
ရဟန်းတော်က....

အို....အရှင်မောဂ္ဂလန်၊ ဘာကိုမြင်၍ စိတ်တွင်တွေ
ပြီး၊ ပြုံးရယ်ပါသနည်းဟု မေးလေ၏။ ထိုအခါ ရှေ့
မှကြွလာသော အရှင်မောဂ္ဂလန် မထေရ် ရဟန်း
တော်က။

ငါ့ရှင် ...လက္ခဏာ၊ ဒီအကြောင်းကို မေးသို့ အချိန်
မကျသေးပါ။ မြတ်စွာဘုရားရှေ့ ရောက်မှ မေးပါ
တော့ဟု ပြန်လည်ဖြောကြားလေသည်။ ထိုအချိန်ဝယ်
မြတ်စွာဘုရားသခင်မှာ၊ ဝေဠုဝန် ကျောင်းတော်ဝယ်၊
သီတင်းသုံး၍ နေတော်မူခိုက်ဖြစ်လေသည်။

သို့နှင့်၊ ရဟန်းတော် နှစ်ပါးဖြစ်သော အရှင်မောဂ္ဂ
လောနီနှင့် အရှင်လက္ခဏာတို့သည်၊ ရာဇဂြိုဟ်မြို့တွင်းသို့
လှည့်လည်ကာ၊ ဆွမ်းခံကြံပြီးမှ မြတ်စွာဘုရား ရှိရာ။
ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်သို့ လာခဲ့ကြပြီး၊ မြတ်စွာဘုရား
အားရှုခိုးဦးချကာ ထိုင်၍နေကြလေ၏။

ထိုအခါဝယ်၊ အရှင်လက္ခဏာက ယခင်ပြုံးရယ်ခြင်း
အကြောင်းကို အရှင်မောဂ္ဂလောနီအား မေးတော်မူ၏။

ငါ့ရှင် - လက္ခဏာ၊ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ အဆင်းဝယ်
ငါသည် ကိုယ်လုံး ကိုယ်ထည် အလွန် ကြီးမားကာ၊
သုံးဂါရုတ်မျှရှိသော ပြိတ္တာကြီးတကောင်ကို မြင်ခဲ့ပေ
သည်။ သူ၏ကိုယ်မှာ သူ့ကိုယ်နှင့် တူသော်လည်း၊ သူ
၏ဦးခေါင်းမှာမူ ဝက်နှင့်တူ၏။ သူ၏ အမြီးကားပါး
စပ်ထဲမှာပေါက်၏။ ပါးစပ်မှ ပိုးလောက်များ တဖွား
ဖွား ထွက်ကျလျက်ရှိ၏။ သည်သတ္တဝါမျိုးကိုတယ်တုန်း
ကမှ မမြင်ဘူးပါ။ ဒါကြောင့် အဲဒီသတ္တဝါကြီးကို မြင်
မိသဖြင့် ငါရယ်မိပါသည်ဟု အရှင်မောဂ္ဂလောနီက ဖြေ
ကြားတော်မူလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားက၊ ရဟန်းတို့ ငါ့တပည့်များကား၊
မျက်စိအမြင်ရှိပေစွ၊ ငါဘုရားသည် ဗောဓိမဏ္ဍိုင်မှာ
နေ့စဉ်ကပင်၊ ထိုဝက်ပြိတ္တာကို မြင်ခဲ့၏။ သို့သော်-မ
ကြည်သောသူတို့အား၊ အကျိုးယုတ်အံ့စိုး၍ မဟော
ကြားဘဲ နေခဲ့ပေသည်။ ယခုမူကား၊ မောဂ္ဂလောနီကို
သက်သေပြု၍ ဟောကြား ပေအံ့ဟု မိန့်တော်မူပြီး။

ရဟန်းများတောင်းပန်သဖြင့် ဝက်ပြိတ္တာ၏ အတိတ်ကံ အကြောင်းကို ဖွင့်ဟဟောကြားတော်မူ၏။

ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ၏ လွန်ခဲ့သော အန္တရကပ်ဝယ်၊ ပွင့်တော်မူခဲ့သော ကဿပ မြတ်စွာဘုရား လက်ထက် တော်ဝယ်၊ မထေရ်နှစ်ပါး တို့သည်၊ အလွန်ရင်းနှီး ခင်မင်စွာ အညီအညွတ် နေခဲ့ကြလေသည်။ အကြီး မထေရ်မှာ ဝါတော်(၆၀)ရှိ၍၊ အငယ်မှာ(၅၉)ဝါ ရရှိပြီး ဖြစ်လေသည်။ အငယ်မထေရ်သည် အကြီး၏ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကိုပြုစုကာ၊ သာမဏေကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်ပေး၏။ ၎င်းတို့နေရာ ကျောင်းသို့ တနေ့သော အခါဝယ်၊ ဓမ္မကထိက ကိုယ်တော်တပါး ရောက်၍ လာလေသည်။

ထိုနေ့ကား၊ တရားပွဲရှိသော နေ့တနေ့ ဖြစ်လေသည်။ မထေရ်နှစ်ပါးက ဓမ္မကထိက ကိုယ်တော်အား ချီးကျူး၊ ဖြောက်စား၊ သူးတင်ကောင်း ငါတို့အား တရားဟောပါဟုတောင်းပန်၍၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဟောသော တရားကိုနာယူကြ၏။ မထေရ်နှစ်ပါးကား ဓမ္မကထိက ရပေပြီဟု ဝမ်းသာအားရဖြစ်ခါ၊ ကျောင်းပတ်ဝန်းကျင်၊ ရွာများသို့ ဆွမ်းခံ ထွက်ရာတွင် ခေါ်ဆောင်၍ သွား၏။ ပဌမနေ့တွင် တရွာသို့သွား၏။ နောက်တနေ့တွင် အခြားတရွာသို့ သွား၏။ ဤသို့ ဆွမ်းခံရင်း ဓမ္မကထိကအား တရားဟောခိုင်း၏။ လူအများကလည်း နောက်နေ့နောက်နေ့များအတွက် ဘိတ်မန်ကြ၏။

မဇ္ဈကထိကသည်၊ စိတ်သဘောထားနူးညံ့သိမ်မွေ့၊
 လှစွာသော မထေရ်နှစ်ပါးအား ကျောင်းမှ ထွက်သွား
 စေပြီး၊ ကျောင်းကိုရအောင် အကြံထုတ်လျက် ရှိလေ
 သည်။ တနေ့တွင် မဇ္ဈကထိက ကိုယ်တော်သည် မထေရ်
 ကြီးထံမှ အခြား ရဟန်းများနှင့်အတူ ပြန်လာပြီးမှ က
 ကြံမိထပ်၍သွားပြီး၊ အရှင်ဘုရား ပြောစရာ ရှိပါသည်
 ဘုရားဟုလျှောက်၏။ မထေရ်ကြီးက ကိုယ်တော် ပြော
 စရာရှိလျှင် ပြောသာပြောပါဟု ဆိုသောအခါ တခုခု
 ကို စဉ်းစား ထကဲ့သို့ လုပ်၍ မကောင်းပါဘူးလေ မ
 ပြောတော့ပါဘူးဟုဆိုခါ ပြန်လာခဲ့၏။

မထေရ်ငယ် ထံသို့လည်းသွားခါ၊ ထိုနည်းအတိုင်း
 လုပ်၏။ ဤသို့ နှစ်ခါ သုံးခါ လုပ်လေသော်-တနေ့တွင်
 မထေရ်ကြီးက စိတ်စနောင့်စနင်း ဖြစ်ပြီး၊ ကိုယ်တော်
 ပြောစရာရှိတာ ပြောပါဟု မရမက ပြောခိုင်းလေရာ၊
 မပြောခြင် ပြောချင်လုပ်လျက်၊ မဇ္ဈကထိကကိုယ်တော်
 က တိုးတိုးကလေး လျှောက်ထားလေ၏။

အရှင်ဘုရား၊ မထေရ်ငယ်နှင့် အတူ သုံးဆောင်မှု
 ရှိပါ့ရဲ့လားဘုရား၊ သူကတပည့်တော်ကို ကိုယ်တော်
 ကြီးကို ပေါင်းချင်ရင်ကြည့်ပေါင်းပါဟုပြောပါသည်
 ဘုရားဟု လျှောက်ထား ပြောကြား လေရာ၊ မထေရ်
 ကြီးက ငါတို့မှာ ယနေ့အထိ စိတ်သဘောတူ နေခဲ့ကြ
 ပါသည်။ ငါ့အပေါ်မှာ အပြစ်မပြုပါဘူးဟု ပြောပင်
 ပြောသော်လည်း၊ စိတ်ထဲတွင်ကား မကောင်းလှဘဲ၊

ဒေါသဖြစ်လျက်ရှိလေသည်။ ဓမ္မကထိကသည် မထေရ်ငယ်အားလည်း၊ ထို့အတူ ပြောကာ ဒေါသဖြစ်ပြီး၊ စိတ်ပမ်းကွဲအောင် ပြုခဲ့လေသည်။

ဘယ်တုန်းကမျှတဦးနှင့်တဦးခွဲကာဆွမ်းခံဝင်လေ့မရှိသော မထေရ်နှစ်ပါးမှာ နောက်တနေ့ဝယ်၊ စရပ်တွင်ဆုကြွရာမှ မထေရ်ငယ်က မထေရ်ကြီး၏ သပိတ်သင်္ကန်းကို လှမ်းယူရ ကောင်းနိုး-မကောင်းနိုးစဉ်းစားကာ မထေရ်ကြီးထံကပ်သွားလေကာ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကိုလှမ်းယူ၏။ ထိုအခါ မထေရ်ကြီးသည်၊ အို - ဆိုနိုင်ခက်သောသူ သွားလေလေ၊ ငါ၏သပိတ် သင်္ကန်းကို မကိုင်နှင့်ဆိုလေရာ၊ မထေရ်ငယ်ကလည်း အရှင်ဘုရားတပည့်တော်ကို ဒီကျောင်းကိုများ မက်နေတယ် ထင်လို့ လားဟုပြောကာ၊ သူ၏ သပိတ် သင်္ကန်းများကို ယူပြီးထွက်သွားလေ၏။ မထေရ်ကြီးကလည်း ထို့အတူ ပြောကာ ထွက်သွားပြန်လေသည်။

မထေရ်နှစ်ပါးကား၊ တဦးကိုတဦးကျောမှိုင်းကာ၊ တဦးကရှေ့သို့ တဦးကနောက်သို့ ကြွသွားကြလေကုန်၏။ မည်သည့်အခါကမျှ ခွဲခွါ၍ မသွားဘူးသော ညီရင်းအကိုသဖွယ် ခင်မင်ရင်းနှီးကြသော ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ပါးမှာ ဓမ္မကထိက၏ရုံးတိုက်ချက်ကြောင့် ကွဲခဲ့ကြရလေပြီ။

ဓမ္မကထိက ကိုယ်တော်ကား၊ အရှင်ဘုရားတို့ မတော်ပါဘူးဘုရား၊ ပြန်ကြွကြွပါဘုရား၊ ဒီလိုမလုပ်ကြပါနှင့်ဘုရားဟု ဟန်ဆောင် ဆွဲလားငင်လား လျှောက်

ကြားလား လုပ်ဆောင် သော်လည်း၊ မထေရ်နှစ်ပါး
ကား ပြန်မလာကြတော့ပေ။

ဓမ္မကထိက ရွာတွင်းသို့ ဆွမ်းခံဝင်လျှင် လူအများ
က မထေရ်နှစ်ပါး ဘာကြောင့် မပေါ် လာကြောင်း
မေးမြန်းရာ၊ သင်တို့ ကိုယ်တော်နှစ်ပါးသည် ညဉ့်အခါ
က ရန်ဖြစ်ကြလေသည်၊ ငါတောင်းပန်သော်လည်း မ
ရ၊ ထွက်သွားကြကုန်ပြီဟု ပြောလေရာ၊ ပညာ မရှိသူ
များမှာ ကိုယ်တော်ပြောသည့်အတိုင်း၊ အဟုတ်မှတ်ကြ
ကုန်၏။ ပညာရှိသူများကား ငါတို့ အရှင်ကောင်းများ
မှာ ဘာအဖြစ်မျှ မတွေ့ဘူးပေ၊ ကေန္တ-ဒီကိုယ်တော်
ရှုပ်မှာဘဲဟု တွေးတောကြကုန်၏။

မထေရ်နှစ်ပါးမှာလည်း ထွက်သွားသောနေ့မှစ၍
တနေ့မျှ စိတ်မချမ်းသာကြပေ၊ မထေရ်ကြီးက မထေရ်
ငယ်သည်၊ မနေ့တနေ့ကမှ မြင်ရ ပေါင်းသင်းရသော
ဓမ္မကထိကအား ဤစကားမျိုး ပြောရက် ပေသည်ဟု
တွေး၍ စိတ်မကောင်း ဖြစ်နေသကဲ့သို့ မထေရ်ငယ်မှာ
လည်း၊ ထို အတူတွေးကာ စိတ်မကောင်းဖြစ်နေ၏။ သို့
နှင့် စာပေကို၎င်း၊ တရားကို၎င်း အားမထုတ်နိုင်ဘဲ၊
နှစ်ပါးလုံး စိတ်မကောင်း ဖြစ်ခြင်းဖြင့် အနှစ်ပေါင်း
တရာကျော်အချိန်ကြာခဲ့ကြလေရာ၊ တနေ့တွင်ကျောင်း
တကျောင်းဝယ် အတူဆုမိကြလေတော့သည်၊ နေရာ
ထိုင်ခင်းပေးရာတွင် တကျောင်းထဲ တခန်းထဲအတူဆု
မိစဉ်ဝယ်တဦးကိုတဦးမှတ်မိကာမျက်ရေကျကြကုန်၏

မထေရ်ငယ်သည် မထေရ်ကြီးအား၊ ရှိခိုးကာ တပည့်တော်သည် ဘယ်သော အခါကမျှ အရှင်ဘုရားတို့အား စိတ်ဖြင့် ပင်မပြစ်မှားခဲ့ဘူးပါလျက် ဓမ္မကထိက ရဟန်းကို ဤသို့ ဘာကြောင့် ပြောပါသလဲ ဘုရားဟု လျှောက်၏။ မထေရ်ကြီးက သူ-ဘာတခွန်းမျှ မပြောမိကြောင်း သူ့အားလည်း ဓမ္မကထိက ကိုယ်တော်က မထေရ်ငယ်က ဤသို့ ပြောပါသည်ဟု ပြောကြောင်း ပြောပြလေရာ၊ သူမပြောရကြောင်း မထေရ်ငယ်ကရှင်းပြပြီး၊ ငါတို့ကို ကွဲပြားအောင် ပြုချင်လို့ ၎င်းတိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်ဟု သိရှိကာ၊ အနှစ်တရာပတ်လုံး စိတ်မကောင်းခဲ့ရသမျှ ထိုအခါမှ စိတ်ချမ်းသာ ကြရလေတော့၏။

မထေရ်နှစ်ပါးသည်၊ သင့်တင့်ညီညွတ်လျက် ဓမ္မကထိကအား ကျောင်းမှ နှင်ထုတ်ကုန်အံ့ဟု တိုင်ပင်၍ ပြန်သွားကြရာ ကျောင်းသို့ရောက်လေသော်၊ ဓမ္မကထိက ရဟန်းသည် ဆီး၍ ကြိုလေ၏။ သပိတ်သင်္ကန်းတို့ကို ထွမ်းယူ၏။ ထိုအခါ မထေရ်နှစ်ပါးက သင်သည် ဤကျောင်းဝယ်နေခြင်း၌၊ မသင့်လျော်ပေဟု လက်ဖျစ်တီး၍ နှင်ထုတ်လေသော် ဓမ္မကထိကမှာ ထွက်ပြေးရလေ၏။ ထိုရဟန်းသည် အနှစ် နှစ်သောင်း ပါတ်လုံး ကျင့်ခဲ့တဲ့ ရဟန်းတရားသည်လည်း တည်ကန့် စေခြင်း၌၊ မစွမ်းနိုင်ဘဲ၊ သေလေသော် အဓိဝီဇရေ၌၊ တဆူသော ဘုရားရှင်၏ အကြားကာလ ပါတ်လုံး၊ ခံခဲ့ရလေပြီးမှ

ဝိဇ္ဇာကုသိုလ်တောင်ဝယ်၊ ဝက်ဖြူတ္တာဖြစ်ခါ ဆင်းရဲခံ၍နေ
ရပြန်သည်ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူပြီး။ ဝစီ
ဒုစရိုက်လေးပါးကိုရှောင်ကြဉ်ပြီး။ နှုတ်ကို စောင့်စည်း
သင့်ကြောင်း၊ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံး သုံးပါးလုံးကို စောင့်
စည်းသင့်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ဟောကြားတော် မူပြီး
သည့် အဆုံးဝယ် အများပင်သောတာပန်စသည် ဖြစ်
ကြရလေကုန်၏။

ယမမင်းကြီး ရုံးထိုင်၍ စစ်ပြီ

ရဲပြည်၌ ယမမင်းကြီး ဦးစီး၍၊ ရဲသားတို့အား
ဥပဒေစည်းကမ်းအရ ရုံးထိုင်စစ်ဆေးခြင်း။

ယခုအခါ၊ ဗုဒ္ဓ ရှင်တော် သာသနာတော်ကြီးနှင့်
ဘဝဘဏ္ဍေ ကြုံတွေ့ကြရသည့်အခါ၊ စိတ်ကောင်းက
လေးတခုသားပါ သူတပါးက မသို မှုံးထားစိတ်ဖြင့်
မကောင်းပြောသော်၊ ကိုယ်ကလည်း ပြန်ချေ ပထော်
လည်း မအောင်နိုင်သေးပါ။ သူကပြောလျှင် ကိုယ်က
သီးခံစိတ်ဖြင့် သူ့အား မေတ္တာရှိပါ။ မေတ္တာရှိလျှင်
သူသည် မကြာမှီ ဒုက္ခတွေ့တော့၏။ ကိုယ် ကိုယ်လည်း
ကယ်မသူ ပေါ်လာတော့သည်။ ဤကား တရား သ
ဘောပင်တည်း။

ကိုယ်၏ချမ်းသာခြင်း၊ စိတ်၏ချမ်းသာခြင်းကို ရနိုင်
စေရန် မကောင်းမှုနှင့် ရင်းနှီးရသည်မဟုတ်၊ ကောင်း
မှုနှင့်သာ ရင်းနှီး ရှာဖွေရသည်ဖြစ်ရာ၊ ဤအချက်ကို
သတိပြုရသည်။ မကောင်းမှု ပြုလုပ်နေသော သူသည်

မကောင်းမှုကိုသာ ပွားများလျက်၊ တခဏမျှ စံစားရသော အကျိုးကိုခံစား ရသောအခါ ပျက်စီးရသည်။

အကယ်၍ များ ငဲ့ကျသွားမှဖြင့် လူ့ဘဝပြန်ရောက် ဘို့ခဲယဉ်းထွပေသည်။ လူပြည်၌ အကုသိုလ်အားကြီးသူ ကိုအရှင်လတ်လတ်ငဲ့ သားတို့လာဆွဲတတ်ကြသည် ရေဝတီမင်းသို့သည် ငဲ့သို့ရောက်ပုံ ကြည့်ခြင်းအား ဖြင့် သိနိုင်သည်။ သေခါနီးအခါ လူနီ-လူနက်ကြီးတွေ လာပါသည်ဟု နိမိတ်ထင်လာလျှင် ငဲ့သို့ လားကြရ မည့်နိမိတ်ပင်ဖြစ်သည်။ ဤနိမိတ် များသည် အခြား မဟုတ် ငဲ့ထိန်းတို့၏ လာခေါ်ယူဆောင်မှုပင်ဖြစ်သည်။

ငဲ့ကြီးရှစ်ထပ်တွင် တဘုံတဘုံ၌ အငယ်ဆုံး ငဲ့ ခံရာ ဌာနသည်။ ယူဖန်သများစွာ ကျယ်ဝန်းလျက် ရှိ သည်။ ထိုဌာနကြီးဝန်းရံ၍ ကုန်းရန်ကပတ်တောတောင် အရပ် မြေကွက်လပ်ကြီးတွင် အရပ်လေးမျက်နှာမှ ငဲ့ မင်းကြီးတို့၏ ရုံးတော်ကြီး တခုစီရှိ၏။

ငဲ့မင်းဆိုသည်ကား၊ စတုမဟာရစ် နတ်မျိုးတွင် အကြီးဝင်သော ယာမာခေါ် နတ်ပြိတ္တာ တန်ခိုးကြီးပေ သည်။ အပါယ်ပြိတ္တာမျိုးမဟုတ်။

ငဲ့ထိန်းဆိုသူသည်၊ စတုမဟာရစ်ဘုံတွင် အကြီး ဝင်သောကြမ်းတန်းသောဘိလူးယက္ခမျိုးတို့ပေတည်း။

လူပြည်မှစတ၍ ငဲ့ဘုံသို့ ကျားရောက်ကုန်သော သူ တို့သည် ၂-မျိုးရှိ၏။ အကုသိုလ်ကံ အားကြီးသောသူ တမျိုးမှာ လူပြည်က စတုမဟာရစ်၊ ငဲ့ခံရာ ဌာနသို့ ဦး

တိုက်ရောက်၍ ငရဲဒုက္ခကိုခံကြရကုန်၏။ (ငရဲမင်းကြီး ငရဲထိန်းတို့နှင့်မဆိုင်)။

အကုသိုလ်ကံ၊ ဘုသိုလ်ကံ ရောနှောလျက် ရှိသော သူတို့မှာ လူ့ပြည်မှစတ၍ ငရဲဘုံသို့ ရောက်ကြသော အခါ ငရဲခံရာဌာနသို့ တိုက်ရိုက်မရောက်ကြမူ၍ ဤမြေ ကွက်လပ်ကြီး၌ ငရဲမင်း ငရဲထိန်းတို့နှင့် စပ်ဆိုင်ကုန်၏။

ငရဲထိန်းတို့သည် လူဘုံမှ ငရဲပြည်သို့ သွားကြကုန်၍ မြေကွက်လပ်၌ ကျရောက် ကုန်သော ငရဲသားတို့ကို ဘင်းယူကုန်ပြီးလျှင် ညှင်းဆဲခြင်းပြုကြကုန်၏။

ယာမမင်းကြီးကား၊ ဤလူ့ဘုံမှ ငရဲဘုံသို့ သွားကြ ကုန်၍၊ ရုံး၊ ကက်ရုံးထိုင်ကြကုန်၏။ ထိုငရဲထိန်းတို့အပေါ် ၌ သင်ငရဲထိန်းတို့ သင်တို့သည် ငရဲသားတို့ကို ဘင်း ယူရရှိကြကုန်သည်ရှိသော် ငရဲအပြင်သို့ မချွတ်ကြကုန်လင့် ငါတို့ရုံးတော်မှစစ်ဦးမည်ဟု အမိန့်ပေးထားကြကုန်၏။

ငရဲထိန်းတို့သည် ငရဲသားတို့ကို ယာမမင်းကြီး ရုံး တော်သို့ ပို့ကြရကုန်၏။ ရောက်ရှိလာသော ငရဲသား တို့ကိုသင်တို့သည် ရှေ့လူဖြစ်စဉ် လူဘဝက ပြုခဲ့ကြ သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုများကို အာရုံပြု၍ အောင်း မေ့ကြကုန်သော ယာမမင်းသည် ဤသူတို့ လူဖြစ်စဉ် ဘဝက ဘယ်လိုကုသိုလ်မျိုးအား ထုတ်ခဲ့ပါ သနည်းဟု နတ်မျက်စိဖြင့် ကြည့်ရှုကြပြန်၏။

ငရဲသားတို့သည် လူဘဝ ဖြစ်စဉ်က မိမိတို့ပြုခဲ့ဘူး သော ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ စသော ကုသိုလ်စုတစုကို

အမှတ်ရကြ ကုန်သည်ရှိသော်၊ ထိုကုသိုလ်ကံသည် အ
မျိုးပေးခွင့် ချက်ချင်းခဏ ရရှိ၍သာ ထိုခဏ၌ပင်၊ ဥပ
မာန် ငရဲသားထဝမှ စုတေ၍၊ လူတဝ လူ့ပြည်သို့ ပြန်
ရောက်လာကြပြန်၏။

အချို့ ငရဲသားတို့သည်၊ ရဲမင်းကြီး ရှေ့ ရောက်
သော် ကြောက်လန့်လျက်၊ ကုသိုလ်တရားများကို အမှတ်
မရနိုင်ကုန်၊ ထိုအခါ ငရဲမင်းကြီးက ထိုငရဲသားတို့၏
ရှေ့ လူတဝက ပြုခဲ့သောကုသိုလ်များရှိ-မရှိကြည့်သော်
တွေ့မြင်ခဲ့သော်၊ အသင်သည် လူဖြစ်စဉ် ရှေ့တဝက ဤ
မည်သော ကုသိုလ်များကို ပြုလုပ်ခဲ့သည် မဟုတ်လော
ဟုသတိပေးပြောကုန်၏၊ သတိပေးမှ ငရဲသားတို့က အ
မှတ်ရကြကုန်၏၊ အမှတ် ရကြသော ခဏ၌ပင်လျှင်၊
ငရဲသားတဝမှစုတေ၍ လူ့ဘုံ လူ့ဘဝသို့၎င်း၊ နတ်ဘုံ
နတ်ဘဝသို့၎င်း ရောက်ကြကုန်၏။

သတ္တဝါအားလုံးတို့နှင့် တကွ၊ ယာမမင်းကြီးတို့ကို
အမျှပေးဝေခြင်းသည် အကယ်၍ အယူလွှဲ ငရဲကျဌာား
အံ့၊ ထိုအခါ ယာမမင်းကြီးက သင်သည်၊ ဘယ်
ကုသိုလ်ပြုစဉ်အခါက ငါတို့ကို အမျှပေးဝေဘူးပါ၏ဟု
ယာမမင်းကြီးက သက်သေခံသဖြင့် လူ့ဘုံသို့၎င်း၊ နတ်
ဘုံသို့၎င်း၊ ပြန်ရောက်လာကြကုန်၏။

ထိုကြောင့် ကုသိုလ်ပြုတိုင်း အမျှပေးဝေ ကြပါရန်
သတိပေးရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ထဝစကြာ သံသရာ ဤတွင်ပြီးပြီ။)

